

НАМ – 137 РОКІВ

Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України
Центр громадського інформування з проблем паливно-енергетичного комплексу

ЕНЕРГОІНФОРМ-ІНФОРМЕНЕРГО

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ
ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ**

* * *

ОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ З ПРОБЛЕМ ПЕК

Паливно-енергетична політика України: вугільна промисловість, нафтогазова галузь, електроенергетика, ринкові перетворення. Загальні проблеми енергетики. Ядерна енергетика та промисловість. Наслідки аварії на Чорнобильській АЕС. Інформація про інофірми, які працюють в паливно-енергетичному комплексі. Різне.

Видається з 1 січня 1994 року

№ 542

***ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕК
ЗА СІЧЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2017 РОКУ
ОГЛЯД ЗМІ ЗА 16-31 СІЧНЯ 2018 РОКУ***

Київ-2018

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

за січень-грудень 2017 року

*Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України*

За січень-грудень 2017 року, за фактичними даними, обсяг виробництва електричної енергії електростанціями України, які входять до Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України, склав 155414,4 млн кВтг, що на 597,0 млн кВтг, або на 0,4% більше ніж за 12 місяців 2016 року. При цьому, тепловими електростанціями енергогенеруючих компаній вироблено 44960,2 млн кВтг, що на 4942,1 млн кВтг, або на 9,9% менше ніж за 12 місяців 2016 р. Теплоелектроцентралями та когенераційними установками вироблено 10881,5 млн кВтг, що на 710,6 млн кВтг, або на 6,1% менше ніж за відповідний період 2016 року. Атомними електростанціями вироблено 85576,2 млн кВтг, що у порівнянні з відповідним періодом 2016 р. більше на 4626,1 млн кВтг, або на 5,7%. Гідроелектростанціями та гідроакumuлюючими електростанціями за 12 місяців 2017 року вироблено 10567,3 млн кВтг, що на 1269,8 млн.кВтг, або на 13,7% більше ніж за 12 місяців 2016 року.

Виробіток ТЕС та ТЕЦ за 12 місяців 2017 року від загального по ОЕС складає 35,9%, виробіток електроенергії АЕС складає 55,1%, а виробіток ГЕС та ГАЕС – 6,8%. За 12 місяців 2016 р. частка виробітку ТЕС та ТЕЦ, АЕС, ГЕС та ГАЕС складала відповідно 39,7%, 52,3% і 6,0%.

Виробництво електроенергії блок-станціями та іншими джерелами за 12 місяців 2017 року склало 1532,9 млн кВтг, що на 17,8 млн кВтг, або на 1,2% більше ніж за відповідний період 2016 року.

Виробництво електроенергії альтернативними джерелами (ВЕС, СЕС, біомаса) за 12 місяців 2017 року склало 1896,3 млн кВтг, що на 336,0 млн кВтг, або на 21,5% більше ніж за відповідний період 2016 року.

За 12 місяців 2017 року тепловими та атомними електростанціями і районними котельнями Міненерговугілля відпущено 21972,4 тис. Гкал, що на 2165,9 тис. Гкал, або на 9,0% менше ніж за відповідний період минулого року.

Динаміка і структура виробництва електроенергії по Україні

	12 місяців 2016 року		12 місяців 2017 року		+/- до 2016 р.	
	кВтг	у % до заг. виробн.	кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	%
Виробіток електроенергії – всього	154817,4	100,0	155414,4	100,0	597,0	0,4
у тому числі:						
ТЕС та ТЕЦ, з них:	61494,4	39,7	55841,7	35,9	-5652,7	-9,2
ТЕС ГК - всього	49902,3	32,2	44960,2	28,9	-4942,1	-9,9
ТЕЦ та когенераційні установки	11592,1	7,5	10881,5	7,0	-710,6	-6,1
ГЕС та ГАЕС, з них:	9297,5	6,0	10567,3	6,8	1269,8	13,7
ГЕС	7663,7	5,0	8982,2	5,8	1318,5	17,2
ГАЕС	1633,8	1,1	1585,1	1,0	-48,7	-3,0
АЕС	80950,1	52,3	85576,2	55,1	4626,1	5,7
Альтернативні джерела (ВЕС, СЕС, біомаса)	1560,3	1,0	1896,3	1,2	336,0	21,5
Блок-станціями та іншими джерелами	1515,1	1,0	1532,9	1,0	17,8	1,2

На початок 2017 року запаси палива на електростанціях склали: вугілля – 2061,5 тис. тонн, мазуту – 133,9 тис. тонн (на початок 2016 року відповідно 2804,2 тис. тонн та 127,7 тис. тонн).

Загальний обсяг вуглепостачання на теплоелектростанції протягом січня-грудня 2017 року склав 24954,6 тис. тонн, що на 5641,3 тис. тонн менше ніж за 12 місяців 2016 року. Від підприємств вугільної галузі України обсяг вуглепостачання склав 19860,0 тис. тонн, що на 9449,2 тис. тонн менше ніж у 2016 році за 12 місяців. Витрати вугілля склали 24811,3 тис. тонн.

Запаси вугілля на 01.01.2018 р. на складах підвідомчих Міненерговугілля підприємств становили 2046,0 тис.тонн, що на 15,5 тис.тонн менше ніж у минулому році (2061,5 тис. тонн) при номінальній місткості вугільних складів 5080 тис.тонн.

Топкового мазуту за 12 місяців 2017 року спожито 499,8 тис. тонн, що на 140,7 тис. тонн менше ніж за відповідний період 2016 року. Запас мазуту на 01.01.2018 р. на підвідомчих Міненерговугілля підприємствах склав 64,0 тис. тонн.

Використання природного газу на теплових електростанціях України за 12 місяців 2017 р. становило 3687,9 млн куб.м, що на 297,6 млн куб.м менше ніж за цей період 2016 р. При цьому ТЕС енергогенеруючих компаній спожили 185,8 млн куб. м, що на 31,5 млн куб. м менше ніж за 12 місяців 2016 р.

Станом на 01.01.2018 в українських підземних сховищах газу знаходиться 14,69 млрд куб. м природного газу, що на 2,7 млрд куб. м, або на 22,6% більше порівняно з минулорічним показником.

За січень-грудень 2017 року спостерігається збільшення електроспоживання (брутто), яке склало 149725,9 млн кВтг, що на 379,5 млн кВтг, або на 0,3% більше ніж за цей період 2016 року. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням склав 118927,1 млн кВтг, що на 461,5 млн кВтг більше аналогічного показника 2016 року.

Динаміка і структура споживання електроенергії за січень-грудень 2017 р.
(без урахування АР Крим та м. Севастополя)

Групи споживачів	Ел.споживання 2017 р. млн кВтг	+ / - до 2016 р. млн кВтг	+ / - до 2016 р. %	Питома вага, % 2016 р.	Питома вага, % 2017 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	149725,9	379,5	0,3		
Споживання ел.ен. (нетто)	118927,1	669,0	0,6	100,0	100,0
у тому числі:					
1.Промисловість	50952,0	956,6	1,9	42,3	42,8
у тому числі:					
Паливна	3616,5	19,0	0,5	3,0	3,0
Металургійна	29054,1	181,8	0,6	24,4	24,4
Хімічна та нафтохімічна	2886,8	-81,7	-2,8	2,5	2,4
Машинобудівна	3979,3	273,0	7,4	3,1	3,3
Будів.матеріалів	2266,3	67,5	3,1	1,9	1,9
Харчова та переробна	4407,1	192,8	4,6	3,6	3,7
Інша	4741,8	304,3	6,9	3,8	4,0
2.Сільгоспспоживачі	3642,1	128,9	3,7	3,0	3,1
3.Транспорт	7044,0	248,5	3,7	5,7	5,9
4.Будівництво	891,8	77,7	9,5	0,7	0,7
5.Ком.-побутові споживачі	15016,3	-174,4	-1,1	12,8	12,6
6.Інші непромисл. споживачі	6361,0	329,1	5,5	5,1	5,3
7.Населення	35019,9	-897,4	-2,5	30,4	29,4

Збільшення електроспоживання (нетто) відбулося, переважно, за рахунок збільшення обсягу споживання електричної енергії паливною промисловістю (на 0,5%), машинобудівною промисловістю (на 7,4%), будівництвом (на 9,5%) та іншими непромисловими споживачами (на 5,5%).

Видобуток вугілля. За 12 місяців 2017 року вугледобувними підприємствами України видобуто 34,91 млн тонн вугілля, що на 5947,9 тис. тонн (або на 14,6%) менше порівняно з відповідним періодом 2016 р. В цілому видобуток енергетичного вугілля склав 28,1 млн тонн, він зменшився на 4891,7 тис. т (або на 14,8%), коксівного – склав 6,8 млн тонн, що менше на 1056,2 тис. т (або на 12,4%).

Упродовж січня-грудня 2017 року вугледобувними підприємствами, що підпорядковані Міненерговугілля України, видобуто вугілля 4,83 млн тонн, що на 949,6 тис. тонн (або на 16,4%) менше, ніж за цей період 2016 року. Видобуток енергетичного вугілля зменшився на 818,5 тис. тонн (або на 17,3%) порівняно з відповідним періодом 2016 р. і коксівного зменшився на 131,4 тис. т (або на 12,4%), а видобуток відповідно склав 3,9 млн. тонн та 0,93 млн тонн.

Видобуток нафти та газу. З початку 2017 року в Україні видобуто 2098,2 млн тонн нафти з газовим конденсатом і 20,8 млрд куб. м. газу. У минулому році, відповідно, ці показники становили – 2189,4 млн. тонн нафти з газовим конденсатом та 19,98 млрд куб. м газу. Підприємства НАК "Нафтогаз України" видобули за січень-грудень 2017 р. 1,847 млн тонн нафти з конденсатом (у 2016 р. – 2,0 млн тонн) і 16,3 млрд куб. м газу (у 2016 р. – 15,9 млрд куб. м).

Інші підприємства за 12 місяців 2017 року видобули 1442,1 тис. тонн нафти з газовим конденсатом (у 2016 році – 130,3 тис. тонн) і 4,5 млрд куб. м газу (у 2016 р. – 4,0 млрд куб. м).

Постачання і переробка нафти. За 12 місяців 2017 р. на нафтопереробні підприємства (НПЗ) та Шебелинський ГПЗ поставлено 954,5 тис. тонн нафтової сировини українських родовищ (нафта з газовим конденсатом). Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ у січні-грудні 2017 р. склав 493,5 тис. тонн, що на 0,7 % менше обсягу переробки у січні-грудні 2016 року.

У січні-грудні 2017 року не здійснювали роботу з переробки нафтової сировини - Лисичанський, Одеський, Дрогобицький та Надвірнянський нафтопереробні підприємства.

Загальні потужності з первинної переробки газового конденсату з нафтою на Шебелинському ГПЗ у січні-грудні 2017 року було завантажено в середньому на 49,1% (у січні-грудні 2016 року на 50,0%).

Транспортування нафти. З початку 2017 року обсяги транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів склали 16034,0 тис. тонн, що на 5,3% (або на 805,8 тис. тонн) більше порівняно з відповідним періодом 2016 р. При цьому транзитом до країн Західної Європи (Словаччини, Угорщини, Чехії) протранспортовано 13937,0 тис. тонн, що на 0,8% (або на 54,8 тис. тонн) більше порівняно із аналогічним показником 2016 р., а для потреб України – 2097,0 тис. тонн, що на 49,1% (або на 691,0 тис. тонн) більше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

З початку 2017 року транзитні обсяги перекачки у загальному обсязі складають 86,9%, а на нафтопереробні підприємства України – 13,1%.

Аналіз сплати за спожиту електроенергію за 12 місяців 2017 року

Розрахунки споживачів електроенергії по областях

За січень-грудень 2017 року споживачам відпущено електричної енергії на суму **164,82 млрд грн.**, оплата становила **162,93 млрд грн.**, або **98,4%**.

Вище середнього показника (98,4%) розрахунки за відпущену споживачам у січні-грудні 2017 році енергію були проведені у Вінницькій (на 99,1%), Дніпропетровській (на 99,2%), Донецькій (99,1%), Житомирській (на 98,7%), Закарпатській (на 98,7%), Запорізькій (на 100,3%), Київській (на 99,4%), Кіровоградській (на 99,5%), Миколаївській (на 99,2%), Одеській (на 99,0%), Полтавській (на 99,6%), Рівненській (на 99,1%), Тернопільській (на 99,9%), Херсонській (на 98,7%), Хмельницькій (на 98,9%), Чернівецькій (на 99,5%), Чернігівській (на 99,7%) областях, м. Київ (99,5%).

Нижче середнього показника обсягу розрахунків за відпущену у січні-грудні 2017 році енергію проведені у Волинській (97,1%), Івано-Франківській (на 98,3%), Луганській (на 76,1%), Львівській (на 96,1%), Сумській (на 97,3%), Харківській (94,5%), Черкаській (на 95,4%) областях, АР Крим (на 0,0%).

Розрахунки енергопостачальних компаній з ДП «Енергоринок»

За січень-грудень 2017 р., за фактичними даними, енергопостачальними компаніями куплено електроенергії в ДП «Енергоринок» за регульованим тарифом на **148,7 млрд грн.**, а сплачено за неї **149,6 млрд грн.** або **100,6%**.

Повністю розрахувалися з ДП «Енергоринок» споживачі 24 енергопостачальних компаній за регульованим тарифом, а саме: Вінницяобленерго (на 105,4%), Волиньобленерго (на 101,2%), Донецькобленерго (на 108,7%), Житомиробленерго (на 100,3%), Закарпаттяобленерго (на 100,0%), Запоріжжяобленерго (на 101,3%), Кіровоградобленерго (на 101,6%), Львівобленерго (на 101,0%), Миколаївобленерго (на 104,0%), Одесаобленерго (на 101,5%), Прикарпаттяобленерго (на 102,6%), Рівнеобленерго (на 101,6%), Сумиобленерго (на 101,8%), Тернопільобленерго (на 103,8%), Харківобленерго (на 101,1%), Херсонобленерго (на 103,1%), Черкасиобл-енерго (на 104,7%), Чернігівобленерго (на 102,9%), ПЕМ Енерговугілля (на 217,3%), Луганське енергетичне об'єднання (на 128,3%), Атомсервіс (на 102,8%), Енергія-Новий Розділ (на 102,0%), Енергія-Новоявірськ (на 105,7%), Укрзалізниця (на 100,4%).

Нижче 100% розрахувалися з ДП «Енергоринок» за січень-грудень 2017 року Дніпрообленерго (на 99,3%), Київенерго (на 98,5%), Київобленерго (на 98,4%), Полтаваобленерго (на 98,1%), Хмельницькобленерго (на 98,4%), Чернівціобленерго (на 99,3%), Високовольтні мережі ТОВ ДТЕК (на 98,4%), Регіональні електричні мережі (на 42,3%).

Розрахунки споживачів електроенергії з обласними енергопостачальними компаніями

За січень-грудень 2017 року енергопостачальними компаніями відпущено (за фактичними даними) електроенергії на суму **164,82 млрд грн.**, а сплачено за неї **162,23 млрд грн** або **98,4%**.

Повністю розрахувалися за електроенергію споживачі трьох енергопостачальних компаній ПАТ «Запоріжжяобленерго» (100,3%), ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі» (102,2%), ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля» (198,6%).

Вище середнього рівня (**98,4%**), але нижче 100% розрахувалися споживачі з енергопостачальними компаніями: ПАТ «Вінницяобленерго» (99,1%); ПрАТ

«Волинсьобленерго» (98,6%); ПрАТ ЕК «Житомиробленерго» (98,7%); ПрАТ «Закарпаттяобленерго» (98,7%); ПрАТ «Кіровоградобленерго» (99,5%); ПАТ «Київенерго» (99,5%); ПрАТ «Київобленерго» (99,4%); ПрАТ «Львівобленерго» (99,7%); ПАТ «Миколаївобленерго» (99,2%); ПАТ ЕК «Одесаобленерго» (99,0%); ПАТ «Полтаваобленерго» (99,6%); ПАТ «Прикарпаттяобленерго» (98,3%); ПрАТ «Рівнеобленерго» (99,1%); ВАТ «Тернопільобленерго» (99,9%); ПрАТ ЕК «Херсонобленерго» (98,7%); ПАТ «Хмельницькобленерго» (98,9%); ПрАТ ЕК «Чернівціобленерго» (99,5%); ПАТ «Чернігівобленерго» (99,7%).

Нижче середнього рівня (98,4%) розраховались за спожиту електроенергію споживачі з 7 енергопостачальними компаніями: ПАТ «ДТЕК Дніпрообленерго» (98,3%); ПАТ «ДТЕК «Донецькобленерго» (96,9%); ПАТ «Сумиобленерго» (97,3%); АК «Харківобленерго» (94,5%); ПАТ «Черкасиобленерго» (95,4%); ДП «Регіональні електричні мережі» (38,8%); ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» (88,5%).

Оплата електроенергії всіма видами платежів (за фактичними даними) генеруючим компаніям та іншим учасникам ОРЕ за січень-грудень 2017 р. Всього сплачено 172,67 млрд грн. при товарній продукції 173,63 млрд грн., або 99,4%. По НАЕК «Енергоатом» сплачено – 98,7% (45457,6 млн грн.), «Центренерго» – 100,5% (13090,17 млн грн), «Дніпроенерго» – 96,8% (17610,14 млн грн), «Донбасенерго» – 108,8% (6201,38 млн грн), «Західенерго» – 98,3% (25039,45 млн грн), «Східенерго» – 106,0% (16120,86 млн грн), Харківська ТЕЦ-5 – 89,1% (1999,56 млн грн), Київенерго (ТЕЦ) – 97,2% (5185,55 млн грн), ПрАТ «Укргідроенерго» – 99,2% (6807,82 млн грн.), Нижньодністрівська ГЕС – 272,0 тис. грн., інші електростанції – 99,1% (25693,75 млн грн.), у тому числі теплоелектроцентралі – 98,4% (13332,27 млн грн.), виробники альтернативної е/е – 99,9% (9463,73 млн грн), НЕК«Укренерго» - 98,3% (9463,73 млн грн.) від товарного відпуску енергії. **Всього виробникам е/е та НЕК плата склала 172,67 млрд грн. при товарній продукції 173,63 млрд грн. або 99,4%.**

Газопостачання, споживання та транзит природного газу. Ресурси природного газу в Україні за січень-грудень 2017 року склали 118,6 млрд куб.м (за відповідний період 2016 року – 105,2 млрд.куб.м).

За зовнішньоекономічними контрактами до України надійшло 107,5 млрд куб.м природного газу (за відповідний період 2016 року – 92,0 млрд куб.м).

Споживачі України за 12 місяців 2017 року використали 32,2 млрд куб.м природного газу (за відповідний період 2016 року – 323 млрд куб.м).

Відбір природного газу з ПСГ за цей період 6,43 – млрд куб.м (за відповідний період 2016 року – 8,39 млрд куб.м).

За січень-грудень 2017 року за оперативними даними протранспортовано через територію України (транзит) природного газу всього 93,4 млрд куб.м (за відповідний період 2016 року – 82,2 млрд куб.м).

Станом на 01.11.17 **дебіторська** заборгованість нафтопереробних підприємств складала 10547,1 млн грн., **кредиторська** заборгованість – 29539,0 млн грн.

Капітальне будівництво та реструктуризація (без нафтогазового комплексу)

Протягом січня-грудня 2017 року підприємствами галузей ПЕК, що належать до сфери управління Міненерговугілля України, за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 14674,4 млн грн. капітальних вкладень, що на 4,4% менше відповідного показника 2016 року.

В електроенергетичній галузі освоєно **14595,7 млн грн.** капітальних вкладень за 12 місяців, що на 4,4% менше порівняно з аналогічним показником 2016 року. Тривають роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва магістральних електромереж для видачі потужності блоків атомних електростанцій.

У вугільній галузі освоєно 78,7 млн грн. капітальних вкладень, що на 10,2% більше порівняно з аналогічним показником 2016 року.

Підсумки роботи підприємств ядерної енергетики та атомної промисловості у грудні 2017 р.

Атомні електростанції. У грудні 2017 року на АЕС України вироблено **7725,9 млн кВтг**, що на 503,4 млн кВтг більше у порівнянні з відповідним періодом минулого року. Коефіцієнт використання встановленої потужності у грудні 2017р. становив **74,9%**, що на 4,8% менше показника минулого року.

Частка АЕС у виробництві електроенергії в Україні з початку 2017 року становить 55,1% (за відповідний період 2016 року – 52,3%).

До Енергоринку у грудні 2017 р. ДП НАЕК «Енергоатом» відпущено 7284,754 млн кВтг електроенергії, що на 496,796 млн кВтг менше ніж у грудні 2016р. Коефіцієнт використання встановленої потужності у грудні 2017 р. становив 74,9%, а з початку року КВВП становив 70,6% (за відповідний період 2016 року – 65,6%).

З початку 2017 року сталося 16 порушень у роботі енергоблоків АЕС, що на 4 порушення більше проти 2016 року. **Зазначені порушення не обліковуються за шкалою ІНЕС рівня 1.**

Паливна програма. У 2017 р. заплановано здійснити 17 поставок свіжого ядерного палива на енергоблоки українських АЕС, у тому числі 11 поставок – від АТ «ТВЕЛ» і 6 поставок - від компанії «Вестінгауз», та забезпечити 6 рейсів з вивезення відпрацьованого (опроміненого) ядерного палива. У грудні 2017 р. відбулося 3 поставки свіжого ядерного палива від АТ «ТВЕЛ» і 1 від компанії «Вестінгауз» та 1 вивезення відпрацьованого ядерного палива. З початку 2017 р. здійснено 17 поставок свіжого ядерного палива: 6 від компанії «Вестінгауз» та 11 від АТ «ТВЕЛ», забезпечено 6 вивезень відпрацьованого ядерного палива.

Ремонтна кампанія. Графіком ремонтів енергоблоків АЕС України у 2017 році заплановано виконати:

- 2 капітальні ремонти – РАЕС №4; ХАЕС №2;
- 8 середніх ремонтів – ЗАЕС №1, 2, 4, 5; РАЕС №2, 4; ЮУАЕС №1, 3;
- розпочати 3 середні ремонти – ЗАЕС №3, 6; ХАЕС №1 та капітальний ремонт – РАЕС №1;
- закінчити 2 середні ремонти – РАЕС №1, 3 та 2 капітальні ремонти – ЗАЕС №6; ХАЕС №1.

Станом на 09.01.2018 виконано:

- 12 планово-попереджувальних ремонтів енергоблоків РАЕС №1, 2, 4 (середні ремонти), РАЕС №3 (капітальний ремонт); ЮУАЕС №2, 3 (середні ремонти); ЗАЕС №5, 3, 4, 1 (середні ремонти); ЮУАЕС №1 (капітальний ремонт); ХАЕС №2 (середній ремонт);
- 3 поточні планові ремонти енергоблоків РАЕС №3; ЮУАЕС №2; ЗАЕС №2;
- 9 поточних позапланових ремонтів: енергоблоків ЮУАЕС №3, РАЕС №1, 3, ЗАЕС №6, 4.

Станом на 09.01.2018 виконуються: 2 капітальні ремонти: енергоблоку ЗАЕС № 6 (з 12.11.2017 до 08.01.2018), ХАЕС № 1 (з 07.11.17 до 30.01.18).

2 середні ремонти - РАЕС № 3 (з 08.12.2017 до 23.07.2018) та РАЕС №1 (з 30.12.2017 до 06.02.2018).

Тарифна та цінова політика. Відповідно до постанови НКРЕКП від 28.12.2017 № 1488 тариф на відпуск електроенергії, що виробляється на АЕС, становить 54,03 коп. за 1 кВт/г (без ПДВ).

Товарна продукція. У грудні 2017 року вартість товарної продукція ДП «НАЕК «Енергоатом» становила 4103,33 млн грн., що на 683,41 млн грн. менше ніж у грудні 2016 р. З початку 2017 року вартість товарної продукції становить **46040,05 млн грн.**, що на 2911,32 млн грн. більше ніж у 2016 р. У грудні 2017 року оплата з Енергоринку за відпущену ДП «НАЕК «Енергоатом» електроенергію становила 4457,31 млн грн., що на 622,19 млн грн. менше, ніж у грудні 2016 р. З початку 2017 р. оплата з Енергоринку дорівнювала **45457,66 млн грн.**, що на 3495,15 млн грн. більше порівняно з 2016 р. З початку 2017 року відсоток оплати становив **98,74%**, з початку 2016 р. – 97,30%. **Заборгованість із заробітної плати у компанії відсутня.**

Підприємства атомно-промислового комплексу, які входять до складу ДК «Ядерне паливо»

ДП «СхідГЗК». З початку 2017 року вироблено **836 тонн уранового оксидного концентрату на суму 2714,0 млн грн.**, що у порівнянні з відповідним періодом 2016 р. вироблено на 169,0 тонн менше. Заборгованість із заробітної плати станом на 09.01.18 у ДП «СхідГЗК» відсутня.

ДП «Смоли». З початку 2017 року ДП «Смоли» вироблено **383,4 тонн іонообмінних смол на суму 89,3 млн грн.**, що порівняно з відповідними періодом минулого року на 156,6 тонн менше. Заборгованість із виплати заробітної плати у ДП «Смоли» відсутня станом на 09.01.2018.

Ремонтна кампанія ТЕС, ТЕЦ і ГЕС, ГАЕС у 2018 році

Для забезпечення успішного проходження осінньо-зимового максимуму 2018-2019 рр. наказом Міністерства енергетики та теплоенергетики від 25.09.2017 № 622 «Про підготовку обладнання електростанцій і теплових мереж до надійної та ефективної роботи у 2018 році та в осінньо-зимовий період 2018/2019 року» (зі змінами) передбачено:

На теплових електростанціях енергогенеруючих компаній відремонтувати всіма видами ремонтів 68 (17439 МВт) енергоблоків, а саме:

- поточним ремонтом 42 (11295 МВт) енергоблоків;
- середнім ремонтом 10 (2459 МВт) енергоблоків;
- капітальним ремонтом 16 (3685 МВт) енергоблоків.

На теплових електроцентралях виконати всіма видами ремонти 9 (1670МВт) енергоблоків, 13 (2027 т/год) парових котлів, 6 (660 Гкал/год) водогрійних котлів та 10 (331,8 МВт) турбоагрегатів.

На гідроелектростанціях виконати капітальний ремонт і реконструкцію 36 (1802,10 МВт) гідроагрегатів.

У теплових мережах виконати капітальний ремонт 10,66 км трубопроводів.

Станом на 30.01.2018 відповідно до затвердженого графіку:

У ремонті перебувають 4 (1557 МВт) енергоблока, а саме:

- в поточному ремонті – 2 (1082 МВт) енергоблока;
- в капітальному ремонті – 2 (475 МВт) енергоблок.

В технічному переоснащенні (капітальний ремонт) в термін по 30.06.2018 знаходиться енергоблок ст. № 4 (300 МВт) Трипільської ТЕС та енергоблок ст. № 1 (175 МВт) Зміївської ТЕС.

На теплових електроцентралях в ремонті знаходиться 1 (100 МВт) турбоагрегат.

На гідроелектростанціях в реконструкції і капітальному ремонті знаходиться 10 (512,8 МВт) гідроагрегатів.

Коефіцієнт використання встановленої потужності на блочному устаткуванні (енергоблоки потужністю 100, 150, 200, 250, 300 МВт)

теплових електростанцій (ТЕС та ТЕЦ), які звітують Міненерговугілля

Коефіцієнт використання встановленої потужності за 12 місяців 2017 р. порівняно з аналогічним періодом минулого року зменшився на 2,1% та складає 21,4%.

Найвищий коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період мають блоки потужністю 200 МВт – 35,0 % (у 2016 році – 34,8 %). По блокам потужністю 150 МВт коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період – 33,8 % (у 2016 році – 42,8 %), по блокам потужністю 250 МВт – 29,7 % (у минулому році – 26,6 %), по блокам потужністю 100 МВт – 29,1 % (у минулому році – 29,5 %), по блокам потужністю 300 МВт – 19,6 % (у 2016 році – 23,5 %).

Збільшився коефіцієнт використання встановленої потужності по генкомпаніях: по ТОВ «ДТЕК Східенерго» на 0,7%, по ПАТ «ДТЕК Західенерго» на 4,3 %, а зменшився по ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго» на 3,6 %, по ПАТ «Центренерго» на 5,3 %, по ПАТ «Донбасенерго» на 8,3 %.

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям, які звітують Міненерговугілля

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям генкомпаній України за 12 місяців 2017 року складають **401,1 г/кВтг**, що на **5,4 г/кВтг** менше ніж за відповідний період 2016 року (406,5 г/кВтг).

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по ТЕС України (ТЕС ГК та ТЕЦ) складають за дванадцять місяців 2017 р. **388,1 г/кВтг**, що менше в порівнянні з відповідним періодом минулого року на **6,8 г/кВтг**.

Середньомісячна заробітна плата

За 12 місяців 2017 році розмір середньомісячної заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України, у розрізі галузей становить:

- електроенергетична галузь – 9269 грн. *(збільшення до відповідного показника 2016 р. становить 1634 грн.);*
- атомно-промисловий комплекс – 13800 грн. *(більше на 2198 грн. до показника 2016р.);*
- нафтогазовий комплекс – 6872 грн. *(більше на 1959 грн. до показників державних підприємств нафтогазового комплексу, що належать до сфери управління Міненерговугілля);*
- державні вугледобувні підприємства – 7962 грн. *(більше на 1386 грн. для вугледобувних підприємств, що розташовані на території, яка контролюється українською владою).*

Заборгованість з виплати заробітної плати станом на 01.01.2018 року на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України і що розташовані на території, яка контролюється українською владою, загальна заборгованість із виплати заробітної плати становила 150,6 млн грн. і в порівнянні з

01.01.2017 р., збільшилась на 95,0 млн грн., у тому числі: електроенергетична галузь – збільшилась на 5628,1 тис. грн.; атомно-промисловий комплекс – зменшилась на 4442,3 тис. грн.; вугільна галузь – збільшилась на 93937,7 тис. грн.; нафтогазовий комплекс – зменшилась на 99,0 тис. грн.

Інформація з підприємств, що розташовані на території, яка не контролюється українською владою, відсутня.

Технологічні витрати електроенергії в електричних мережах

За 12 місяців 2017 року **загальні технологічні витрати** електроенергії на її транспортування електричними мережами Міненерговугілля всіх класів напруг склали на рівні **16,8 млрд.кВтг** або **11,3 %** від загального відпуску електроенергії в мережу. У порівнянні із аналогічним періодом 2016 р. відбулося їх збільшення на **0,2 млрд. кВтг**, або збільшення на **0,1 в.п.** (16,6 млрд. кВтг або 11,7% у 2016 р.).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії по Міненерговугілля за 12 місяців 2017 року склала **18,820 млрд.кВтг** або **13,2%** від загального відпуску електроенергії в мережу, у порівнянні з минулим роком збільшилась на **0,015 млрд. кВтг** або на **0,1 %** у порівнянні з минулим роком (18,805 млрд. кВтг або 13,3 % у минулому році).

Понаднормативна (нетехнічна) складова технологічних витрат електроенергії за 12 місяців 2017 р. по Міненерговугілля склала **-2,0 млрд. кВтг** або **-1,4 %** від загального відпуску електроенергії в мережу (-2,2 млрд.кВтг або -1,5% у 2016р.).

За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат електроенергії в електричних мережах 0,38-800 кВ Міненерговугілля за 1250 місяців 2017 р. заощаджено **199,3 млн.кВтг** електричної енергії (**200,7 млн.кВтг** за відповідний період минулого року).

Експорт електроенергії, вугілля, нафтопродуктів

За 12 місяців 2017 р. з ОЕС України на **експорт передано 5164,8 млн.кВтг електроенергії**, що на 1151,3 млн кВтг або на 28,7 % більше ніж за 12 місяців 2016 року. За звітними даними, 4062,2 млн кВтг експортовано до країн Східної Європи.

За січень-грудень 2017 року територією України протранспортовано (транзитом) **93,4 млрд кубометрів природного газу**, що на 11,2 млрд куб. м (або на 13,7%) більше ніж за відповідний період 2016 року.

Станом на 01.01.2018 року в українських підземних сховищах знаходилось **14,69 млрд куб. м природного газу**, що на 2,7 млрд куб. м, або на 22,6% більше порівняно з показником на цей час 2016 року.

Протягом січня-грудня 2017 р. обсяг транспортування нафти магістральними нафтопроводами склав **16034,0 тис. тонн** і порівняно із аналогічним періодом 2016р. збільшився на 805,8 тис. тонн (або на 5,3%), а транзитом до країн Західної Європи (Словаччини, Угорщини, Чехії) склав **13937,0 тис. тонн**, що на 114,8 тис. тонн (або на 0,8%) більше порівняно із аналогічним показником 2016 р., для потреб України – більше на 691,0 тис. тонн (або на 49,1%) і склало **2097,0 тис. тонн**.

З початку 2017 року частка транзитного обсягу перекачки нафти у загальному обсязі нафтоперекачування становила 86,9 %, а частка нафтоперекачування на нафтопереробні підприємства України – 13,1 %.

**ОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ
З ПРОБЛЕМ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ
з 16 до 31 січня 2018 р.**

(“Голос України”, “Урядовий кур’єр”, “ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Україна”, “ДЕНЬ”, “КП в Украине”, “ДЕЛОВАЯ СТОЛИЦА”, “Сегодня”, “Україна молода”, “Факты”, “Капитал”, “Вечерние Вести”, “Свобода”, “Атомник України”, а також електронні ЗМІ: УКРІНФОРМ, Інтерфакс-Україна, УНІАН, Енергореформа, ЛІГАБізнесІнформ, Українські новини, Бизнес.Цензор.Нет, Левый берег, UA Energy, Капитал, ГлавКом, РБК-Украина та ін.)

ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

Фейсбук МЕВ, 30.01.2018

**Відкриття даних дозволить потенційним інвесторам
аналізувати можливості енергетичного ринку України - Ігор Насалик**

Відкриття даних дозволить потенційним інвесторам аналізувати можливості енергетичного ринку України. Про це зазначив Міністр **Ігор Насалик** під час тренінгу з питань оприлюднення інформації у формі відкритих даних, який відбувся 30 січня. Захід організовано для фахівців Департаменту ядерної енергетики та атомно-промислового комплексу та Департаменту нафтогазового комплексу Міненерговугілля України за результатами проведення у Міненереговугілля першого етапу внутрішнього аудиту.

Міністр наголосив про наміри забезпечувати й надалі системну роботу щодо посилення відкритості та прозорості в енергетичній сфері.

«Я дав доручення усім департаментам максимально диференціювати та відкрити дані Міненерговугілля, щоб люди могли самостійно аналізувати роботу галузі на основі отриманої інформації», - зазначив Міністр.

Також Ігор Насалик підкреслив, що високо цінує роботу громадських організацій, зокрема DiXi Group, у напрямку досягнення відкритості та прозорості роботи енергетичного сектору та Міненерговугілля України.

“Відкриті дані містять необхідну інформацію як для учасників ринку, так і для громадськості. Підвищення та активізація інвестиційної привабливості є одним з головних завдань енергетичного ринку України. Оцінка та прогнозування значною мірою залежать від можливостей доступу до інформації”, - зазначив Міністр.

Аудит даних було проведено командою експертів DiXi Group (у межах проекту «Прозора енергетика») спільно з експертами ТЕКСТИ (у межах проекту TAPAS Project/Прозорість та підзвітність у держуправлінні та послугах) за підтримки USAID.

Нагадаємо, у січні 2017 року була розпочата публікація статистики у форматі відкритих даних та створено відповідний окремий розділ на сайті Міністерства, а також проведено перший етап аудиту даних. За результатами обговорення першого етапу аудиту керівництвом Міністерством прийнято рішення схвалити результати і перейти до другого етапу аудиту даних департаментів. Таким чином, у 2018 році відповідну роботу щодо аудиту даних буде продовжено.

EIR Center, Сайт Кабинета Министров Украины, УНИАН, Энергореформа, 16.01.2018

Україна майже вдвічі скоротила споживання дефіцитного антрациту, - Кістіон

Україна в 2017 році порівняно з 2016 роком майже вдвічі скоротила споживання дефіцитного вугілля антрацитної групи, використавши для роботи теплоелектростанцій 4,8 млн тонн палива. Про це на своїй сторінці в соцмережі Facebook повідомляє профільний віце-прем'єр-міністр **Володимир Кістіон**.

За його словами, **2,3 млн тонн антрациту вдалося заощадити за рахунок збільшення виробництва електроенергії на атомних і гідроелектростанціях, ще 1,8 млн т було заміщено вугіллям газової групи, яке видобувається в Україні.**

«Перед нами стоїть амбітне і одночасно непросте завдання — зробити Україну енергетично незалежною. І крок за кроком, зменшуючи споживання дефіцитного антрациту, збільшуючи видобуток власного газу, реформуючи енергетичний сектор нашої держави, ми наближаємося до цієї мети», — заявив віце-прем'єр.

Нагадаємо, що **Володимир Гройсман доручив за три місяці підготувати план розвитку вугільного сектору.**

Додаткова інформація на цю тему – УНН, 16.01.2018 «Обсяги видобутку вугілля в Україні за рік впали на 15,5%». В 2017 році Україна зменшила видобуток вугілля на 15,5% до 39,8 млн тонн, повідомили у Міненерговугіллі.

Споживання також зменшилось на 18,2% до 25,6 млн тонн.

Кабінет міністрів України працює над програмою державних гарантій для модернізації шахт.

РИА-Новости Украина, 17.01.2018

Выходит так, что за антрацитом - только к "агрессору"

"Коротко о результатах блокады Донбасса. Министерство экономического развития и торговли Украины отменило санкции в отношении российской компании "Южтранс", которая является одним из крупнейших поставщиков антрацита в Украину. Об этом говорится в приказе министерства №1905 от 29 декабря 2017 года. Причиной отмены санкций указано "материалы Службы безопасности Украины от 26 декабря", — написала на своей странице в Facebook помощник-консультант народного депутата Украины **Натальи Веселовой Олеся Цыбулько**.

Санкции были введены приказом Минэкономики Украины от 30 октября 2017 года, но вступили в силу только 9 декабря. Ограничительные меры вводились на основании запроса украинского СБУ, основанием стали «действия, которые могут навредить национальной экономической безопасности».

Директор энергетических программ Центра мировой экономики и международных отношений НАН Украины **Валентин Землянский** считает, что снятие санкций было ожидаемо.

«Все это хорошо просчитывалось, поскольку никто, кроме России не добывает и не экспортирует такие объемы антрацитового угля (раньше на первом месте по добыче и экспорту была Украина). Поэтому было абсолютно понятно, что уголь антрацитовой группы физически (дело даже не в цене) взять больше негде. Это глобальный рынок, и если где-то убудет, то где-то прибудет, то есть все те объемы, которые закупает Украина в ЮАР, в США, добывались под конкретные компании, под конкретных потребителей. Соответственно, эти объемы будут замещены объемами российского антрацита. Если посмотреть статистику, то Россия демонстрирует ощутимый рост по экспорту антрацита, в том числе и за счет того,

что Украина начала закупать антрацит за рубежом. По сути дела блокада Донбасса сыграла на руку российской экономике, российской угольной промышленности.

При этом, отмечает эксперт, в связи с переводом украинских ТЭС на уголь газовой группы, необходимость в антраците на этот год остается актуальной.

«Импорт нужен будет в любом случае. Прогноз в 3 миллиона тонн антрацита на этот год — самый оптимистический, возможно, будет и больше. Вопросы перевода на газовый уголь — это тоже вопросы времени и денег. К тому же у нас проблема и с газовым углем, В. Гройсман наконец-то прозрел и сказал, что нужно денег дать в государственную угольную отрасль. На увеличение добычи тоже пойдет минимум полгода. В лучшем случае мы можем рассчитывать на увеличение добычи в государственном секторе к концу этого года», — пояснил В. Землянский.

Додаткова інформація на цю тему – РІА-Новости Украина, 17.01.2018 «Нехватка угля скоро скажется на энергосистеме – Дяченко». Подробнее об альтернативе антрацитовому углю в эфире радиостанции Голос Столицы рассказал эксперт по вопросам энергетики **Сергей Дяченко**.

— ... Антрацит – це більш калорійне вугілля, це більш старе вугілля за геологічною формацією, його, як правило, важче видобувати, хоча бувають і виключення. І воно більш калорійне, і відповідно воно більш стабільно горить. Вугілля газової групи, воно не таке калорійне, і там більш нестабільні процеси його згорання. Відповідно, коли модернізують блоки, то одне з питань, посилюють системи пожежної безпеки, оскільки воно горить менш стабільно, відповідно більш небезпечно.

Поки що ми покриваємо потреби повністю у вугіллі газової групи, ми його практично не імпортуємо, були факти імпорту, але це не було продиктовано дефіцитом...

Антрацит ми купуємо. 50% антрациту зараз імпортується з Росії, і відповідно те, що залишається, імпортується з ПАР і США.

— Спочатку було задекларовано, що по 110 доларів купували американське вугілля, і десь доларів на 10 менше – південноафриканське, але зараз контрактні ціни не афішують.

— Переобладнати один блок з антрациту на газове вугілля коштує 3-4 мільйони доларів. Це невелика ціна. І плюс треба певний час, тому що цей блок виводиться з експлуатації. Це не дуже дорого за енергетичними мірками. Я думаю, що це варто робити, тому що енергетична безпека в контексті ситуації, яка і політична, і військова, і енергетична, яка складається в Україні, це зараз пріоритет.

Для розуміння, наша теплова генерація, енергетика, потребує десь 30 мільярдів на модернізацію. Тобто, щоб довести нашу теплову генерацію до світових стандартів економічної ефективності. І плюс, довести їх до екологічних показників, тобто це десь по розрахункам до 30 мільярдів доларів треба. От 300 мільйонів, це дуже невеликі цифри і я думаю, що їх можна знайти.

Ранее член набсовета Института энергостратегий **Юрий Корольчук** заявил, что перевод всех ТЭС с антрацита на уголь газовой группы невозможен как по техническим, так и по политическим причинам в контексте возвращения Донбасса.

Интерфакс-Украина, Радіо Свобода (сайт каналу), Facebook, 18.01.2018

**ЄС не має стосунку до відбору керівників директоратів
у рамках реформи держслужби в Україні**

Представництво Європейського Союзу в Україні заявляє, що ЄС не має

стосунку до процедури відбору керівників директоратів до українських міністерств у рамках реформи державної служби, а відповідальність за якість відбору лежить на державних секретарях.

"Посилаючись на нещодавню заяву Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, ми підкреслюємо, що відповідальність за якість та результат процедури відбору залишається за відповідним керівником державної служби/державним секретарем", - йдеться в заяві, оприлюдненій сторінці Представництва ЄС в соцмережі Facebook.

Згідно із заявою, Європейська Комісія не має стосунку до схвалення окремих кандидатів.

"Звіт, на який посилається Міністерство енергетики та вугільної промисловості України і який було розроблено проектом технічної допомоги ЄС, не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу", - йдеться в заяві.

Раніше цього дня **Міністерство енергетики та вугільної промисловості України на своєму сайті повідомило про запуск конкурсів з обрання державних експертів до новостворених директоратів викопних видів палива і стратегічного планування та європейської інтеграції.** За інформацією міністерства, участь у конкурсах беруть 95 претендентів на 13 відкритих вакансій.

"Раніше Представництво Євросоюзу в Україні у звіті моніторингу проекту підтримки впровадження концепції посад фахівців з питань реформ позитивно оцінило роботу Міністерства енергетики та вугільної промисловості України при проведенні конкурсів до новостворених директоратів, які відбулися в листопаді 2017 року", - йдеться в повідомленні Міненерговугілля.

Укринформ, Аргументы и факты в Украине, EIR Center, РБК-Украина, 19.01.2018

Дефіциту вугілля в Україні немає - Насалик

Україна не відчуває дефіциту вугілля газової групи, а споживання антрациту скорочено вдвічі, сказав міністр енергетики та вугільної промисловості **Ігор Насалик**. Він нагадав, що державне ПАТ "Центренерго" зобов'язане закуповувати вугілля видобутку державних шахт для своїх станцій.

"Якщо цей протокол буде виконано, жодних зауважень щодо поставки вугілля газової групи на станції не буде. Якщо він не буде виконаний, ми прийматимемо рішення, щоб виконати його", - додав І. Насалик.

«Зеркало недели. Украина», 20.01.2018

Новый оператор ГТС: без имущества, но с 50 претендентами в набсовет

Алла Еременко

Когда публично говорят о газотранспортной системе Украины, вопрос лишь в том, кто будет стричь купоны с ГТС, как долго и что достанется/останется Украине?

Законодательно запрещено ее будущему оператору передавать даже в управление инвесторам-партнерам по управлению ГТС более 49% акций. **Есть два механизма создания такого оператора – Минэнергоугольпрома и "Нафтогаза Украины". По сути, разница между ними в основном в том, кто будет контролировать потоки – газовые и денежные. Но тактика и значительно отличается по срокам, и скажется на результатах.** Тем более что и "Нафтогаз", и Минэнерго – это инструменты в руках куда более мощных мировых игроков как из США, так и из Европы, а также РФ, которая не собирается уступать свою долю на

энергорынке ЕС.

Инициировав процесс отделения газотранспортной системы (ГТС) и создание нового оператора транспортировки газа в январе 2016 г., новые менеджеры "Нафтогаза", очевидно, не предусмотрели одной детали, которая теперь позволила правительству, а точнее, Минэнергоугольпрому перехватить инициативу по созданию нового оператора ГТС и, собственно, возглавить этот процесс.

В ходе реализации этого процесса правительством создано, среди прочего, ПАО "Магистральные газопроводы Украины" (ПАО "МГУ"). Это юридическое лицо должно стать новым оператором ГТС Украины и должно быть сертифицировано согласно требованиям ст. 10 Директивы 2009/73/ЕС об общих правилах внутреннего рынка природного газа.

А самое главное, что "Нафтогаз", в общем-то, не намерен уступать первенство в создании оператора ГТС, хотя правительство изначально подчинило будущего оператора и процесс его создания Минэнергоугольпрому. И к октябрю в основном все предусмотренные постановлением меры и процедуры были соблюдены. Кроме самой важной – передачи имущества ПАО "Укртрансгаз" новому оператору ГТС – ПАО "МГУ". "Нафтогаз" и Минэнергоугольпром обменивались взаимными обвинениями в затягивании этого процесса.

Но по сути нюанс в том, что избранный "Нафтогазом" процесс передачи имущества очень трудоемкий и, соответственно, продолжительный. Минэнерго предлагало более простой и короткий путь.

Не найдя общего языка с Минэнергоугольпромом, "Нафтогаз" создал филиал в "Укртрансгазе", который практически готовил создание нового оператора ГТС. Ему передавались договоры и имущество, необходимое, по мнению НАКа и ее советников, для осуществления транспортировки газа с тем, чтобы затем привлечь к управлению ГТС заинтересованного европейского оператора, договороспособного для европейцев и "Газпрома".

То же самое намерено сделать и Минэнерго. Только привлечь иностранного заинтересованного партнера (партнеров) министерство намерено для совместной работы с созданным ПАО "МГУ".

Чем закончится в итоге эта история, до конца не ясно. Но известно, что **18 января 2018 г. внесены, на первый взгляд, незначительные уточняющие поправки в вышеупомянутое постановление Кабмина №496, которые фактически должны поставить точку в споре, кому подчиняется новый оператор ГТС. Министерство энергетики и угольной промышленности в рамках разделения НАК "Нафтогаз Украины" планирует стать органом управления имуществом, находящимся на балансе "Укртрансгаза". В дальнейшем это имущество будет передано новому оператору – ПАО "Магистральные газопроводы Украины". Речь идет о таком имуществе, как магистральные газопроводы, газопроводы-отводы и сооружения на них, компрессорные станции, подземные хранилища газа (ПХГ), имущество сервисных подразделений, автотранспорт, и многом другом. Имущество, которое используется "Укртрансгазом" для транспортировки газа, должно быть передано ПАО "МГУ" в течение 30 дней с момента вступления в силу окончательного решения по сути арбитражных споров между НАК "Нафтогаз Украины" и ПАО "Газпром".**

По мнению главы "Нафтогаза", передача "токсичных" активов в ПАО "МГУ" приведет к катастрофическим последствиям для ГТС Украины. "Это будет означать,

что в ближайшее время ЕС разочаруется в попытках стать нашим партнером и примет решение стать партнером "Северного потока-2", – констатировал он.

В Минэнергоугольпроме считают, что смогут привлечь инвесторов-партнеров и избежать угрозы перехода "токсичных" активов в управление МГУ.

По информации ZN.UA, 19 января собеседования с почти 50 претендентами конкурсной комиссией завершены (шестеро претендентов не прошли первый квалификационный этап). Источник в рабочей группе, созданной правительством, рассказал, что среди претендентов (речь идет о четырех независимых директорах) оказались весьма интересные личности, которые обладают и достаточным опытом, и знаниями, и соответствующими личными характеристиками. К 1 февраля конкурсная комиссия должна представить рабочей группе и на рассмотрение вице-премьеру С. Кубиву как минимум двух кандидатов на каждое из четырех мест независимых директоров в наблюдательный совет ПАО "МГУ".

Интересно, что прием заявок был вынужденно продлен с учетом переноса срока решения Стокгольмского арбитража по спору между "Нафтогазом" и "Газпромом" по контракту купли-продажи газа до 19 декабря 2017 г. Хотя еще до этого на пролонгации срока приема заявок настаивали некоторые доноры Украины, в частности ЕБРР. Так вот, в последний день приема заявок было подано 25 заявок, в основном от иностранных претендентов на должности независимых директоров ПАО "МГУ".

Теперь интересно будет посмотреть, каким будет соотношение иностранцев и граждан Украины в набсовете МГУ.

Додаткова інформація на цю тему – «День», 25.01.2018 «Куди веде неформальний кліринг», Віталій Княжанський. Підвищення газових тарифів не уникнути, – експерти.

Чиясь невидима рука продовжує підкидати все нові поліна в конфлікт між українським урядом і керівництвом НАК «Нафтогаз України», що розгорівся далеко не сьогодні. У цьому випадку йдеться практично про протистояння господаря, роль котрого грає уповноважений народом України уряд, і високопоставленого службовця, що відстоює якісь свої інтереси.

«Нафтогаз України» і ПАТ «Укргазвидобування» вимагали від Кабміну компенсувати їхні втрати (111 млрд грн) від поставчань газу при виконанні покладених на НАК спеціальних зобов'язань (PSO). При цьому право названих компаній вимагати від уряду визначення джерел фінансування й порядку компенсації за виконання PSO, як зазначається в прес-релізі, підтверджене в судовому порядку.

Новое время (сайт), 22.01.2018

Как перестать быть сырьевым придатком

Тимур Хромаев

Несмотря на сильные позиции Украины на аграрном и энергетическом рынках, мы все еще считаемся в мире сырьевым придатком.

... потребители электроэнергии, природного газа, нефти. Речь идет как о бытовых, так и промышленных потребителях. Они сегодня лишены возможности выбрать поставщика на рынке, который предложит им лучшую цену, как это могут делать домохозяйства в Германии, например. Потому что в Украине все еще не развит внутренний рынок ни электроэнергии, ни природного газа. В итоге потребитель вынужден принимать те цены, которые ему навязывает поставщик с учетом цен хабов (газового хаба в Баумгартене или биржи угля в Роттердаме),

стоимости доставки и с учетом заложенных в эту цену рисков. В итоге, на потребителя ложатся риски изменения конъюнктуры на европейском рынке, валютные риски и прочие.

Наличие административных барьеров входа на рынки, непрозрачное ценообразование, отсутствие законодательной базы, регулирующей инструменты хеджирования ценовых рисков, непонимание их возможностей бизнесом – все это не позволяет Украине побороть "феодалный строй", который воцарился на этих рынках.

Однако ни один финансовый инструмент не заработает без четких правил. Они нужны, чтобы Украина не оставалась непонятной юрисдикцией для глобальных участников со всего мира.

Такие правила не нужно выдумывать. Они давно написаны и "протестированы" на европейских рынках (речь идет о евродирективах по финансовым инструментам и регулируемым рынкам).

Все эти правила прописаны в законопроекте "О рынках капитала и регулируемых рынках" (№7055). Он охватывает большинство этих вопросов и дает возможность нам существенно продвинуться в развитии как финансового, так и товарных рынков.

Почему необходимые бизнесу инструменты до сих пор у нас не работают? Потому что не были четко прописаны в законодательстве. Этого очевидно недостаточно ни для защиты прав участников сделок, ни для полноценного функционирования этих инструментов.

Нужны ли кому-то в Украине эти инструменты? Безусловно, нужны. В первую очередь, мелким и средним производителям аграрной продукции, бытовым и промышленным потребителям природного газа и электроэнергии. А также крупным игрокам этих рынков – Нафтогазу Украины, Энергоатому, ДТЭК и другим. **Имея прозрачные механизмы ценообразования, эти компании смогут избежать подозрений и обвинений в несправедливости или необоснованности цен.**

Например, Нафтогаз как государственная компания, к которой приковано пристальное внимание общественности, не может позволить себе продавать природный газ по непрозрачным ценам, да еще и на сомнительных площадках. Очевидно, что **к компании всегда будут возникать вопросы справедливости цены на газ как стратегический базовый товар.**

Кроме того, цивилизованная торговля позволила бы нам создать местные хабы как по природному газу и электроэнергии, так и по аграрным культурам, и не зависеть так сильно от цен в Чикаго, Роттердаме или Баумгартене.

Но, самое главное, внедрение этих финансовых инструментов позволило бы нам добиться увеличения роста ВВП дополнительно до 2% ежегодно. Такое двукратное увеличение – на самом деле огромное достижение для сегодняшней экономики Украины.

Интерфакс-Украина, Энергореконструкція, Бизнес.Цензор.Нет, 23.01.2018

"Центренерго" відмовилося від закупівель вугілля у ДТЕК

ПАТ "Центренерго" відмовилося від закупівель вугілля у енергохолдингу "ДТЕК", повідомив глава "Незалежної профспілки гірників України" (НПГУ) **Михайло Волинець.**

"Протягом 2016 року "Центренерго" вимагало від ДТЕК збільшити обсяги

видобутку для себе до 250 тис. тонн на місяць, це 3 млн тонн вугілля на рік. І ось тепер відмовилися від цього вугілля, під яке додатково закладалися лави", - написав він на своїй Facebook-сторінці.

На думку М. Волинця, ситуація ускладнюється тим, що "Центренерго" відклало запуск одного з блоків Трипільської ТЕС після переведення на вугілля газової групи з грудня 2017 року на березень 2018 року. "Це (запуск блоку) збільшило б споживання українського вугілля на 60-90 тис. тонн щомісяця. Але вони ("Центренерго") зтягнули і перенесли на березень 2018 р.", - додав він.

Глава НПГУ зазначає, що ситуація ставить під загрозу стабільну роботу держшахт західного регіону країни.

Міністр енергетики та вугільної промисловості України **Ігор Насалик**, відповідаючи на запитання депутатів у парламенті в п'ятницю, констатував наявність в Україні профіциту вугілля.

"Центренерго" експлуатує Вуглегірську, Зміївську і Трипільську ТЕС сумарною встановленою потужністю 7660 МВт. Державі належить 78,3% акцій товариства.

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 25.01.2018

Робітники газових господарств просять допомоги

В'ячеслав Воронков

З'їзд Професійної спілки працівників газових господарств України висловив глибоку стурбованість порушенням методики визначення та розрахунку тарифів на послуги розподілу природного газу.

Делегати з'їзду прийняли Звернення, де зазначають, що «НКРЕКП самоусунувся від виконання своїх безпосередніх обов'язків...».

Йдеться також про кадрові проблеми: «Через вкрай низьку заробітну плату працівників газорозподільних підприємств відбуваються масові звільнення висококваліфікованих робітників та інженерно-технічних працівників галузі по всій території держави.

Підприємства змушені переходити на скорочення робочого часу, що призводить до порушення соціальних прав працівників.

Протягом двох останніх років кількість працівників галузі зменшилася більш як на 20 тисяч чоловік, і це при тому, що нормативна чисельність у галузі заповнена лише на 56%», - зазначається у зверненні...

«ДЕЛОВАЯ СТОЛИЦА», 29.01.2018

За "Турецкий поток" Москва расплатилась с Анкарой курдами

Руслан Весел

21 января турецкие подразделения (в том числе спецназ и танки) вместе с протурецкой "Сирийской народной армией" начали операцию против курдских вооруженных формирований в северо-западном сирийском районе Африн и одноименном городе (населены преимущественно курдами). Поводом для довольно оригинального использования символа мира, которым считается оливковая ветвь, стали обстрелы курдами турецкой территории, якобы имевшие место в последнее время.

Украину в первую очередь должно насторожить то, что информация о соглашениях РФ на нарушение суверенитета Сирии Турцией совпала по времени с заявлением "Газпрома" о получении от турецких властей долгожданного разрешения на

строительство второй нитки газопровода "Турецкий поток", который, по словам **Алексея Миллера**, будет запущен к концу 2019 г. - в аккурат к окончанию украинско-российского газового контракта 2009-го. Это обстоятельство делает менее вероятным повторение Турцией ее знаменитого "кидка" России с "Голубым потоком", когда Анкара отказалась строить новую нитку трубопровода, по которой Москва собиралась транспортировать газ не только туркам, но и европейцам. А также позволяет предположить скорое проявление других турецко-российских компромиссов, выходящих за рамки взаимодействия двух стран в сирийском урегулировании, например, относительно заходов турецких кораблей в оккупированный Крым (будем надеяться, что хотя бы крымских татар Анкара Москве не сдаст).

Правда, турецкое согласие на вторую "нитку" еще не значит, что европейцы будут закупать поставляемый по ней газ. Как показал пример "Северного потока-2", "Газпром" из-за предстоящих американских санкций уже стал достаточно "токсичным" для европейских энергокомпаний, чтобы трижды подумать, прежде чем иметь с ним дело. Ситуация станет яснее после 2 февраля, на которое приходится последний день срока оглашения американских санкционных списков.

«ДЕЛОВАЯ СТОЛИЦА», 29.01.2018

"Газпром" научил? Почему Коболев устроил "антинародный" бунт

Алексей Куш

Пылкие менеджеры государственной компании предъявили родному государству счет на 110 млрд грн, хотя единственное, что необходимо сделать компании, - это оптимизировать уровень своих внутренних затрат и четко реструктуризировать финансовые потоки по видам деятельности

Как известно, с 1 октября 2015 г. специальным постановлением правительства на государственную компанию "Нафтогаз" было возложено обязательство поставлять газ по специально регулируемой цене отдельным группам потребителей.

Дефицит газа собственной добычи для указанных выше групп потребителей должен перекрываться импортными поставками.

Согласно мартовскому постановлению Кабмина 2017 года "Нафтогаз" должен был продавать газосбытовым компаниям газ для льготных групп потребителей по цене 4942 за тыс. куб. м (без учета НДС, тарифов на транспортировку и распределение). И вот теперь крупнейшая государственная энергетическая компания решила снять с себя эту тяжелую ношу социальной ответственности, попутно выставив правительству "счет" на 110 млрд грн, что, между прочим, составляет 4% ВВП и превышает плановый дефицит государственного бюджета. И раз уж мы помянули всуе бюджет страны, то стоит отметить, что данная предьява составляет ни много ни мало 15% плановой доходной части государственного бюджета на 2017 г.!

Неужели в НАК решили, что в правительстве восседает синклит безумцев, которые согласятся повторить печальный эксперимент 2014 г. и докапитализируют "Нафтогаз" с помощью облигаций внутреннего государственного займа на 110 млрд грн, чем полностью нивелируют с таким трудом достигнутую макроэкономическую стабильность, включая показатели инфляции (рост цены на газ приведет к увеличению тарифов и, соответственно, индекса потребительских цен), а также курс национальной валюты - гривни, который и так пошатывается в последнее время.

Думается, в компании прекрасно понимают, что они скорее получают дырку от бублика, чем 110 млрд грн, и преследуют иную, более прозаичную цель: во-первых,

получить хоть какие-нибудь деньги за заботу о населении, и, во-вторых, прикрыть эту лавочку на 2018 г.

Основной удар "Нафтогаза" направлен на недопущение реализации предложений Министерства энергетики относительно продления выполнения НАК специальных функций до апреля 2021 г. и изменения формулы расчета цены на газ.

Если бы в правительстве хотели заложить парочку "коровьих мин" на газовых тропинках для будущего правительства, то вполне можно было бы продлить специальный ценовой режим для населения, например, до июня 2019 г.

На данном этапе тема увеличения цены на газ для населения является топовой для международных кредиторов, включая МВФ и Всемирный банк, и правительству приходится изрядно напрягаться, чтобы дезавуировать распространяемые слухи о росте тарифов, для чего премьеру даже приходится публично "опрашивать" на этот счет министра энергетики.

Кроме того, не стоит забывать о социальном напряжении, которое будет лишь возрастать по мере приближения очередных выборов.

Более того, применяются все доступные способы, включая и попытки протолкнуть с помощью "международной подписки" финансовый план на 2018 г., в котором закладывается существенное повышение закупочных цен на газ, по которым энергоноситель закупается НАК у "Укргаздобычи", а это уже чревато не только социальными последствиями, но и коллапсом реального сектора экономики, в первую очередь промышленности, индекс роста которой находится в отрицательной, "красной" зоне.

В своем финансовом плане на 2018 г. "Нафтогаз" заложил увеличение закупочных цен на природный газ, по которым он приобретает энергоноситель в компании "Укргаздобыча" (без НДС), сперва до 5665 грн за тыс. куб. м на начало года, а затем до 8145 грн по состоянию на 01.10.2018. По сравнению с нынешним уровнем рост цены должен составить (в случае утверждения финансового плана) 58,5%. "Нафтогаз" предлагает увеличить торговую наценку компании на закупленный для потребителей газ с нынешних 1,917% до 4,71% по состоянию на октябрь 2018 г. В таком случае цены на газ для промышленных потребителей превысят 10 тыс. грн за тыс. куб. м, и нас ждет лавинообразный рост неплатежей, уровень которых, по прогнозам самой НАК, может вырасти с нынешних 27 млрд грн до 55 млрд грн.

Естественно, наибольший удар при возможном росте цен будет нанесен населению, ведь "Нафтогаз" обеспечивает поставки газа коммунальным предприятиям и газосбытам для бытовых потребителей.

Хотя в целом за январь-октябрь 2017 г. "Нафтогаз" увеличил показатель чистой прибыли на 20%, которая составила более 30 млрд грн. Уровень дохода вырос по сравнению с аналогичным периодом 2016 г. с 95 до 130 млрд грн.

Что касается параметров добычи, то по состоянию на 01.11.2017 г. "Нафтогаз" закупил 19 млрд куб.м газа, из которых 40% - это импортный газ, а 60% - газ, приобретенный у "Укргаздобычи" (то есть газ собственной добычи). **И вот здесь мы и находим то место, где, как говорится, "собака порылась": как показали расследования Антимонопольного комитета, действующая методика расчета цены не различает импортный газ от украинского - вся эта летучая субстанция смешивается в общей трубе. При этом "общая" цена определяется исходя из ценовых параметров на хабе NCG (Германия), плюс затраты на транспортировку и тарифы на вход-выход на западной границе Украины. Стоит ли говорить о том,**

что также как донецкий уголь не везут в Украину из Роттердама, так и газ украинской добычи поступает к нам не из Германии и платить за вход-выход на западной границе за него вовсе не обязательно. По данным АМКУ, привязка к импортному паритету привела к искусственному росту цены на украинский газ с 1590 грн за тыс. куб. м до 4,8 тыс., то есть более чем в три раза! Таким образом, даже в действующей модели взаимоотношений "Нафтогаза" и бытовых потребителей заложена неадекватная норма рентабельности и прибыли. Единственное, что необходимо сделать НАК, - это оптимизировать уровень своих внутренних затрат и четко реструктуризировать финансовые потоки по видам деятельности, а также вернуться на рынок промышленных потребителей.

А вот что точно не нужно делать, так это решать свои проблемы исключительно за счет населения и государства, которое в случае роста цены на газ должно будет существенно увеличить уровень субсидий.

Наличие различных, в том числе и "специальных" цен для отдельных категорий потребителей, естественно, приводит к злоупотреблениям. Например, в системе тепловой генерации, которая обладает когенерационными мощностями по сопутствующей выработке электроэнергии, газ иногда покупается по льготному тарифу якобы для производства тепловой энергии, а на самом деле используется для выработки электричества, которое реализуется по рыночному тарифу. Существенная дельта при этом ложится в карман.

Но наличие подобных схем - не повод лишать население его конституционных прав, ведь, согласно ст. 13 Конституции, земля и ее недра принадлежат украинскому народу, которыми от его имени распоряжаются органы государственной власти. В этом контексте любые попытки лишить народ его права на природные ресурсы страны и поставить украинцев в общую очередь по рыночным ценам напоминают скрытый антиконституционный "мятеж", который должен быть подавлен со всей строгостью и решительностью теми органами государственной исполнительной власти, которым народ делегировал управление страной.

Mind - незалежний журналістський бізнес-портал, 26.01.2018

Іван Плачков: «Стокгольмський суд де факто зобов'язав Україну закуповувати газ у «Газпрому»

Із інтерв'ю екс-міністра палива і енергетики – про те, чому основні «газові» баталії між Україною і Росією ще попереду, як досягти успіху в переговорному процесі та чому нинішнє керівництво «Нафтогазу України» перебуває в стані хронічного когнітивного дисонансу. Про бачення Івана Плачкова перспектив реформи НАК «Нафтогаз України», про проблеми нинішнього державного менеджменту в нафтогазовій галузі, перспективи українсько-російських газових відносин і тих трансформацій, які здатні реально поліпшити національну економіку. З огляду на досить значний досвід у системі державного управління, у своїх міркуваннях наш співрозмовник вийшов за межі традиційних уявлень про актуальні процеси і людей у владі, здатних змінити ситуацію.

Світлана Долінчук, член редакції Mind

– Цього року «Нафтогаз» повинен відновити закупівлі російського газу безпосередньо у «Газпрому» – 5 млрд куб. м на умовах «бери або плати». Таке рішення ухвалив Стокгольмський арбітраж напередодні Нового року. Щоб

виконати цю умову, сторони мають узгодити ціну на газ. Як ви оцінюєте перспективи таких переговорів?

– Рішення Стокгольмського арбітражу щодо спору «Нафтогазу» і «Газпрому» частково задовольнило вимоги української сторони до «Газпрому». Арбітраж визнав несправедливою умову «бери або плати» і, за інформацією НАК, вимогу «Газпрому» доплатити \$56 млрд у цій умові відхилено. Однак грудневим рішенням «Газпром», по суті, отримав гарантії погашення боргу за зниженою ціною в обсязі \$1,5–2 млрд. А суд зобов'язав Україну закуповувати близько третини – 5 млрд куб. м – від усього імпорту газу Україною, за рахунок закупівель у «Газпрому». Ціну цього газу ще належить узгодити, тому Україна і Росія повинні будуть відновити непрості переговори. Це проблема державного рівня, за розв'язання якої відповідає уряд України. Переговори повинні вестися на міжурядовому рівні. І без того складні відносини між компаніями ще більше ускладнилися в ході слухань у Стокгольмі. Майбутній міжурядовий діалог буде складним. І щоб вийти з цього процесу із взаємоприйнятими рішеннями, у цих переговорах повинна брати участь уся державна машина.

Але більшість справжніх професіоналів – фахівці державного рівня, зараз виявилися незатребуваними. Існує ризик, що висококласні фахівці будуть перемелені в жорнах емоцій тих, хто далекий від професійного управління державою.

– У сучасній історії України були ефективні керівники державного рівня, здатні вирішувати найскладніші газові проблеми з вигодою для країни?

– Тут я можу озвучити свою думку, яка може видатися непопулярною і такою, що суперечить стереотипам.

Перше. У сучасній історії України найефективнішим переговорником по газу був президент Леонід Данилович Кучма, який в кризових ситуаціях особисто врегулював проблеми поставок газу в Москві, Узбекистані, Казахстані або Туркменістані.

Друге. Ігор Бакай (творець НАК «Нафтогаз України» і перший її керівник) свого часу проводив досить ефективні переговори щодо поставок газу в Україну в обмін на бартерні поставки, як правило, незатребуваного в Україні обладнання та матеріалів до Росії, Казахстану, Туркменістану за дуже вигідними для України цінами. Україна отримувала необхідний обсяг газу, що дозволяло забезпечувати його баланс без підвищення цін для населення і промисловості.

Третє. У 2005-2006 роках трапилася так звана перша газова війна. Тоді одним з найпрофесійніших парламентарів був Ігор Воронін (*курував міжнародні контракти в «Нафтогазі»*. – **Mind**). Поставки газу в Україну поновилися. При цьому підвищення ціни з \$55 до \$95 за 1000 кубометрів було компенсовано підвищенням ціни за транзит з \$1,09 до \$1,6.

Успішність переговорів ґрунтувалася на професіоналізмі відповідальних працівників «Нафтогазу України».

– У нинішній складній політичній ситуації між Україною і Росією можливий взаємовигідний консенсус у транзитному питанні?

– Офіційно у нас з Росією війни немає, але і переговори для врегулювання спірних питань країнами також не ведуться. «Нафтогаз України» зацікавлений зберегти газовий транзит. Ця тема має стати предметом міжурядових домовленостей.

Основні учасники переговорів з обох сторін – це міністерства енергетики, а «Газпром» і «Нафтогаз» повинні стати учасниками і виконавцями результатів цих

переговорів. Є сенс проводити їх на території третьої сторони – в Євросоюзі. Але всі проблеми обговорювати треба з точки зору права та економічної доцільності.

Майбутнє ГТС – це проблема державного масштабу, зокрема і нашої національної безпеки. Головна роль в її вирішенні повинна бути відведена уряду України, який визначає стратегію розвитку української економіки в цілому і конкретно «Нафтогазу».

Сильне напруження в стосунках з Росією довго тривати не може. І навіть заляті вороги, як свідчить історія Західної Європи, можуть у перспективі стати ближчими, ніж до запертого протистояння. Так, наприклад, сталося у відносинах Німеччини з Францією, Польщею, Британією.

Україні треба якомога швидше почати обговорення перспектив ГТС. Але обставини ускладнюються тим, що в Україні вже фактично почалася президентська виборча кампанія. Це питання розглядається через призму політичної складової.

Згадайте, які пристрасті кипіли навколо нафтопроводу «Одеса – Броди», щоб забезпечити постачання каспійської нафти до Польщі через українську територію. Реверс... Аверс...

– *І що в результаті?*

– Нічого. Але у нас ще є шанси зробити так, щоб доля ГТС склалася більш благополучно, ніж нафтопроводу «Одеса – Броди». Щоб цей стратегічний актив приносив користь нашій державі та зміцнював її позиції на міжнародній арені.

– *Благополучні шанси вирішити проблему ГТС, про які ви згадуєте, високі?*

– Україна – молода держава. Лише 27 років триває процес становлення як демократії, так і економіки.

Сьогоднішня влада в нашій країні неефективна з низки причин: кадрова чехарда, ротації, зовсім нелогічні призначення, у тому числі представників інших країн.

Основна ознака слабкості – це високий рівень тінізації економіки, який я оцінюю до 60%. Це означає, що надходження податків до державного бюджету є дуже низьким. Через це держава не в змозі виконувати свої соціальні функції – забезпечувати високу якість медичного обслуговування, освіти, безпеки тощо.

– *Як ви оцінюєте якість управління «Нафтогазом України» за таких несприятливих економічних і зовнішньополітичних умов?*

– Я не заздрю нинішньому керівництву «Нафтогазу». Не треба зайвих слів, всім і без цього зрозумілі всі складнощі! Та й людей не можна обдурити перспективними ідеями.

А якщо хтось може швидше і ефективніше реформувати холдинг – нехай прийде і реформує. Але не треба триматися за його мільярди! І якщо керував чесно, без лукавства і маніпуляцій, то будеш гідно і вільно себе почувати, а не прикриватися охороною і броньованими автомобілями.

Чимало є людей, які несподівано, багато в чому дивним для нас чином, потрапили в систему державної влади, не пройшовши всіх необхідних етапів росту. Вони зі своїм досвідом ще не готові ефективно керувати на високому державному рівні.

Коли ти ще не доріс до потрібного рівня, але з воління долі потрапляєш на високу посаду, ти підсвідомо відчуваєш свою невідповідність, починаєш зайво метушитися, проявляти публічну активність, багато розповідати про свої успіхи в соціальних мережах, говорити багато зайвого. Такий стиль діяльності не сприяє адекватній оцінці ситуації, яка складається, і прийняттю ефективних рішень в інтересах держави.

– Чи не образяться на ваше яскраве порівняння молоді реформатори?

– У мене достатній життєвий досвід, який дає мені можливість оцінювати ситуацію. Я вважаю за необхідне називати речі своїми іменами.

Наведу деякі приклади. Наприклад, середній вік у сенаті Конгресу США становить 61 рік, у Палаті представників – 57 років, середній вік міністрів в уряді Великобританії – 49 років, а в уряді Німеччини – 56 років, тощо. І для порівняння: середній вік в українському уряді – 40 років, у парламенті – трохи вище 40. У владі досвід і молодість повинні бути в гармонійному балансі.

У «Нафтогазу» є ще одна особливість. Обіг компанії величезний. І щоранку її керівник розподіляє суми з шістьма або навіть сімома нулями. Це навантаження важко витримати психологічно. Лише люди морально стійкі та з сильною психікою можуть не піддатися спокусі – при розподілі витрат на пальне сьогодні ошчасливити одного, а завтра – іншого.

– Що, на вашу думку, в управлінні держхолдингом відбувається вже майже чотири роки?

– Топ-менеджерів «Нафтогазу» постійно роздирають протиріччя. Їм дійсно дуже важко. Вони прийшли на хвилі реформ і проголосили себе реформаторами. Вони спілкуються з багатьма і в Євросоюзі, і в Вашингтоні, і в Лондоні. Їм це дуже подобається. І вони дуже щиро хочуть бути такими передовими. Це з одного боку.

А з іншого – вони розуміють, що якщо в найкоротші терміни реалізують задекларовані реформи, то більше не отримають доступу до тих мільярдів бюджету компанії, які контролюють зараз.

По суті, нинішні керівники «Нафтогазу» намагаються зробити неможливе. Вони намагаються об'єднати західний менталітет, заснований на принципі розумної достатності, з більш природним для наших широт візантійським менталітетом. Тут, у Києві, як і всі ми, вони за своєю суттю – візантійці. А сідають у літак, летять на Захід, і там доводиться перебудовуватися. Повертаються – знову треба включати рідний менталітет.

– Вони постійно в когнітивному дисонансі. І як в такій ситуації краще реформувати «Нафтогаз»? Що порекомендуєте з висоти свого життєвого і управлінського досвіду?

– Окремо з «Нафтогазом» ми нічого не зробимо. Потрібна трансформація на державному рівні. Не може «Нафтогаз» в умовах візантійщини щось робити, ґрунтуючись на західному менталітеті. Інакше керівництву компанії не вижити.

Нам потрібно максимально викорінити візантійщину з нашого життя і з алгоритму взаємин на всіх рівнях. Це необхідне, важливе і посилене завдання. Та й країна вже сама поступово змінюється. Еволюція суспільства – це природний процес, його не зупинити. Воно більше не налаштоване терпіти при владі тих, хто суперечить цінностям євроінтеграції, демократії та ринкової економіки. А разом з країною поступово трансформуватимуться і принципи управління «Нафтогазом», які забезпечать ефективну реформу держхолдингу як однієї зі складових реформ української держави.

Інформація на цю тему – «Деловая столица», 29.01.2018 "Газпром" навчил? Почему Коболев устроил "антинародный" бунт», Алексей Куш.

ЗАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕНЕРГЕТИКИ

Сьогодні (сайт издания), 15.01.2018

В Києве построят две современные электроподстанции

Согласно утвержденной НЭК "Укрэнерго" схеме развития электрических сетей 35-110 кВ и выше в течение 2017-2031 гг., в Киеве в течение двух лет будут построены две электрические подстанции – "Аркада" и "Славутич" общей проектной мощностью 252 МВА.

Строительство подстанции "Аркада" 110 кВ в микрорайоне Осокорки было начато в прошлом году и до конца 2018 года запланирован ее ввод в эксплуатацию. Подстанцию "Славутич" начнут строить в 2019 году.

Острая потребность Киева в строительстве новых электрических мощностей обусловлена стремительным ростом спроса на электроэнергию в районах новой застройки, в частности в Дарницком районе. Ежегодно спрос на электроэнергию в столице растет в среднем на 4-5%. Из-за строительства новых микрорайонов увеличивается нагрузка на энергообъекты и возникает дефицит мощности.

Во время строительства подстанций "Аркада" и "Славутич" будет модернизирована и существующая инфраструктура электроснабжения Левого берега. В частности, будет реконструирован транзит 110 кВ ТЭЦ-5 – подстанция "Харьковская" и переход воздушных линий 110 кВ через р. Днепр (наращивание и усиление двух опор, замена проводов), заменены старые опоры линий электропередач 110 кВ на Левом и Правом берегу, которые были построены более 50 лет назад. Также будет построена линия электропередач 110 кВ "ТЭЦ-5 – "Аркада" и ответвление от линии 110 кВ "ТЭЦ-5 – "Аркада" на подстанцию "Славутич".

"Развитие Киева как европейского мегаполиса требует создания современной системы инженерных коммуникаций, в том числе и электросетей. За последние 6 лет усилиями "Киевэнерго" построено и модернизировано 20 электрических подстанций в столице. Некоторые из них по уровню технического оснащения не имеют аналогов в Украине. Строительство двух новых электроподстанций с модернизацией и заменой существующей инженерной инфраструктуры позволит существенно улучшить качество и надежность электроснабжения столичного Левобережья и увеличить мощности для удовлетворения растущего спроса Киева на электроэнергию", – отметил генеральный директор ПАО "Киевэнерго" **Александр Фоменко**.

«ДЕНЬ», 16.01.2018

Підвищили вп'ятеро, а знизили?..

Віктор Бондар

В столиці зменшилися тарифи на централізоване опалення та гаряче водопостачання для побутових споживачів. Якось воно так ведеться, що підвищили вп'ятеро, а знизили на копійки чи скільки там?

Прес-служба «Київенерго» повідомляє, що зміни встановлено на підставі Постанови НКРЕКП від 28 грудня 2017 року «Про встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання для потреб населення ПАТ «Київенерго». Так, із 31 грудня минулого року тариф на опалення для будинків (квартир) з приладами обліку теплової енергії становить 1 355,83 грн/Гкал, без приладів обліку – 31,55 грн за 1 м² (з ПДВ). Вартість централізованого подавання гарячої води – 80,62 грн за 1 кубічний метр за наявності в будинку (квартирі) рушникосушарки, без неї – 74,53 грн за кубічний метр.

У компанії не забули нагадати, що до 31 грудня тариф на централізоване опалення для будинків (квартир) з лічильниками теплової енергії становив **1 414,45 грн/Гкал**, без лічильника – **32,91 грн за 1 м²**.

Порівнявши, наприклад, із березнем 2013 року, помітимо більш суттєву різницю. Для ЖБК, ОСББ та ЖЕКів Києва цін на опалення становила (увага!) 203,26 грн за 1 Гкал. Майже всемо менше!

Вартість централізованого подавання гарячої води – 84,45 за куб. метр для будинків з рушникосушаркою та 78,08 грн за кубічний метр – без рушникосушарок.

За даними Головного інформаційно-обчислювального центру КМДА тоді ж, у березні 2013 року, 1 куб. м гарячої води з її водовідведенням для киянина коштував 16,24 грн. І тут майже вп'ятеро!

Бизнес.Цензор.Нет, Fin.org.ua, Сегодня (сайт издания), 17.01.2018

ДТЭК увеличил производство электроэнергии на газовом угле

Теплоэлектростанции "ДТЭК Энерго" **Рината Ахметова** в декабре 2017 года нарастили производство электроэнергии на газовом угле на 3,1% по сравнению с ноябрем - до 2,45 млрд кВт-ч.

Газовый уголь поступает на ТЭС компании с собственных добывающих предприятий - "ДТЭК Павлоградуголь" и "ДТЭК Добропольеуголь", а также государственных шахт, в том числе предприятий Львовско-Волынского бассейна.

ТЭС "ДТЭК" в декабре смогли снизить отпуск электроэнергии на 64,3% по сравнению с ноябрем - до 384 млн кВт-ч.

Угледобывающие предприятия "ДТЭК Энерго" в 2017 году произвели 24,2 млн тонн энергетического угля, что составляет 86,1% от общего производства энергетического угля в стране, которое составило 28,11 млн тонн.

Ранее ДТЭК отработал о добыче 22,9 млн тонн угля марки "Г" в 2017 году. Кроме того, в первые два месяца 2017 года ДТЭК управлял предприятиями на неподконтрольных Украине территориях Донецкой и Луганской областей.

Среди них "Ровенькиантрацит", "Свердловантрацит" и "Шахта Комсомолец Донбасса", которые добывали уголь марок "А" и "Т".

Этими предприятиями было добыто более 2 млн тонн угля до марта 2017 года, когда президент **Петр Порошенко** ввел в действие указ СНБО о торговой блокаде неподконтрольных территорий.

В 2016 году доля ДТЭК в добыче энергетического угля составила 83,6%.

UAenergy.org, 17.01.2018

Секретаріат Енергоспівтовариства відкрив справу проти України за саботаж анбандлінгу в електроенергетиці

Секретаріат Енергетичного Співтовариства почав процедуру попереднього врегулювання суперечок проти Албанії, Боснії та Герцеговини та України через відсутність розділення (анбандлінгу) постачальних компаній в сфері електроенергетики.

У Відкритих Листах Секретаріат повідомив, що три Договірні Сторони не дотримуються своїх зобов'язань (повністю, частково або неправильно), оскільки не транспонували вимоги Третього Енергетичного Пакету в національне законодавство і таким чином не вжили заходів для здійснення юридичного та функціонального відокремлення операторів електропостачання.

Постачальні компанії в сфері електроенергетики трьох країн все ще мають повністю інтегровані правові та функціональні структури для розподілу та постачання електроенергії.

Розділення функцій компаній-постачальників є одним з центральних елементів лібералізації ринку електроенергії та є обов'язковим у Енергетичному Співтоваристві з 2015 року.

Українські Новини, 17.01.2017

В декабрі 2017 ТЭС ДТЭК сократили производство электроэнергии на 16,6% до 2,8 млрд кВт-час

В декабре 2017 года теплоэлектростанции энергохолдинга ДТЭК сократили отпуск электроэнергии на 16,65% до 2,834 млрд кВт-час по сравнению с декабрем 2016 года. Об этом говорится в сообщении пресс-службы компании.

Отмечается, что в условиях отсутствия сильных морозов ТЭС ДТЭК работали без существенного повышения мощности, что позволило увеличить запасы угля на складах.

"Сейчас похолодание уже значительное, и наши станции работают более усиленно, чтобы энергоснабжение страны сохранялось стабильным", - отметил директор по генерации электроэнергии "ДТЭК Энерго" **Сергей Куриленко**.

В 2018 г. еще два блока ДТЭК Приднепровской ТЭС начнут работу на газовом угле, тогда станция сможет полностью отказаться от работы на импортном антраците.

ДТЭК управляет энергетическими активами System Capital Management.

100% акций SCM принадлежит бизнесмену **Ринату Ахметову**.

Сегодня (сайт издания), УНИАН, ЛигаБизнесИнформ, 17.01.2018

ДТЭК и General Electric подписали договор на поставку инновационных ветротурбин

Компании ДТЭК и GE Renewable Energy заключили договор о приобретении, установке и дальнейшем обслуживании 26 ветротурбин. Оборудование предназначено для строительства первой очереди Приморской ветроэлектростанции мощностью 200 МВт в Запорожской области. Активная фаза реализации проекта начнется после завершения всех финансовых и юридических аспектов сделки. Ветротурбины будут доставлены в Украину и установлены на площадке Приморской ВЭС в 2018 году.

Ветротурбина является одной из наиболее передовых разработок GE, адаптирующейся к направлению и силе ветра. Оборудование будет произведено в Европе. После завершения строительства Приморская ВЭС будет оснащена одними из самых мощных ветротурбин, представленных в Украине.

Установку и дальнейшее обслуживание ветроэнергетического оборудования будет осуществлять подразделение GE в Украине. Завершение работ по строительству первой очереди Приморской ВЭС намечено на конец 2018 года.

"В конце прошлого года Украина утвердила Национальный план по сокращению выбросов загрязняющих веществ. Начало строительства Приморской ВЭС – это важнейший вклад ДТЭК в его реализацию. Новый ветропарк укрепит Украину на пути модернизации энергетического сектора, энергонезависимости и диверсификации источников электроэнергии. Общий плановый объем инвестиций в строительство Приморской ВЭС – более 300 млн евро. ДТЭК в

очередной раз подтверждает свой статус одного из крупнейших национальных инвесторов", – отметил генеральный директор ДТЭК Максим Тимченко.

"GE рада сотрудничеству с ДТЭК, самым крупным независимым производителем электроэнергии и лидером сектора возобновляемой энергетики Украины", – прокомментировал **Питер МакКэйб**, президент и исполнительный директор подразделения наземной ветроэнергетики GE.

Ввод в эксплуатацию двух очередей Приморской ВЭС по 100 МВт планируется до 2020 года. Ежегодно станция будет производить 650-700 млн кВт·ч "зеленой" электроэнергии. Благодаря работе Приморской ветроэлектростанции, экономия выбросов CO₂ в атмосферу составит 600-700 тыс. тонн ежегодно за счет снижения загрузки предприятий традиционной генерации.

112.ua, Энергореформа, Интерфакс-Украина, Дело (Сайт издания), 18.01.2018

Компанії, які будуватимуть сонячні електростанції в Чорнобилі залучать через аукціон, - О. Домбровський

У проєкті будівництва сонячних електростанцій в Чорнобилі можуть змінитися правила гри. Можливість працювати в зоні отримують компанії, які переможуть на аукціоні, запропонувавши не тільки найкраще технологічне рішення, але і вигідний тариф за яким держава купуватиме електроенергію.

Про це розповів на прес-конференції в.о. голови комітету ВР з питань паливно-енергетичного комплексу (ПЕК) **Олександр Домбровський**.

"Я вважаю, що під Чорнобильській проєкт у нас має бути окремий закон про проведення аукціону, як варіант моделі. Переможцем буде обрана компанія, яка запропонує найкраще технологічне рішення і найнижчу ціну. Враховуючи, що згідно з попередніми розрахунками йдеться про 1,2 ГВт на аукціон може бути виставлена 4 лота по 300 МВт", - заявив Домбровський.

Приблизно через місяць, після отримання матеріалів дослідження, яке в рамках проєкту в Зоні проводить французька компанія, уряд зможе приступити до розробки технічних і технологічних параметрів аукціону, розповів Домбровський. Аукціон, за його словами, може відбутися вже в нинішньому році.

В.о. голови комітету ВР з питань ПЕК підкреслив, що він категорично проти, щоб електроенергія, яку вироблятимуть сонячні електростанції в зоні купувалася державою за "зеленим тарифом". **"Якщо ми 1,2 Гвт будемо купувати за "зеленим" тарифом, ми просто завалимо розрахунки на енергоринку",** - сказав він.

Як відомо, сьогодні в Україні найбільш високі тарифи на екологічно чисту електроенергію. Кіловат-година коштує 15 євроцентів, у той час як у більшості країн на континенті ціна не перевищує 8,6 євроцента.

О. Домбровський висловив надію, що шляхом залучення компаній через аукціон вдасться отримати тариф у 4-5 разів нижче, ніж діючий "зелений".

Укринформ, 18.01.2018

Україна за 5 років скоротила енергоємність економіки майже вдвічі

Енергоємність української економіки з 2013 по 2017 рік скоротилася в 1,8 разів, однак модель енергоефективності української економіки все ще залишається однією з найгірших у світі.

Про це на прес-конференції сказав в.о. голови паливно-енергетичного Комітету Верховної Ради України з питань ПЕК **Олександр Домбровський**.

Разом з тим, за 5 років українська економіка скоротила споживання енергетичних ресурсів із 126,44 до 90,1 мегатон.

"У той же час, споживання електричної енергії скоротилося значно менше. Це говорить про те, що ми багато зробили для скорочення споживання газу", - відзначив О. Домбровський.

Він також зазначив, що Україна зменшила викиди CO₂: з 285,73 мегатон у 2013 році до 189,4 мегатон у 2017 році.

Інформація на цю тему – УКРИНФОРМ, Бизнес.Цензор.Нет, Энергореформа, Економічна правда, 18.01.2018 «Україна потребує 10 мільярдів євро на розвиток "зелених" джерел енергії – Савчук».

УНИАН, 18.01.2018

Борьба с выбросами углекислого газа:

ТЭС и ТЭЦ хотят обложить новым налогом

Этот налог должны будут платить ТЭС и ТЭЦ, которые сжигают ископаемые виды топлива, - уголь, нефть (нефтепродукты) и газ.

Государственное агентство по вопросам энергоэффективности и энергосбережения готовит законопроект о введении для тепловой генерации, которая производит электроэнергию путем сжигания газа, угля или мазута, отдельного налога на выбросы углекислого газа, во время пресс-конференции заявил глава ведомства Сергей Савчук.

По словам С. Савчука, это будет новый налог, который будет выделен из структуры действующего экологического налога.

"У нас есть экологический налог, мы хотим выделить налог на углекислый газ из его структуры, чтобы был целенаправленный налог. Если мы его поднимем до уровня одного евро за тонну углекислого газа (который содержится в дымовых газах ТЭС или ТЭЦ - УНИАН), это даст пять миллиардов гривен, которые мы сможем направить на энергоэффективные проекты именно в промышленности", - добавил глава агентства.

По его словам, такой налог существует во всем мире, в Польше он составляет 1 евро за тонну углекислого газа, а в Украине в структуре экологического налога заложено всего лишь 0,1 евро на тонну углекислого газа.

Также С. Савчук заявил, что этот налог должны будут платить компании-операторы ТЭС

Новое время (сайт), Facebook, 18.01.2018

АМКУ обязал Укрэнерго отменить тендер из-за дискриминации участников аукциона

Антимонопольном комитет Украины (АМКУ) обязал национальную энергетическую компанию (НЭК) Укрэнерго отменить тендер на строительство подстанции 330 кВ Аквилон с заходами ЛЭП (Херсонская область) из-за дискриминационного подхода НЭК при выборе участников аукциона.

Об этом сообщила государственный уполномоченный регулятора Агния Загребельская на своей Facebook-странице.

В АМКУ сообщают о рассмотрении жалобы компании Егем С.Р.О. (Чехия), которая решила обжаловать свое недопущение к аукциону.

Кроме того, комитет установил, что Укрэнерго правомерно не допустила чешскую компанию из-за непредоставления жалобщиком необходимых документов.

В то же время Егем С.Р.О. обратила внимание на то, что компанию **Киевская энергетическая строительная компания**, которая не предоставила документов, подтверждающих свое соответствие квалификационным критериям, допустили к аукциону.

"Учитывая изложенное, заказчиком был допущен дискриминационный подход при рассмотрении предложений участников, который заключался в отклонении предложения одних участников и при этом допущении к аукциону предложения участника, которое не соответствовало требованиям документации и должно было быть отклонено", - пишет А. Загребельская.

Телеканал новин 24 (сайт канала), 21.01.2018

Сонячні електростанції на Херсонщині – інвестиції в майбутнє

За останні роки в Україні з'явилися десятки невеликих об'єктів, потужністю до 20 МВт. За 2017 рік сумарна потужність альтернативної енергії, що виробляється, зросла у 4 рази, і більшість – завдяки сонячним електростанціям.

Але, незважаючи на всю інвестиційну привабливість, на альтернативні джерела енергії, на жаль, все ще приходиться лише 1% від загальних потужностей виробництва електроенергії в Україні.

Перехід на альтернативні джерела енергії – це довгостроковий та коштовний процес, до якого, майже завжди, залучаються іноземні інвестиції. Тому держава повинна всебічно сприяти та заохочувати розвиток цієї сфери і жодним чином не створювати додаткових перешкод. Адже зростання енергонезалежності і підтримка світових екологічних трендів – це важлива інвестиція у майбутнє.

До того ж, хоча з кожним роком технологія стає все дешевшою, за грубими підрахунками, побудова 1МВт потужності електростанції коштує 1 мільйон євро. Тож, в перспективі, це мільярдні вливання в українську економіку.

Найбільш перспективною, для побудови сонячних електростанцій в Україні є, безумовно, Херсонщина.

Загалом, на Херсонщині зараз запланована побудова електростанцій сумарною потужністю у 250 МВт, в тому числі одна з найбільших в Україні – потужністю у 36 МВт.

Дана СЕС буде розташована на полях, що непридатні для суспільних потреб та сільськогосподарського використання.

Подібні проекти приносять величезну користь як розвитку регіону в цілому, так і місцевим громадам.

Интерфакс-Украина, 22.01.2018

"Укрэнерго" планирует перейти на стимулирующее тарифообразование с 2019г

НЭК "Укрэнерго" будет инициировать переход на стимулирующее тарифообразование (Regulatory Asset Base, RAB-регулирование) с 2019 года, говорится в пресс-релизе госпредприятия.

Для перехода на RAB-регулирование компании необходимо провести оценку активов и выполнить инвестиционную программу за год, предшествующий переходу на стимулирующее тарифообразование, не менее чем на 95%.

В этой связи "Укрэнерго" сосредоточится на выполнении вышеупомянутых условий и будет инициировать перед регулятором о своем переходе на стимулирующее тарифообразование в 2019 году.

"Введение стимулирующего тарифообразования позволит "Укрэнерго" более гибко осуществлять свою деятельность и играть по единым правилам с нашими европейскими партнерами. Еще одним желанным для нас шагом со стороны регулятора должен стать переход к утверждению инвестиционных программ не на ближайший год, а хотя бы на 3-5 лет. Такой горизонт планирования сделает компанию более понятной для кредиторов, ведь реализация большинства проектов рассчитана на несколько лет", - отметил глава НЭК Всеволод Ковальчук.

С 11 января 2018 года вступили в силу решения НКРЭКУ, необходимые для перевода НЭК "Укрэнерго" на стимулирующее регулирование.

РАВ-регулирование - это широко применяемая в европейских странах система долгосрочного тарифообразования, основной целью которой является привлечение инвестиций в развитие и модернизацию электросетей, тогда как на сегодня тарифы для компаний электроэнергетического сектора рассчитываются по принципу "затраты плюс".

Українські Новини, 22.01.2018

"Укрэнерго" договорилась с "Запорожтрансформатором" о поставке 6 трансформаторов за 330,8 млн гривен

Национальная энергетическая компания "Укрэнерго" договорилась с крупнейшим производителем трансформаторов заводом "Запорожтрансформатор" (ЗТР, Запорожье) о поставке 6 трансформаторов за 330,806 млн гривен (с НДС).

Об этом свидетельствует копия договора от 16 января, обнародованная в системе публичных закупок ProZorro.

Договор предусматривает поставку трансформаторов на ПС-750 кВ "Днепровская" до 1 июля 2018 года и пятилетнюю гарантию.

Закупку провели по переговорной процедуре из-за отсутствия конкуренции.

"Запорожтрансформатор" специализируется на производстве силовых, специальных и распределительных трансформаторов, электрических реакторов.

Предприятие является публичным акционерным обществом и входит в группу "Энергетический стандарт" бизнесмена **Константина Григоришина**.

Интерфакс-Украина, 22.01.2018

Кива призывает национализировать облэнерго группы VS Energy

Илья Кива призывает национализировать облэнерго, принадлежащие группе VS Energy. Он говорит, что при бездействии властей, добровольцы и ветераны начнут процесс национализации облэнерго самостоятельно.

Как сообщалось, в 2017 году руководитель депутатской фракции "Народный фронт" **Максим Бурбак** требовал от Антимонопольного комитета Украины пересмотреть решение по покупке ООО "ВС Энерджи Интернейшнл Украина" более 50% акций энергоснабжающей компании "Черновцыоблэнерго".

Бенефициарами VS Energy, с активами в электроэнергетике, металлургии, недвижимости и гостиничном бизнесе, являются несколько российских предпринимателей, в том числе ее связывают с депутатом Госдумы РФ **Александром Бабаковым**.

VS Energy подконтрольны "Киевооблэнерго", "Кировоградоблэнерго", "Ривнеоблэнерго", "Херсоноблэнерго", "Житомироблэнерго", "Черновцыоблэнерго",

"Одессаоблэнерго", "Севастопольэнерго", група також має доли в "Николаевоблэнерго" и "Хмельницькоблэнерго".

Українські Новини, 23.01.2018

Минэнерго прогнозирует увеличение экспорта электроэнергии на 13% до 5,9 млрд кВт-час в 2018

Министерство энергетики и угольной промышленности прогнозирует в 2018 году увеличение экспорта электрической энергии на 13,3%, или на 689 млн кВт-час до 5 855 млн кВт-час по сравнению с экспортом в 2017 году.

Об этом свидетельствует прогнозный баланс электроэнергии ОЭС Украины на 2018 г., обнародованный на сайте ведомства.

Поставки электроэнергии с "энергоострова Бурштынской ТЭС" в направлении Венгрии, Словакии, Румынии в 2018 году планируются в объеме 3,6 млрд кВт-час, в направлении Польши - 1,2 млрд кВт-час, в Молдову - 1,055 млрд кВт-час.

Украина в 2017 году увеличила экспорт электроэнергии на 28,7%, или на 1 152,7 млн кВт-час до 5 166,3 млн кВт-час по сравнению с 2016 годом.

В 2017 году в Венгрию было экспортировано 55,2% всей электроэнергии, что составило около 2,85 млрд кВт-час, в Молдову - 1,1 млрд кВт-час (22%), в Польшу - 0,895 млрд кВт-час (17,3%), Словакию - 0,162 млрд кВт-час (3,1%), в Румынию - 0,124 млрд кВт-час (2,4%).

Согласно таможенным данным Государственной фискальной службы, в 2017 году Украина увеличила доход от экспорта электроэнергии на 55%, или на 83,478 млн долларов до 235,541 млн долларов по сравнению с 2016 годом.

Информация на эту тему – УНИАН, EIR Center, Бизнес.Цензор.Нет, 22.01.2018 «Экспорт электроэнергии из Украины в 2017 году вырос на 29%».

Радио Эра (сайт), 23.01.2018

Іван Плачков: "Тарифи повинні відповідати рівню платоспроможності населення"

В студії «Доброго ранку, Країно!» **Іван Плачков** – голова Всеукраїнської Енергетичної Асамблеї, міністр палива та енергетики України (1999, 2005-2006 рр.). Обговорюємо стан в електроенергетиці України та ситуацію з «Київенерго»:

«Київенерго» багато з нас бере і нічого не модернізує.

Енергетика і діяльність, яка забезпечує електроенергією, газом, водою і теплом, це природні монополії. Сьогодні у нас в енергетиці декілька монополістів. Я згоден з тим, що у нас енергетичний комплекс після реформування не відповідає такій оптимальній структурі. В західних країнах теж монополісти. Наприклад, у Франції є одна компанія, яка забезпечує як електроенергією, так і газом. В Німеччині п'ять. Але в ринкових країнах є регулятор – Національна комісія контролювання в електроенергетиці, яка повинна забезпечувати цей баланс взаємовідносин між монополістами і споживачем. Регулятор повинен відповідати тим завданням і виконувати цю основну філософію, яка закладена. По тарифній політиці є три основні умови, яким повинні відповідати тарифи. **Тарифи повинні бути прозорими, економічно обґрунтованими, тарифи повинні відповідати рівню платоспроможності населення. Щоб тарифна політика цьому відповідала, держава, уряд перш за все повинен зробити енергетичний баланс країни. Цього у нас сьогодні немає.**

... Ми спеціально в 2002 році зробили Бурштинський острів. Це для того, щоб ми експортували електроенергію в європейську частину, і для того, щоб це був перший етап інтеграції української енергосистеми в європейську. **Сьогодні в Україні ми маємо потужностей на 55 000 мегават. Це нам досталося ще з радянських часів. Ми споживаємо 25-30. Чому вони не працюють? У нас немає грошей, немає палива, і нам треба десь дівати цю електроенергію.** Ми можемо більше виробити. Так от частина потужностей працює на експорт і заробляє гроші для того, щоб заплатити за паливо і щоб утримати ці потужності.

Сьогодні кожна копійка в «Київенерго» контролюється Національною комісією по регулюванню електроенергії. Сьогодні вся діяльність «Київенерго» контролюється керівництвом міста. Прийняли закон і зобов'язали «Київенерго» заключити договір з кожною квартирою по теплу. В усьому світі теплопостачальні компанії заключають угоди з власниками будинків. А у нас власника немає і т.д. Сьогодні енергетична система працює в дуже такому напруженому стані. Особливо на півдні Одеської області».

УНН, УКРИНФОРМ, Аргументы и факты в Украине, 23.01.2018

"Київобленерго" оштрафували на чверть мільйона гривень

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), оштрафувала ПрАТ «Київобленерго» на 255 тисяч гривень. Відповідне рішення було прийнято на засіданні комісії.

Зокрема, НКРЕКП наклала штраф на «Київобленерго» у розмірі 255 тисяч гривень за **порушення Ліцензійних умов з передачі електричної енергії, Ліцензійних умов з постачання електричної енергії та невиконання рішення НКРЕКП, а саме постанови НКРЕКП від 25.12.2015 року № 3121 (зі змінами).**

Компанія має сплатити штраф до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу.

Нагадаємо, судово-медична експертиза попередньо встановила, що голова «Київобленерго», якого по звірячому побили у його ж будинку і пограбували, помер від удущення.

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 23.01.2018

«Зелена енергія» приходить в область

Василь Чепурний

Торік на Чернігівщині розпочато будівництво ТЕС потужністю 7 500 кіловат. Вона працюватиме на біопаливі в Козелецькому районі, біля військового селища Десна. У Линовиці Прилуцького району будується комплекс переробки цукрового жому на біогаз. А біля Корюківки уже діє також електростанція на біопаливі.

Загалом, як розповів на прес-конференції голова Чернігівської обласної державної адміністрації **Валерій Куліч**, майже в чотири рази в області збільшено обсяги електроенергії, виробленої приватним сектором та генеруючими підприємствами з альтернативних видів палива. Зокрема, за дев'ять місяців минулого року ними вироблено 13 мільйонів кіловат-годин.

УНІАН, 24.01.2018

Україна обігнала інші країни СНД за темпами розвитку вітроенергетики

Україна обігнала інші країни СНД за темпами розвитку екологічно чистої вітрової енергетики, але значно відстає від провідних європейських країн, таких як

Німеччина, Франція і Великобританія, заявив голова правління Української вітроенергетичної асоціації **Андрій Конеченков**.

«У нас сумарно на материковій частині України розміщено 505 МВт, 138 МВт з яких залишається на окупованій території Донецької та Луганської областей», - сказав він, додавши, що ще 87,8 МВт залишилося в анексованому Криму.

Також експерт повідомив, що на сьогодні енергокомпанії підготували нові проекти ВЕС загальною потужністю 3200 МВт.

За його інформацією, у 2018 році компанії планують побудувати нові станції, загальна потужність яких перевищуватиме показник встановленої у 2017 році потужності утричі і перевищить 200 МВт. Нові об'єкти будуть побудовані у Запорізькій, Херсонській, Івано-Франківській та Одеській областях.

Додаткова інформація на цю тему – Голос Запорожжя, 24.01.2018 «Корейці решили побудувати в Запорожській області сонячну електростанцію». В Запорожській облгосадміністрації прошла зустріч керівництва області з бізнес-делегацією з Кореї. В ході бесіди обговорювалися можливості будівництва сонячної електростанції з потужністю в 35 МВт.

Менеджер компанії GS Engineering and Construction розповів про перспективи співпраці та запропонував будівництво об'єкта відновлюваної енергії – сонячної електростанції.

Додамо, що Україна прийняла необхідні закони і може бути прийнята в Міжнародне співтовариство по відновлюваним джерелам енергії (IRENA).

Сайт Кабінету Міністрів України, 24.01.2018 **«У 2017 році удвічі зросли потужності відновлюваної електроенергетики порівняно із 2016 роком».** Інтерфакс-Україна, 25.01.2018 **«Консорціум Enerparc - Rodina Energy Group побудував пілотну СЕС на 1 МВт біля ЧАЕС».**

UAenergy.org, 24.01.2018

Енергетичне Співтовариство починає формувати єдине законодавство на всіх своїх країнах-членах

Постійна група високого рівня Енергетичного Співтовариства офіційно затвердила перший набір мережевих кодів і керівних принципів Третього енергетичного пакету.

Зокрема, наразі офіційно затверджені дві нові частини acquis з газу та три - з електроенергії.

"Мені дуже приємно, що кодекси та директиви Третього енергетичного пакету стануть частиною законодавчої бази Енергетичного Співтовариства", підкреслив директор Секретаріату Енергетичного Співтовариства **Янез Копач**.

"Ці законодавчі акти доповнюють існуючий acquis щодо газу та електрики та дозволять нашим країнам не відставати від європейських змін. Разом з додатковими мережевими кодами та керівними принципами, які ще мають бути прийняті в Енергетичному Співтоваристві, вони є важливим елементом для ефективного функціонування загальноєвропейського енергетичного ринку, у якому ключову роль відіграють споживачі енергії», додав він.

Нагадаємо, мережеві кодекси та керівні принципи - це технічні правила, розроблені на основі Третього енергопакету, спрямовані на встановлення спільних правил щодо безпечної роботи системи, інтеграції ринків та функціонування енергетичного ринку. Раніше такі правила були розроблені на

національному рівні. Тим не менше, впровадження загальних правил для всього загальноєвропейського енергетичного ринку стало важливим для зменшення бар'єрів для транскордонної торгівлі, підвищення ефективності використання системи, підвищення безпеки мережі та, що найважливіше, надання споживачам повної вигоди від Третього енергетичного пакету.

Сайт Кабінета Міністрів України, УКРИНФОРМ, УНИАН, УНН, 24.01.2018
**Уряд не підтримує запровадження RAB-тарифів у тому вигляді,
 як це зроблено НКРЕКП**

Запровадження нової методики стимулюючих тарифів для обленерго – так зване RAB-регулювання – є винятково прерогативою і компетенцією Національної комісії з регулювання ринку електроенергетики та комунальних послуг – незалежного органу, який опікується сферою тарифоутворення в Україні. Уряд не має жодного відношення ані до прийняття цього рішення, ані до його публікації.

Щодо самого рішення, то ідея стимулюючого тарифоутворення – додаткових інвестицій для будівництва та модернізації інфраструктури електричних мереж й стимулювання ефективності витрат електророзподільних компаній – в цілому підтримується Урядом України. Але той варіант рішення, який був прийнятий НКРЕКП, Уряд не підтримує, і ця позиція неодноразово озвучувалась публічно.

Додаткова інформація на цю тему – Економічна правда, Капітал (сайт издания), ЛігаБизнесИнформ, UAenergy.org, 24.01.2018 **«Плюс 30 мільярдів олігархам: рішення про RAB-тарифи вступило в силу»**. Кабінет міністрів опублікував постанову, якою затверджується нова методика, що дозволить запровадити стимулюючі тарифи для обленерго.

Постанова про внесення змін до попередньої постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг, була опублікована в газеті "Урядовий кур'єр" і набула чинності з 10 січня.

Постановою закладається в так зване RAB-регулювання дохідність для обленерго на рівні 12,5% річних на нову базу (йдеться про інвестиції в нові активи) і так само 12,5% річних дохідності на стару базу (наявні активи компаній).

Фактично це означає, що обленерго, для яких буде запроваджене RAB-регулювання, зможуть додатково отримувати 12,5% дохідності на старі активи, які у них є, і на нові активи (все те, що вони побудують після запровадження нового регулювання).

Попередньою версією постанови передбачалося встановити 14,79% дохідності на нову базу і 5% - на стару базу. Втім, попередня версія постанови не була опублікована урядом, і не вступала в силу.

Поточна редакція опублікована, вступила в силу, і НКРЕ вже може встановлювати нові RAB-тарифи для обленерго з нового кварталу (з 1 квітня 2018 р.).

Рішення про переведення окремих обленерго на стимулюючі тарифи прийматиметься Нацкомісією у ручному режимі.

Які енергокомпанії будуть переведені на нові тарифи - поки невідомо.

Як повідомлялося раніше, 2016 року розглядалися 11 обленерго, які зможуть працювати за RAB-тарифами.

Після оприлюднення документу у експертному середовищі почалася дискусія щодо доцільності впровадження стимулюючого тарифоутворення.

Прем'єр-міністр В. Гройсман заявив, що загалом підтримує впровадження РAB-регулювання з метою енергомодернізації обленерго, але не у такому вигляді як це пропонує Національна комісія з регулювання енергетики та комунальних послуг. Тим не менш, постанова була опублікована у тій редакції, яку і запропонувала НКРЕКП.

Стимулююче тарифоутворення або РAB-регулювання – система довгострокового тарифоутворення, основною метою якої є залучення інвестицій у розвиток та модернізацію електричних мереж. Ця система широко застосовується в Європі.

За стимулюючого тарифоутворенні тариф для обленерго встановлюється на три, а в подальшому на кожні п'ять років та не збільшується протягом зазначених періодів.

Інформація на цю тему – ЛигаБизнесИнформ, 25.01.2018 «Миллиарды из воздуха. Сколько олигархи зарабатывают на РAB-тарифах», Евгений Головатюк. Економічна правда, Энергореформа, 25.01.2018 «РAB-тариф близько. Що це таке і чому вплине на життя мільйонів українців», Андрій Зінченко, Микола Топалов, Дмитро Денков.

Газета.ua, РБК-Украина, 26.01.2018

Как повлияет РAB на цену и качество электроэнергии?

Из интервью Олега Козачука, исполняющего обязанности генерального директора ОАО "Хмельницкоблэнерго" (70% акций принадлежит государству)

Так называемое РAB-регулирование стало одной из самых обсуждаемых тем в СМИ. Повлияет ли это новшество на стоимость электроэнергии для населения? Кто будет иметь выгоду из этого - компании или потребители? Чтобы разобраться в этом, мы обратились к исполняющему обязанности генерального директора ОАО "Хмельницкоблэнерго" (70% акций принадлежит государству) **Олегу Козачуку.**

- Мы планируем переходить на РAB-регулирование тарифов, но пока заявления не подавали, поскольку, **согласно закону, сначала должны провести общественные слушания.** Они запланированы на 31 января.

- Эта система тарифообразования работает почти во всем мире. Потому что она дает, в первую очередь, восстановление и улучшение качества, надежности электроснабжения из-за увеличения объемов реконструкции электрических сетей, электрических подстанций, внедрение соответствия новых сервисов и т.д.

- Сейчас в Украине действует система тарифообразования "затраты+". Из-за нее ни у одного монополиста, которыми являются компании газо-, электро-, водо- и теплоснабжения, нет стимула работать более эффективно.

При стимулирующем тарифообразовании, наоборот, вся экономия - это средства, которые, по сути, заработала компания и может их дополнительно использовать или на мероприятия инвестиционной программы, или на ремонты, или на повышение зарплат персонала. То есть, в этом случае есть понятный стимул работать эффективно и экономить.

-В первую очередь, стимулирующее тарифообразование - это улучшение показателей качества. Есть такой показатель международно признанный - SAIDI, который означает среднюю продолжительность перерыва в электроснабжении одного потребителя в год. В Украине он пока составляет примерно 600 минут. То

есть, в течение года в среднем 600 минут потребитель - каждый из нас - находится без электроснабжения.

Стимулирующий тариф - это также и уменьшение расходов потребителей за счет повышения эффективности передачи электроэнергии. Мы считали для Хмельницкоблэнерго: **сейчас у нас потери при передаче электроэнергии в сетях составляют 15%. Если мы за год снизим их по крайней мере на 1%, до 14% - это даст снижение тарифа для конечного потребителя на 3%.**

Безусловно, из минусов - это то, что на первом этапе для промышленности, как это везде было, надо ждать некоторое увеличение тарифа. Это факт. И оно разное, в зависимости от региона, от компании.

- Сейчас то, что утверждено - это 12,5% на старую базу, которая уже существует, и 12,5% - на новую базу. **Мое личное мнение - ставка на новые активы должна быть больше, чем депозитная ставка.** Потому что владелец должен быть заинтересован вкладывать деньги в актив и развивать его инфраструктуру, то есть, свой бизнес, по сути. Но если ставка будет менее выгодна, чем депозит, то ему будет выгоднее вкладывать средства на депозит.

То есть, вы за увеличение ставки?

Введение стимулирующего тарифообразования - необходимый шаг для всех монопольных видов деятельности. Это однозначно. Потому что иначе мы придем к экономическому и техническому коллапсу в этих инфраструктурных предприятиях. Вот другой вопрос - это ставка. По ней можно дискутировать.

Додаткова інформація на цю тему – ГлавКом, 25.01.2018 «РАВ-регулювання однозначно дасть ефект – експерт». Керівник Проектного офісу з впровадження нового ринку електроенергії **Володимир Євдокимов** вважає, що кошти, отримані облэнерго через механізм РАВ-регулювання, дозволять провести модернізацію енергетики та підвищити якість енергопостачання, враховуючи жорсткі нормативні вимоги.

На думку експерта, затверджена НКРЕКУ єдина ставка РАВ-тарифів на стару і нову базу активів облэнерго економічно обґрунтована: **«Можна було б затвердити на стару базу активів невеликий відсоток, наприклад, 4-5%. А на нову базу робити 22-23%.** Але це дуже ускладнює процес контролю. Єдина ставка на обидві бази активів (12,5%. - Ред.), можна говорити, усереднена. Вона, на мій погляд, вийде на той же загальний ефект, якщо диференціювати за старою і новою базою активів».

Український Бізнес Ресурс, Телеграф (новости Украины и мира), 26.01.2018 **«С апреля в Украине могут снова вырасти цены на электроэнергию».** Внедрение так называемого стимулирующего тарифообразования для отдельных облэнерго, по разным оценкам, может увеличить стоимость электроэнергии на 10-40% для конечных потребителей.

Повышение тарифов для бизнеса все равно в итоге выльется в подорожание их продукции или услуг, в том числе для бюджетников и населения, пишет UBR.

Предполагается, что применение новой формулы расчета тарифа начнется с 1 апреля 2018 года, хотя само постановление Нацкомиссии, осуществляющую регулирование в сфере энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) действует с 11 января 2018 года.

Правительство **Владимира Гройсмана** поспешило откреститься от данной инициативы, ссылаясь на полную автономность регулятора в принятии решений. А также призвало чиновников НКРЭКУ принять «более взвешенное решение», не

отрицая саму идею введения стимулирующего регулирования для привлечения инвестиций в развитие и модернизацию электросетей.

Что изменилось

Сейчас тариф для облэнерго утверждает регулятор в лице НКРЭКУ. **Размер платы формируется по принципу «затраты плюс», то есть к своим затратам компания прибавляет прибыль и утверждает этот тариф у регулятора. Очевидно, что такая система не стимулирует облэнерго сокращать свои затраты, ведь они все равно будут компенсированы за счет тарифа.**

Поэтому в Европе применяется RAB-тариф (Regulatory Asset Base — регулируемая база задействованного капитала), который также называют стимулирующим. В отличие от затратного метода, он утверждается не на один год, а на более долгий срок (8 лет).

Как пояснил директор энергетических программ Центра мировой экономики и международных отношений НАНУ **Валентин Землянский**, это не сам тариф, а формула его образования. То есть, регулятор устанавливает величину необходимого дохода (ставки доходности) компании на старые и новые активы: подстанции, линии передач и прочее.

В данном случае на оба вида активов доходность для облэнерго установлена на уровне 12,5% годовых.

«Если разделить 100% затрат на 8 лет, мы получим ставку в 12,5% — норму отдачи инвестиций за этот срок. В общей структуре тарифа это не такая значительная часть», — рассказал UBR.ua президент общественного союза Киевская региональная энергетическая ассоциация **Александр Трохимец**.

«Наши энергосети находятся в плачевном состоянии. На их модернизацию и замену понадобятся сотни миллиардов и около 20 лет. При этом пока тарифы для населения и промышленности самые низкие среди стран Европы», — поясняет UBR.ua необходимость этого шага директор энергетических программ Центра им. Разумкова **Владимир Омельченко**.

Другое дело, что для обоснования конкретных ставок нужно видеть соответствующие расчеты, а их не показывает ни регулятор, ни те, кто критикует это решение.

Спорные вопросы

Основной шквал критики решения НКРЭКУ касается того, что ставка доходности в 12,5% будет применяться ко всем активам облэнерго: старым и новым. Это значит, что облэнерго, для которых будет введено RAB-регулирование, смогут дополнительно получить доход как со старых активов, которые у них есть, так и с созданных после введения нового регулирования.

Фактически, с каждого 1 млрд стоимости компания сможет заложить в тариф на распределение электроэнергии 125 млн гривен.

Эксперт в области энергетики, бывший член НКРЭКУ **Андрей Герус**, считает, что **процент доходности для этих двух типов активов должен быть разным. Поскольку существующие активы уже оплачены потребителями через тариф, а их поддержка стоит меньше, чем создание новых.**

EIR Center, УНИАН, ГлавКом, 30.01.2018 **«Енергоексперт назвав популізмом дискусії політиків про тарифи»**. Голова Всеукраїнської громадської організації «Енергетична асоціація України» **Василь Котко** в ефірі політичного ток-шоу телеканалу ICTV «Свобода слова».

РБК-Украина, Апостроф, УНИАН, 30.01.2018 **«РАВ-тарифы стимулируют приход инвестиций в энергетику, - нардеп»**. Народный депутат **Наталія Кацер-Бучковська** в ефірі політичного ток-шоу телеканалу ICTV "Свобода слова".

Подробности (Сайт издания), ГлавКом, 30.01.2018 **«Украина должна использовать европейский опыт РАВ-регулирования – эксперт»**. Энергетический эксперт Олег Гавриш, политолог Кирилл Сазонов, словацкий эксперт Карел Хирман в эфире «Свободы слова» на ICTV.

Телеканал новин 24 (сайт канала), Всекомментарии.com, 27.01.2018 **«Що таке РАВ-тарифи та чи стануть українці рабами тарифів»**.

Украинские новости, Апостроф, 29.01.2018

В вопросе РАВ-регулирования точный расчет и калькуляция должны вытеснить неэкспертную дискуссию, - Карел Хирман

Карел Хирман, словацкий эксперт по энергетике группы стратегических советников при Кабинете Министров Украины, выступил против неэкспертной дискуссии вокруг ставок РАВ-регулирования и последствий введения, стимулирующего тарифообразования.

"Это не лотерея, это не биржа, это не вопрос мнений – это вопрос точных расчетов и калькуляции. Это должно быть предметом дискуссий специалистов", – отметил он. По его словам, РАВ-регулирование позволит привлечь инвестиции для модернизации электрических сетей в Украине, инвестиции в инфраструктуру которых в последние 20-30 лет были минимальны. **При этом, сами тарифы должны четко рассчитываться, а регулятор обязан пояснить потребителям, куда пойдут полученные средства.**

"Если эти компании получают такой тариф – регулятор должен строго следить за выполнением инвестиционных программ. Потребитель должен понимать, за что платит, почему, к примеру, стоимость тарифов возросла. Он должен видеть, что заплаченные им деньги идут на модернизацию сетей. Это будет правильно", – сказал эксперт.

В случае сохранения отсутствия инвестиций Карел Хирман прогнозирует возможные проблемы в электроснабжении.

"Нужна комплексная модернизация сетей. Иначе потребители останутся без электроэнергии или без воды, или газа, развалится вся распределительная система. Поэтому нужно принимать справедливое решение, чтобы компании могли инвестировать, а с другой стороны, чтобы потребитель понимал, за что он платит", - резюмировал Хирман.

Решение НКРЭКУ относительно перехода облэнерго на стимулирующее регулирование вступило в силу 11 января 2018 года. .

Внедрение РАВ-регулирования предусмотрено Соглашением об ассоциации Украины с ЕС в части имплементации Директивы 2009/72/ЕС, а также Энергетической стратегией Украины до 2035 г.

Как сообщалось, Кабинет министров Украины призвал Национальную комиссию, осуществляющую регулирование в сфере энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) пересмотреть параметры РАВ-регулирования для облэнерго в части показателей доходности и для старой и для новой базы активов. В то же время в пресс-службе подчеркивают, что правительство поддерживает саму идею введения стимулирующего регулирования.

EIR Center, 25.01.2018

П. Порошенко і М. Шефчович обговорили приєднання України до Енергетичного союзу

Президент **Петро Порошенко** обговорив з віце-президентом Європейської Комісії з питань Енергетичного союзу **Марошем Шефчовичем** шляхи інтеграції України до енергетичного ринку. Зустріч відбулася в рамках 48-го Всесвітнього економічного форуму в Давосі, повідомляє прес-служба глави держави.

«Сторони обговорили шляхи подальшої інтеграції енергетичного ринку України до ринку ЄС, а також можливі механізми приєднання України до Енергетичного союзу ЄС», — йдеться в повідомленні.

Крім того, співрозмовники «висловили задоволення» у зв'язку із завершенням роботи, необхідної для запуску Фонду енергоефективності України, до якого ЄС планує внести 100 млн євро.

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 25.01.2018

Мародери вкрали 20 км дротів

В'ячеслав Воронков

Снігопад, що вирував в Арцизькому районі, повалив на землю сотні ефект-роопор. Кілька районів залишилися без електрики. Раніше за ремонтників на трасу лінії електропередач прибули мародери. Голова Арцизької РДА **Сергій Парпуланський** повідомив, що вони украли 20 км електродротів загальною вагою 3,5 тони.

Енергетики намагаються відновити енергопостачання. А районна влада тим часом поширила звернення до жителів, у якому просять повідомляти інформацію про мародерів і пункти приймання краденого кабелю. Конфіденційність гарантується...

Сайт Кабінета Міністрів України, Fin.org.ua, 25.01.2018

Громадська рада при Міненерговугілля окреслила завдання на 2018 рік

24 січня відбулось засідання Громадської ради при Міненерговугілля за участю першого заступника Міністра енергетики та вугільної промисловості Галини Карп.

Галина Карп від імені Міністра **Ігоря Насалика** подякувала за роботу та співпрацю і наголосила, що Міненерговугілля цінує досвід членів Громадської ради та готове підтримати позитивні ідеї та напрацювання.

Голова Громадської ради **Семен Поташник** у виступі наголосив про системну роботу Громадської ради та зазначив, що Громадська рада робить усе можливе, щоб сприяти у вирішенні завдань реформування енергетичного сектору України.

У ході засідання голови комісій Громадської ради прозвітували про свою діяльність та окреслили низку проблем в енергетичній сфері, які потребують нагального розв'язання.

Татарінов А.А., голова комісії з питань вугільно-торф'яного комплексу, проаналізував ситуацію у вугільній галузі. Зупинився на проблемних питаннях заборгованості вугільних підприємств за електроенергію, збитковості шахт через високу собівартість видобутку вугілля та необхідності оптимізації їх роботи, виведення на беззбитковий рівень.

Коровкін В.О., голова комісії з питань ядерно-промислового комплексу, прозвітував про участь громадськості у вирішенні питань розвитку атомної енергетики.

Голова комісії з питань нафтогазового комплексу **Ніколаєнко В.М.** зазначив, що в наступному році Громадська рада має посилити увагу до проблем вітчизняної нафтопереробки та сприяти у відновленні виробництва нафтопродуктів в Україні.

Критичні зауваження щодо окремих напрямків роботи висловив член Громадської ради **Котко В.Г.** та запропонував визначати у майбутньому кілька найбільш актуальних проблем та відслідковувати їх опрацювання аж до повного розв'язання за участю Громадської ради, члени якої є досвідченими фахівцями.

У виступах обговорено питання щодо співпраці Громадської ради та Міненерговугілля, розгляду та врахування пропозицій Громадської ради, надано також пропозиції щодо посилення впливовості Громадської ради та результативності її засідань, подальшої роботи з питань енергоефективності, уважного підходу до науки та комунікацій з громадськістю.

Під час обговорення питань порядку денного слушні пропозиції внесли **Олег Бакулін, Станіслав Яцкевич** та інші члени Громадської ради.

За підсумками засідання Перший заступник Міністра Г. Карп запросила учасників зустрічі до подальшої співпраці та запропонувала надавати пропозиції щодо підвищення економічної ефективності роботи галузі, які буде опрацьовано фахівцями Міністерства.

Новое время (сайт), Зеркало недели, ЛигаБизнесИнформ, 25.01.2018

Нацкомиссию по тарифам в суде по Роттердам+ защищает близкая к ICU юрист

В суде по формуле Роттердам+ на стороне Национальной комиссии регулирования энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) выступает адвокат **Ирина Одинец**, близкая к бизнесу финансовой группы ICU. Эта инвесткомпания скупала еврооблигации ДТЭКа миллиардера **Рината Ахметова**, и получила прибыль после введения формулы Роттердам+. Об этом свидетельствуют материалы судебных решений по уголовному производству, открытому НАБУ по формуле Роттердам+, пишет liga.net.

В декабре прошлого года Одинец подавала ходатайство об отводе детектива НАБУ, ведущего расследование, в сентябре - об отводе судьи. Суд отклонил оба ходатайства.

И. Одинец ранее была учредителем юридической фирмы Сапрыкин и Одинец вместе с **Артемом Сапрыкиным**. Последний является членом наблюдательного совета банка Авангард, который принадлежит кипрской ICU Holdings Limited.

Одинец и Сапрыкин также значатся партнерами юридической компании A.G. Frangos & Co LLC, базирующейся на Кипре и в Украине. Сейчас Одинец - владелица юридической компании Лексмайт. До 2017 года среди ее учредителей были тот же Сапрыкин и **Сергей Бенедисюк**, бывший директор департамента государственной регистрации Министерства юстиции.

В 2010 году Одинец и Сапрыкин вместе входили в набсовет фонда Инвестиционный капитал-1. Этим фондом управляла группа ICU.

НАБУ с 2016 года проводит досудебное расследование в уголовном производстве по факту злоупотребления служебным положением должностными лицами НКРЭКУ, которые в 2016 году приняли скандальное решение, получившее впоследствии название Роттердам+ (постановление №289 Об утверждении Порядка формирования прогнозной оптовой рыночной цены электрической энергии).

Следствие подозревает, что председатель (Дмитрий Вовк) и члены НКРЭКУ, используя служебное положение и действуя в интересах генерирующих энергокомпаний, умышленно, с целью создания условий получения ГК ТЭС сверхприбылей, в январе-марте 2016 года при разработке порядка формирования оптовой рыночной цены (Роттердам+) обеспечили включение в него заведомо необоснованной формулы, которая увеличивала стоимость угля. Таким образом, они создали необходимые условия для роста цены продажи электрической энергии в оптовый рынок.

Нынешний глава НКРЭКУ Дмитрий Вовк - бывший сотрудник ICU. Введение формулы Роттердам+ привело к повышению тарифов тепловых электростанций (ТЭС) и росту их выручки. 70% мощностей ТЭС в Украине контролирует холдинг ДТЭК Рината Ахметова.

Введение формулы Роттердам+, по данным СМИ, обусловило резкий рост стоимости еврооблигаций ДТЭКа. Перед внедрением новой методики эти еврооблигации скупала группа ICU.

Сейчас владельцами группы ICU являются **Макар Пасенюк, Константин Стеценко и Владимир Демчишин**. В 2007-2014 годах председателем совета директоров ICU и совладельцем компании была экс-глава НБУ **Валерия Гонтарева**.

Интерфакс-Украина, Энергореформа, Бизнес.Цензор.Нет, Телеграф, 25.01.2018

НКРЕКП з лютого незначно збільшить тарифи обленерго

Національна комісія, що здійснює регулювання у сфері енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП), з 1 лютого 2018 року збільшить тарифи на розподіл і постачання електроенергії для 34 енергопостачальних компаній (обленерго) в середньому на 1-2%.

Відповідно до ухваленого на засіданні в середу рішенням комісії, основними факторами перегляду тарифів є зростання операційних витрат і збільшення фонду заробітної плати обленерго. Зокрема, в нових тарифах враховано зростання середньої з/п на 17% - з 7,267 тис. грн до 8,503 тис. грн.

Зростання фізичних обсягів розподілу е/е обленерго за першим класом напруги в 2018 р. очікується в середньому на рівні 3,3% (з 41,8 млрд кВт-год до 43,2 млрд кВт-год), за другим класом - на 0,6% (з 71,9 млрд кВт-год до 72,3 млрд кВт-год).

Зниження фізичних обсягів поставки е/е обленерго за першим класом напруги в 2018 р. очікується в середньому на рівні 3,9% (з 68,7 млрд кВт-год до 66 млрд кВт-год), за другим класом - на 1,7% (з 35 млрд кВт-год до 34,4 млрд кВт-год).

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 26.01.2018

Зі сміттєзвалища почали видобувати газ

Ірина Козак

Нова установка з дегазації полігона твердих побутових відходів запущена у Хмельницькому. Звідси відкачуватимуть звалищний газ, який перероблятимуть на електричну енергію. Компанія, що видобуває газ, продаватиме електроенергію за «зеленим тарифом». До того ж 13% отриманих коштів сплачуватиме до міського бюджету. За попередніми підрахунками, це становитиме майже 2,5 млн гривень на рік. Кошти надходитимуть на комунальне підприємство «Спецкомунтранс» і використовуватимуться на роботи, пов'язані з потребами полігона ТПВ. Очікується, що сміттєзвалище «видаватиме» до 3,7 тисячі кіловатів електроенергії на рік.

ГлавКом, 26.01.2018

На окупованому Донбасі назріває енергетична криза

«Зуївська ТЕС» може зупинитися через борги «ЛНР» перед «ДНР» за вугілля

Між самопроголошеними терористичними «ДНР» і «ЛНР» загострюється невирішене питання про постачання вугілля на ВАТ «Зуївська ТЕС», що може призвести до зупинки даної електростанції і викликати енергетичну кризу в ОРДЛО. Про це повідомляє група «Інформаційний спротив».

Зокрема, на складських приміщеннях ВАТ «Зуївська ТЕС» знаходиться всього близько 4 тис. тонн вугілля (при необхідності, до кінця опалювального сезону - 30 тис. тонн), який придатний до повноцінного використання.

«Дана ситуація склалася внаслідок наявності у «ЛНР» значного боргу перед «ДНР» за спожиту електроенергію, що унеможливило закупівлю необхідної кількості вугілля», - повідомляє «ІС».

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 27.01.2018

Міста шукають альтернативи обігріву газом

Згідно з нормами нової концепції реформування теплопостачання, органи місцевого самоврядування зобов'язані погоджувати з Мінрегіоном перехід на нову систему опалення в місті. Про це сказав віце-прем'єр-міністр – міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства **Геннадій Зубко** в ефірі одного з вітчизняних телеканалів. За приклад він навів міста Марганець і Нікополь. Там відбувся колапс після переходу на електричне опалення – трансформаторні підстанції і проводка не витримали навантаження.

Саме тому органи місцевого самоврядування повинні розробити в кожному місті систему, залучати можливості квартального опалення, альтернативних джерел енергії, встановлення надомних котлів. Додатково ухвалено й закон, який дає змогу виробляти підприємствам ТКЕ теплову енергію з альтернативних джерел. Слова Г. Зубка цитує прес-служба: «Слід визначити ті групи населення, яким необхідно фінансово і технічно допомогти перейти на автономне чи індивідуальне опалення».

Укрінформ, «ГОЛОС УКРАЇНИ», 27.01.2018

У Нікополі Дніпропетровської області побудували сонячну електростанцію, в яку канадська компанія інвестувала 11 млн євро.

Телеканал новин 24 (сайт каналу), Минпром, 112.ua, 29.01.2018

Як Україні позбутися енергозалежності**Юрій Одаренко**

Наша держава на 70 % залежить від імпорту нафти та газу. То ж для нас, дуже актуально, розвивати альтернативні види енергії – водні, вітрові, сонячні.

Будівництво "Північного потоку-2" – новий виклик для України.

Проект "Північний потік-2" передбачає будівництво і роботу двох ниток газопроводу загальною потужністю 55 мільярдів кубометрів газу на рік від узбережжя Росії через Балтійське море до Німеччини.

Новий трубопровід планується побудувати поруч з уже існуючим "Північним потоком-1", тобто, в обхід України. Найбільш жорстку позицію проти будівництва нового газопроводу, крім України, зайняли Болгарія, Чехія, Греція, Угорщина, Естонія, Латвія, Литва, Польща та Румунія.

На боці "Північного потоку-2" – уряди Німеччини та Австрії. Обидві країни мають економічні та політичні інтереси, оскільки серед партнерів "Газпрому" за цим проектом – дві найбільші компанії: німецькі Wintershall та Uniper і австрійська ÖMV.

Як наслідок, Берлін отримає контроль над розподілом російського ресурсу в Європі, стане основним газовим хабом і країною-транзитером, зможе впливати на ціни, ймовірно, ціна на російський газ для Німеччини зменшиться. Німецькі компанії візьмуть на себе роль польських та словацьких і стануть не споживачами, а продавцями. Берлін посилить своє стратегічне значення в Європі як найбільшої економіки та потужного політичного центру.

Однак, для України – будівництво "Північного потоку-2" кардинально підірве економіку всієї країни. За оцінками "Нафтогазу України", будівництво обхідних маршрутів може позбавити Україну доходу від транзиту газу, які в 2017 році становили 3 мільярди доларів, а також знизить інвестиційну привабливість ГТС.

Запустити газопровід планується вже в 2019 році. Тож ситуація з будівництвом "Північного потоку-2" повинна підштовхнути Україну до розвитку саме альтернативних джерел енергетики, адже часу чекати в нас немає.

В цей час весь світ активно переходить на "зелені" види енергії ...

"Зелений тариф" України та що гальмує розвиток галузі

"Зелений" тариф, що дозволяє продавати здобуту електрику в мережу за вигідними пільговими розцінками, – один з найвищих у Європі. Все це вселяє оптимізм щодо майбутнього розвитку альтернативної енергетики в Україні.

В сфері електроенергетики зберігається монопольний вплив декількох фінансово-промислових груп, серед яких компанія ДТЕК є найбільш явним бенефіціаром від діяльності Національної комісії з регулювання енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) в частині тарифоутворення для теплової енергетики.

Відновлювана енергетика – це розвиток місцевих громад. Якщо наша держава прагне енергетичної незалежності, законодавство неодмінно повинне змінюватись, стаючи все більш сприятливим для розвитку сонячної енергетики.

Одним зі стратегічних питань в галузі "зеленої" енергетики в Європейському Союзі є перехід від системи "зелених" тарифів до аукціонів. Виробники електричної енергії за рахунок відновлюваних джерел енергії тепер мають конкурувати з енергетикою на викопному паливі.

Передчасний перехід на аукціони може негативно вплинути на інвестиційний клімат в нашій країні, де сектор "зеленої" енергетики перебуває, на відміну країн ЄС, в початковому стані розвитку.

Энергореформа, Интерфакс-Украина, Бизнес.Цензор.Нет, 29.01.2018

НКРЭКУ с апреля увеличила тарифы "Киевэнерго" в сфере поставки и распределения э/э на 35-90%

Национальная комиссия, осуществляющая регулирование в сфере энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ), с 1 апреля увеличила тарифы ПАО "Киевэнерго" в сфере поставки и распределения электроэнергии на 35-90%, постановление регулятора №64 от 24 января опубликовано в газете "Урядовый курьер" за 27 января.

В этом же номере официального издания обнародован ряд постановлений (№№61-63, 65-75, 77-84, 86, 88-90, 92-93 от 24 января), которыми НКРЭКУ с апреля изменяет тарифы для других энергоснабжающих компаний.

Согласно тексту документов большим темпом, чем у "Киевэнерго", тариф на распределение вырастет только у ООО "ДТЭК Высоковольтные сети". Единственной компанией из списка, тарифы которой незначительно снизятся, является ООО "Энергия-Новояворивск".

UA Energy, Интерфакс-Украина, 29.01.2018

Потребление электроэнергии в Украине в 2017 г. увеличилось на 0.3%

Потребление электроэнергии в Украине в 2017 году с учетом технологических потерь в сетях увеличилось на 0,3% (на 379,6 млн кВт-ч) по сравнению с 2016 годом – до 149,726 млрд кВт-ч, сообщили в Министерстве энергетики и угольной промышленности.

Без учета технологических потерь потребление электроэнергии за прошлый год возросло на 0,4% (на 461,5 млн кВт-ч) – до 118 млрд 719,5 млн кВт-ч.

Промышленность страны без учета технологических потерь увеличила потребление электроэнергии на 1,8% – до 50 млрд 897,6 млн кВт-ч. В том числе металлургическая отрасль потребила 28 млрд 994,7 млн кВт-ч (+0,4% к 2016-му), топливная – 3 млрд 628,8 млн кВт-ч (+0,9%), машиностроительная – 3 млрд 962,8 млн кВт-ч (+6,9%), химическая и нефтехимическая – 2 млрд 889,9 млн кВт-ч (-2,6%), пищевая и перерабатывающая – 4,43 млрд кВт-ч (+5,1%), строительных материалов – 2 млрд 281,7 млн кВт-ч (+3,8%), другая – 4 млрд 709,7 млн кВт-ч (+6,1%).

Кроме того, сельхозпредприятия потребили 3 млрд 635,8 млн кВт-ч (+3,5%), транспортные – 7 млрд 10,5 млн кВт-ч (+3,2%), строительные – 878,9 млн кВт-ч (+8%).

Население страны в 2017-м потребило 35 млрд 64,3 млн кВт-ч (-2,4%), коммунально-бытовые потребители – 14 млрд 940,6 млн кВт-ч (-1,6%), другие непромышленные потребители – 6 млрд 291,8 млн кВт-ч (+4,3%).

Доля промышленности в общем объеме потребления электроэнергии по итогам 2017 года увеличилась до 42,9% по сравнению с 42,3% в 2016-м, а доля населения уменьшилась с 30,4% до 29,5%.

В декабре-2017 потребление электроэнергии с учетом технологических потерь снизилось на 4,5% (на 677,3 млн кВт-ч) по сравнению с аналогичным месяцем 2016 года – до 14,358 млрд кВт-ч, без учета технологических потерь – на 4,6% (на 528,3 млн кВт-ч), до 10 млрд 925,5 млн кВт-ч.

Сайт Кабинета Министров Украины, 29.01.2018

Ігор Насалик обговорив з представниками ЄБРР актуальні питання співпраці в енергетичному секторі

Міністр енергетики та вугільної промисловості України **Ігор Насалик** та представники Європейського банку реконструкції та розвитку обговорили питання двосторонньої співпраці під час зустрічі 29 січня.

Зокрема, сторони обмінялися думками щодо розвитку відновлювальної енергетики в Україні та деяких аспектів проведення конкурсного відбору на посади незалежних членів наглядової ради ДП «НЕК «Укренерго».

“Питання корпоратизації державних компаній та формування наглядової ради НЕК «Укренерго» є одним із нагальних питань реформування енергетичного сектору”, - зазначив Ігор Насалик.

Міністр також наголосив на доцільності розгляду питання щодо впровадження

накопичувачів енергії, які б дали можливість використовувати додаткові потужності відновлювальної енергетики для добового регулювання потужності.

Ігор Насалик нагадав про ключові досягнення України у напрямі забезпечення енергобезпеки.

«Ми зменшили споживання антрацитового вугілля на 5 млн тонн та впровадили проекти з переведення 2-х енергоблоків Зміївської ТЕС та одного Трипільської ТЕС на вугілля газової групи. Було диверсифіковано постачання вугілля антрацитової групи. Значним досягненням для зміцнення енергетичної незалежності є початок будівництва Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива», - зазначив Міністр.

Представники ЄБРР запропонували додатково спільно обговорити питання перспектив розвитку відновлювальної енергетики з урахуванням міжнародного досвіду, а також можливості законодавчого регулювання та фінансування таких проектів в Україні.

Українські Новини, 30.01.2018

НКРЭКУ выдала дочерней компании "Нефтегаз" лицензию на поставку электроэнергии

Национальная комиссия государственного регулирования энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) выдала лицензию на право осуществления хозяйственной деятельности по поставке электрической энергии обществу с ограниченной ответственностью "Газопоставляющая компания "Нефтегаз Украины", которое является дочерним предприятием национальной акционерной компании "Нефтегаз Украины".

Газопоставляющая компания была зарегистрирована в 2015 году, ее директором является **Олег Диденко**.

100% "Газопоставляющей компании "Нефтегаз Украины" принадлежит дочерней компании НАК "Нефтегаз Украины" - "Газ Украины".

В начале июля 2017 года НКРЭКУ выдала "Газопоставляющей компании "Нефтегаз Украины" лицензию на право осуществления хозяйственной деятельности по поставке природного газа.

РБК-Украина, 30.01.2018

Завершення аудиту діяльності НКРЕКП очікується в березні, - Вовк

Завершення аудиту діяльності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП), який проводить Секретаріат Енергетичного співтовариства, попередньо очікується в березні 2018 року, повідомив голова НКРЕКП **Дмитро Вовк**.

Як відомо, 17 серпня співробітники НАБУ провели обшуки в приміщенні Національної комісії з регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг в рамках кримінального провадження про змову в інтересах генкомпаній при затвердженні формули "Роттердам+".

Голова НКРЕКП всі звинувачення співробітників НАБУ спростовує. Зі свого боку, Регулятор звернувся в секретаріат Європейського Енергетичного співтовариства з проханням провести незалежний аналіз його діяльності.

На думку Д. Вовка, аудит Енергетичного співтовариства дозволить реально оцінити роботу НКРЕКП і буде сприяти посиленню допомоги Україні в проведенні реформ з боку міжнародних структур.

УНН, 30.01.2018

У Міненерговугілля назвали найперспективніші напрямки для італійських інвестицій в енергосектор

Найперспективнішими напрямками для інвестицій, в тому числі з боку італійських компаній, в український енергосектор є відновлювальні джерела енергії та газовидобуток. Про це повідомила під час українсько-італійського бізнес-форуму заступник міністра енергетики та вугільної промисловості з питань європейської інтеграції **Наталія Бойко**.

Крім того, за словами Н. Бойко, уряд України має курс на збільшення власного газовидобутку.

“Італійські компанії тут мають найбільше перспектив. Для України важливо нарощувати видобуток як традиційних та і нетрадиційних вуглеводнів”, — звернула увагу заступник міністра енергетики.

Також вона додала, що Україна потребує інвестицій у енергетичну інфраструктуру, зокрема її модернізацію.

Західна інформаційна корпорація, Сайт Кабінета Міністрів України, 30.01.2018

Міненерговугілля завершило розробку проекту Енергетичної стратегії України до 2020 року

Міненерговугілля разом із іншими органами державної влади, за участю галузевих підприємств, громадських організацій, науково-дослідних установ, фахівців і експертів енергетичної галузі завершило розробку проекту плану заходів з реалізації I етапу Енергетичної стратегії України, який доопрацьований з урахуванням пропозицій та зауважень, що надійшли під час його розгляду громадськістю.

29 січня 2018 року під головуванням заступника Міністра енергетики та вугільної політики **Наталії Бойко** у Міненерговугілля відбулися чергові засідання Експертної ради з питань підготовки проекту Плану заходів, до складу якої включено представників Громадської ради при Міненерговугілля, провідних міжнародних та вітчизняних установ та громадських організацій, а також робочої групи з питань підготовки проекту плану заходів, до складу якої увійшли представники державних установ.

ГолосУа, 30.01.2018

Рост тарифов облэнерго обусловлен сотрудничеством с ЕС - эксперт

Причиной роста тарифов облэнерго является обязательства перед Европейским союзом. Об этом в комментарии сообщил сопредседатель Фонда энергетических стратегий **Дмитрий Марунич**.

«Для разных лицензиатов тарифы изменились в разной степени. Закон о стимулирующем тарифообразовании был принят еще в 2012 году и его рано или поздно нужно было исполнять. Внедрение закона откладывали, так как понимали, что это приведет к росту тарифов. Сейчас уже отступать некуда, так как в рамках сотрудничества с Евросоюзом данный закон нужно выполнять», - сказал Д. Марунич.

Эксперт уточнил, что в первую очередь подорожают тарифы для промышленности от 10 до 20%.

«Возможно, тарифы для промышленности придется повышать еще дополнительно. Нужно вкладывать деньги в модернизацию сетей, существующая

методология расчета тарифов по разным причинам не позволяет этого сделать. Однако сейчас не время переходить на данную методологию. Потребители итак не в состоянии оплачивать коммунальные услуги, а их заставляют платить еще больше. Данное решение НКРЭКУ является тупиковым, так как долги за электроэнергию будут только возрастать», - резюмировал Д. Марунич.

ЯДЕРНА ЕНЕРГЕТИКА ТА ПРОМИСЛОВІСТЬ

РБК-Украина, Интерфакс-Украина, Энергореформа, УНИАН, 15.01.2018

"Енергоатом" хочуть перепідпорядкувати Кабміну

В уряді підготували проект розпорядження про передачу майна держпідприємства "НАЕК" Енергоатом "в управління Кабінету міністрів України.

Зокрема, на порядку денному урядового комітету 12.01.18 р виявився пункт про передачу цілісного майнового комплексу Національної атомної енергогенеруючої компанії (НАЕК) "Енергоатом" в управління Кабміну.

Ініціатором передачі є Міністерство енергетики та вугільної промисловості України.

Атомпрофспілка вже зажадала відхилити даний проект, пообіцявши, що для "забезпечення ядерної безпеки буде змушений вжити заходів для недопущення передбаченої передачі, залучивши при цьому допомогу міжнародного співтовариства".

При цьому глава Атомпрофспілки **Валерій Матов** закликає до проведення на всеукраїнському рівні консультацій щодо подальшого перепідпорядкування ДП "НАЕК "Енергоатом".

Додаткова інформація на цю тему – ГолосУа, 30.01.2018 «Експерт назвав последствия переподчинення "Енергоатома" Кабміну». В случае с инициативой Минэкономразвития по переподчинению «НАЭК «Энергоатом» Кабинету министров, мы наблюдаем абсурдную процедуру по выведению стратегического предприятия из ведомства министерства в подчинение Кабинету министров, которому это министерство непосредственно подчиняется, об этом в комментарии сообщил экономический эксперт **Борис Кушнирук**.

«В данном случае мы наблюдаем крайне вредную тенденцию выведения из ведомства министерств наиболее важных предприятий страны. Подобный процесс мы могли наблюдать в прошлом году с «Укрзалізницею», которая была выведена из-под ведомства Министерства инфраструктуры и передана в ведомство Министерства экономического развития и наоборот. А сейчас происходит то же самое, но уже с «Энергоатомом», - утверждает эксперт.

Как считает экономист, данная практика крайне вредна, потому что Кабинет министров – это собрание министров, и его аппарат – секретариат. **В цивилизованных странах, секретариат – это маленький аппарат, который обслуживает только премьер-министра, тогда как в Украине – это фактически «Кабинет министров в Кабинете министров», который, находясь в подчинении премьер-министра, управляет процессами в стране.** Б. Кушнирук отмечает, что подобная практика является вредной.

«Потому что если есть министры, в ведении которых находится ответственность по тем или иным отраслям, то в этом случае никакой передачи предприятий в ведение Кабинет министров быть не может», - подчеркнул экономист.

Б. Кушнирук выразил мнение, что подобные процессы происходят из-за неправильного управления кадрами.

«Если есть вопрос о том, какие решения должны приниматься не министерством, а Кабинетом министров, то тогда последний должен принять постановление, изменения в законодательстве, которые позволяют принимать решения лишь коллективным органом, таким как Кабинет министров, где министр должен выносить тот или иной вопрос на заседании, и где должно приниматься решение по управлению стратегическими предприятиями. А вот во всем остальном – это фактически является «перетягиванием одеяла» на премьер-министра. И на тот аппарат, т.е. на секретариат, который является в Украине чрезмерно раздутым», - подытожил Б. Кушнирук.

Напомним, что в парламенте подготовлен проект распоряжения по передаче Национальной атомной энергогенерирующей компании «Энергоатом» в ведение Кабинета министров Украины. Инициатором передачи является Министерство экономического развития и торговли Украины.

Бизнес.Цензор.Нет, 25.01.2018 **«Ольга Кошарная: Почему специалисты увольняются с украинских АЭС»**, Ольга Кошарная. Происходит падение престижности работы в ядерной энергетике, уменьшается конкурс в ВУЗы на эту специальность. В коллективах АЭС возникла социальная напряженность. Многие опытные специалисты "сидят на чемоданах".

Наибольшим продавцом электроэнергии в Украине в минувшем году стали АЭС – 56,46% в общем объеме.

Генерирующие компании теплоэлектростанции (ГК ТЭС) продали 28,49%. Это рекордно малая доля, начиная с 2012 года. Были годы, во времена **Януковича-Азарова**, когда доля ТЭС в рынке составляла опять же рекордные 40,34% (предвоенный 2013 год). Достигалось это просто – диспетчерскими ограничениями для АЭС, производящих на тот момент электроэнергию вдвое дешевле ТЭС. Доля АЭС в рынке в тот год составляла только 44,27%. Разница в цене за один кВт*ч (киловатт-час) атомной и тепловой электроэнергии была более двух раз в пользу последних. Но самое интересное во всем этом, какую сумму денег с рынка получают генерирующие компании.

В 2013 году ТЭС получили 55,34% денег рынка, в то время как АЭС – только 20,82%. В 2017 году – 47,31% и 27,85% соответственно. Для АЭС доля стоимости была максимальной в 2015 году – 32,77%, когда АЭС продали 57,16% электроэнергии в рынок.

Замечу, что в 2017 году разница в цене за 1 кВт*ч атомной и тепловой электроэнергии также стала рекордной – более, чем в три раза в пользу последней.

По итогам 2017 года в денежном выражении рынок электроэнергии составил 165,3 млрд грн, из которых, соответственно, НАЭК "Энергоатом" должен был получить 46,04 млрд грн, а генкомпания ТЭС – 78,2 млрд грн.

Традиционно большое впечатление производят показатели генераций с "зеленым тарифом". Суммарно они продали в рынок 1,4% от общего объема электроэнергии, а получили денег – 7,21%. То есть, 11,9 млрд грн.

"Чемпионом" по получению денег среди них являются солнечные электростанции, которые продали 0,5% электроэнергии, а получили 6,69 млрд грн, практически столько же, сколько ПАО "Укрэнерго", которое имело долю в рынке 7,04%, но получило 7,27 млрд грн.

Отмечу, что большие ГЭС и ГАЭС являются маневренными мощностями. Их работа важна в пиковые периоды потребления. От них зависит устойчивость функционирования Объединенной энергосистемы страны.

Привычной за последние 3-4 года стала не полная оплата ГП "Энергорынок" уже отпущенной электроэнергии АЭС. В 2017 году недоплата составила 1,12 млрд грн, что вместе с долгами предыдущих периодов вылилось в фантастические 12,6 млрд грн. Это более чем на полмиллиарда гривен больше, чем в 2016 году.

Долги долгами, но налоги никто не отменял. НАЭК "Энергоатом" попал в десятку чемпионов по оплате налогов. В 2017 году компания оплатила 12,44 млрд грн в бюджеты всех уровней и расчетов по страхованию.

Тарифная политика НКРЭКУ относительно НАЭК "Энергоатом", сводящаяся к удержанию тарифа на минимально возможном уровне, привела, в том числе, к неконкурентоспособности заработных плат персонала структурных подразделений и предприятий, входящих в компанию. Даже по сравнению с украинскими генерирующими компаниями, не говоря уже об оплате труда на АЭС ближнего и дальнего зарубежья.

Последствия такие. Только за 2017 год из компании уволилось 12 лицензированных специалистов (всего их в 2016 году было 423 человека). То есть, тех, кто имеет право управлять реакторной установкой. Их подготовка стоит немалых денег и требует много времени.

Всего же, с начала 2017 года из компании уволилось 1738 работников, из которых в связи с выходом на пенсию – только 756 человек.

Как самая большая станция, Запорожская АЭС, на которой работало 11,1 тыс. чел., потеряла 599 сотрудников. Из них на пенсию ушли 231 чел. И это происходит в атомных городках, в которых АЭС являются градообразующими предприятиями.

В связи с активизацией нового строительства в Беларуси, Турции, ОАЭ, наши специалисты получают приглашения поработать там. Такое уже было, когда украинские ядерщики уезжали работать на строящиеся АЭС в Китай (на Тяньвань), Индию (Куданкулам) и Иран (Бушер).

Есть еще АЭС в ОАЭ, построенная. Идет набор персонала из иностранцев на нее, поскольку пока еще национальные кадры не подготовлены.

Можете себе представить, какие зарплаты для редких в ОАЭ специалистов могут быть? Уж явно не 25 тыс. грн, которые в среднем получают руководители структурных подразделений на наших АЭС.

В тарифе на 2018 год предусмотрено увеличение зарплат ядерщикам на процент покрытия инфляции. Но это не станет стоп-краном для оттока кадров.

Потому НКРЭКУ, повышая тарифы для ТЭС и удерживая их на минимуме для АЭС, несет прямую ответственность за эмиграцию высококвалифицированных специалистов и молодых инженеров редких специальностей из Украины.

Українські Новини, 15.01.2018

ХАЭС планирует построить комплекс по переработке РАО до 2021

Хмельницкая атомная электростанция (ХАЭС, Нетешин) планирует построить комплекс по переработке радиоактивных отходов (РАО) до 2021 года, сообщил генеральный директор ХАЭС **Николай Панащенко**.

"На ХАЭС мы имеем всю утвержденную документацию. 3-4 года требуется

для строительства. В 2018 году начнем, предельные сроки 2018, 2019, 2020 года", - сообщил Панащенко. Он добавил, что в настоящий момент РАО хранятся в соответствующих хранилищах на территории ХАЭС.

Комплекс позволит перерабатывать радиоактивные отходы, скопившиеся на площадке ХАЭС, а также образованные во время текущей эксплуатации энергоблоков, при продлении срока эксплуатации и при снятии с эксплуатации энергоблоков ХАЭС.

Uatom.org, 15.01.2018

Модульные реакторы малой мощности. Перспектива развития в Украине

*Из интервью Виктора Яковлевича Шендеровича,
ветерана атомной энергетики Украины*

– В соответствии с Энергетической стратегией предусматривается в качестве приоритетного направления развития атомной энергетики рассматривать продление эксплуатации действующих энергоблоков. Требуется также, с учетом перспективы, рассматривать замещение действующих энергоблоков новыми...

Необходимое и оптимально обоснованное количество новых (дополнительных) энергоблоков должно быть определено при разработке программы действий по реализации Энергетической стратегии, с учетом обоснования перспективного ядерно-топливного цикла на длительную перспективу. Принятие решения по перспективному ядерно-топливному циклу может существенно влиять на выбор типа наиболее подходящих технологий, включая проекты новых энергоблоков, которые предполагается реализовать в качестве замещающих и дополнительных.

По моему мнению, учитывая значительный международный опыт продления проектной эксплуатации, в том числе по энергоблокам с реакторной установкой типа ВВЭР, а также большой опыт деятельности по продлению эксплуатации в Украине, следует полагать, что достаточно реалистичным является достижение сроков продления эксплуатации действующих энергоблоков на 30 лет (суммарный срок эксплуатации – 60 лет)...

Учитывая технические и организационные сложности деятельности в области атомной энергетики, особенно в части создания новых объектов, которые требуют продолжительного периода, эта деятельность не должна откладываться и начинаться в ближайшее время.

В настоящее время имеется ряд современных технологий и соответствующих проектов, относящихся к типу 3+, то есть проектов с высокой степенью надежности и безопасности, которые могут рассматриваться для применения в Украине.

Технологии SMR (модульные реакторы малой мощности) также могут анализироваться в качестве альтернативы с учетом их специфики и специфических условий отечественной энергетики.

Также среди целей... следует рассматривать: **обеспечение высокого уровня надёжности и безопасности; возможность приближения источника энергии к потребителям, включая энергообеспечения специфических районов и территорий со сложным географическим расположением; возможность работы энергоблоков в манёвренном режиме выдачи электрической энергии.**

Однако, это в определённом смысле теоретические преимущества, которые должны анализироваться и подтверждаться с учетом конкретных данных проектов SMR, а также условий энергосистемы конкретной страны.

Для выработки обоснованного подхода к определению возможности и целесообразности использования технологии SMR для условий Украины, по моему мнению, нужно: первое – **разработать Технико-экономический доклад** (или другой подобный документ) **о перспективах и целесообразности применения технологий SMR в условиях нашей страны, учитывая все влияющие на принятия решения факторы (технические, организационные, социальные и другие)**. При этом конкретный тип SMR не играет принципиального значения. Второе – **параллельно с этим разработать Технико-экономический расчёт, с рассмотрением различных технологий SMR, их сравнения по выбранным критериям и факторам**. На основании анализа определить технологии и проекты, которые целесообразно рассматривать на последующих стадиях деятельности.

Результаты выполненных работ – предоставить возможность принятия обоснованного подхода к рассмотрению технологий SMR при реализации энергетической стратегии.

– В данное время разработка компанией Holtec International проекта энергоблока SMR-160 находится в активной фазе, в том числе начинается деятельность в области лицензирования. Разработчики предполагают предложить проект ряду стран, в том числе Украине, для внедрения на своей территории.

– Изложенная позиция НАЭК «Энергоатом» представляется достаточно логичной. Энергоблоки №1 и №2 Ровенской АЭС являются наиболее «старыми» в атомной энергетике Украины и если рассматривать вывод из эксплуатации после продления, то эти энергоблоки находятся «первыми в списке». Кроме того, мощность каждого энергоблока – 440 мВт, это наиболее благоприятно с точки зрения сопоставимости мощности с SMR (например, SMR-160).

В статье изложены некоторые соображения о возможных преимуществах и рисках реализации деятельности по развитию атомной энергетике с учетом технологии SMR.

Радіо Свобода, 15.01.2018

Україна на 80% залежить від російського ядерного палива – Ю. Корольчук

Спільний проект «Енергоатому» і Міністерства енергетики США з модернізації одного з енергоблоків Запорізької АЕС може стати непідйомним для бюджету України, стверджує експерт **Юрій Корольчук**. Основною проблемою він вважає залежність української атомної енергетики від імпорту палива, який на 80% досі забезпечує Росія. А інший експерт, **Валентин Землянський** переконує, що політична доцільність не повинна переважати над економічною в тому, що стосується енергозабезпечення.

Натомість начальник відділу Запорізької АЕС **Владлен Яровий** підкреслив, що мета проекту є багато в чому революційною для України саме з економічної точки зору. В результаті вдасться обґрунтовано виконувати ремонти на працюючому енергоблоці. При цьому терміни подібних ремонтів скоротяться, продуктивність АЕС зросте. Ще однією проблемою енергетик, як і Валентин Землянський, називає фінансування.

«Питання диверсифікації навіть тієї технологічної співпраці з такими країнами, які можуть на запропонувати і комплексне вирішення питання безпеки, і постачання ядерного палива, і будівництво нових АЕС – це все величезне фінансування. У масштабах нинішнього бюджету України та нинішніх фінансових можливостей воно виглядає просто фантастично», – запевняє Корольчук.

Сфера-ТВ, 16.01.2018

Рівненщина Європейська. Результатами співпраці ДП "НАЕК "Енергоатом" та Європейської Комісії тішаться на Рівненській АЕС

Рівненська АЕС стала першою в Україні, де побудували комплекс з переробки твердих радіоактивних відходів. Масштабний проект вдалося реалізувати за сприяння Європейської комісії. Адже згідно з її рішенням з 2007 року на Україну розповсюджується діє Інструменту співробітництва з ядерної безпеки.

Зокрема, в Україні сформовано Комплексну програму підвищення безпеки, заходи якої виконуються за рахунок коштів ДП «НАЕК «Енергоатом», а також за кошти ЄБРР та Євратому.

Павло Павлишин, генеральний директор Рівненської АЕС:

— На сьогоднішній день РАЕС захоронює всі відходи, які вона має. Цей комплекс дає нам можливість знезаражувати, дезактивувати, тобто ми боремося за екологічний аспект. Знижує ризики, знижує дію на населення.

Олександр Шавлаков, перший віце-президент, технічний директор ДП НАЕК «Енергоатом»:

— Такий комплекс має бути на кожній АЕС. А РАЕС являється пілотним проектом щодо цього комплексу і це особлива заслуга перш за все колективу РАЕС, директора і всіх тих, хто мав відношення до запуску цього комплексу.

Корбетт Девід Джон, директор Спільного офісу підтримки управління інструментом з ядерної безпеки:

— Коли цей комплекс буде повністю введений у експлуатацію, він стане невід'ємною частиною державної інфраструктури поводження з радіоактивними відходами.

Енергоатом, Энергореформа, УКРИНФОРМ, 16.01.2018

Ремонтна кампанія – 2018 на Запорізькій АЕС почнеться 20 січня

Ремонтна кампанія 2018 року на Запорізькій АЕС передбачає роботи на всіх шести енергоблоках і за тривалістю займе весь поточний рік і плавно перейде на 2019-й. Середні ремонти будуть виконуватися на енергоблоках №№ 1,2,3,4,5 та 6. На проведення всіх регламентних і надрегуламентних робіт на енергоблоках заплановано 664 доби.

«Основне завдання кожної ремонтної кампанії – забезпечення якісного ремонту обладнання для безпечної і надійної експлуатації енергоблоків. Неухильне дотримання технологічної дисципліни при виконанні ремонтних робіт, об'єднання знань і досвіду персоналу всіх підрозділів станції дозволяють досягати поставлених цілей», – зазначив генеральний директор Запорізької АЕС **Олександр Остаповець**.

Довідка. ЗАЕС – найбільший енергооб'єкт в Україні та Європі з встановленою потужністю 6000 МВт. Перший енергоблок був введений в експлуатацію в 1984 р., 2-ий - в 1985 р., 3-ій - в 1986 р., 4-ий - в 1987 р., 5-ий - в 1989 р., 6-ий - у 1995 р. Починаючи з 1984 р., внесок Запорізької АЕС в енергетику країни зріс з 2 до 23%.

Українські Новини, 17.01.2018

Кабмін вирішив здійснювати передплату до 100% для оплати необхідних заходів для будівництва комплексу для зберігання РАО "Вектор"

Кабінет Міністрів вирішив здійснювати передплату до 100% для оплати необхідних заходів по будівництву і введенню в експлуатацію комплексу

по дезактивации, транспортировки, переработки и хранения радиоактивных отходов (РАО) "Вектор" (Киевская обл.), решение было принято на заседании правительства.

Также, согласно условиям указанных контрактов, ВАО будут возвращены в Украину, начиная с 2018 года.

Комплекс "Вектор" был введен в эксплуатацию в 2006 году и расположен в 17 км от Чернобыльской АЭС, предназначен для дезактивации и дальнейшего хранения РАО, рассредоточенных по территории зоны отчуждения.

Українські Новини, 18.01.2018

Moody's присвоил рейтинг Aa2

выпускаемым под строительство ЦХОЯТа облигациям

Международное рейтинговое агентство Moody's присвоило рейтинг Aa2 выпускаемым для привлечения "Энергоатомом" кредита на 250 млн долларов под строительство централизованного хранилища отработавшего ядерного топлива (ЦХОЯТ) облигациям.

Прогноз по рейтингу данных облигаций стабильный.

Контракт на строительство хранилища предусматривает, что компания Holtec International будет поставлять специальное оборудование для сухого хранения отработавшего ядерного топлива и его транспортировки, а также предоставит Украине технологии, которые будут применены как на энергоблоках АЭС, так и при перевозке ОЯТ с АЭС в ЦХОЯТ, а также в самом хранилище.

Holtec International поставит для ЦХОЯТ 94 системы хранения отработавшего ядерного топлива; дальнейшее производство этих систем хранения ОЯТ будет происходить в Украине.

Інформація на цю тему – Голос Америки, 18.01.2018 «Moody's надало високий рейтинг проекту, що зміцнює енергетичну незалежність України».

Электровести, Український Бізнес Ресурс, 19.01.2018

В 2018 году Чернобыльская АЭС проведет "горячие" испытания ХОЯТ-2

На Чернобыльской АЭС продолжаются комплексные испытания оборудования хранилища отработавшего ядерного топлива №2 (ХОЯТ-2), после завершения которых в 2018 году планируется проведение «горячих» испытаний.

Председатель Государственной инспекции ядерного регулирования Украины **Григорий Плачков** посетил Чернобыльскую АЭС. Во время ознакомительного визита глава ГИЯРУ особое внимание уделил состоянию работ по проекту завершения строительства хранилища отработавшего ядерного топлива №2.

На площадке строительства ХОЯТ-2 главный инженер проекта повышения безопасности **Андрей Савин** и представители генерального подрядчика Holtec International ознакомили гостя с ходом выполнения работ и будущими планами.

Строительство ХОЯТ-2 финансируется со Счета ядерной безопасности Европейского банка реконструкции и развития. Объект предназначен для приема, подготовки к хранению и непосредственно хранения отработавших тепловыделяющих сборок (ОТВС) и отработанных дополнительных поглотителей (ХОДП), которые накоплены на Чернобыльской АЭС. ХОЯТ-2 обеспечит приемку на хранение, подготовку к хранению и хранение в течение 100 лет более 21000 ОТВС РБМК-1000 при производительности 2500 ОТВС в год.

Наші гроші, 20.01.2018

Шведи виграли у свого дилера мільйон євро на промислове телебачення для блоку РАЕС

ВП «Рівненська АЕС» ДП «НАЕК «Енергоатом» 21 листопада за результатами тендеру замовив компанії «Ahlberg Cameras AB» (Швеція) обладнання на 1,07 млн євро, або 33,68 млн грн. Про це повідомляється у системі «Прозорро».

До травня 2018 року шведський виробник без сплати мит поставить для енергоблоку №3 систему промислового телебачення СПТ-2 у складі софту, 6 робочих місць оператора, шафи управління та запису зображення, 4 шаф живлення та цифрової передачі сигналів, 29 телевізійних передавальних пристроїв, 16 з'єднувальних коробок тощо.

Переможець-виробник «Ahlberg Cameras AB» входить у групу «Brokk AB», яка у свою чергу є дочірньою компанією інвестиційної компанії «Lifco Group AB», чийм найбільшим акціонером є «Carl Bennet AB» шведського мільярдера **Карла Беннета**.

Держатомрегулювання, 22.01.2018

Держатомрегулювання закликає не поширювати недостовірну інформацію щодо стану ядерної та радіаційної безпеки в Україні

У зв'язку із низкою повідомлень у окремих ЗМІ та чутках, що поширюються в соціальних мережах, щодо стану ядерної та радіаційної безпеки в Україні **Державна інспекція ядерного регулювання України в черговий раз інформує**.

Найвищим пріоритетом діяльності Держатомрегулювання, як центрального органу виконавчої влади, є гарантування безпеки людини та навколишнього середовища від шкідливого впливу іонізуючого випромінювання (радіації), при здійсненні будь-якої діяльності, пов'язаної з додатковим, до природного, іонізуючим опроміненням.

Рівень радіаційної та, особливо, ядерної безпеки а нашій країні сьогодні повністю відповідає українським нормам ядерної та радіаційної безпеки, міжнародним зобов'язанням України в рамках Конвенції з ядерної безпеки та Об'єднаної конвенції, а також референтним рівням Західно-Європейської Асоціації Ядерних Регуляторів WENRA.

У разі виникнення запитань щодо ядерної та радіаційної безпеки України, Держатомрегулювання закликає не поширювати недостовірну інформацію, звертатися до перевірених та офіційних джерел інформації: веб-сайтів та прес-служб компетентних органів, українського ядерного регулятора та ліцензіатів.

Енергоатом, Энергореформа, 22.01.2018

На Хмельницькій АЕС пройшла чергова інспекція МАГАТЕ

19-21 січня 2018 року на Хмельницькій АЕС перебували представники Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ), які здійснили перевірку ядерних матеріалів. Відповідно до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї та згідно з Угодою між Україною та МАГАТЕ, ядерний матеріал, яким країна володіє повинен використовуватися виключно в мирних цілях та знаходитись під відповідним міжнародним контролем.

За словами начальника відділу ядерної безпеки ВП ХАЕС **Віталія Литуса**, інспектори Агентства здійснюють такі перевірки безпосередньо на промайданчику під час планово-попереджувального ремонту (ППР), коли проводяться роботи з

перевантаження ядерного палива. Оскільки ППР на першому енергоблоці ХАЕС наближається до завершення, така перевірка на часі.

Хмельницька АЕС чітко дотримується вимог і правил щодо використання ядерних матеріалів, підтверджуючи вкотре, що ядерні матеріали використовуються для мирних цілей - виробництва електроенергії.

Сегодня (сайт издания), 23.01.2018

**Как спецпоезда возят ядерное топливо:
подробности спецперевозок госназначения**

Александр Ильченко

Особо важные грузы возят по расписанию и маршрутам, известным считанным людям, используя "муковозки" и "прикрывашки"

Особые грузы, которые перевозят эти спецпоезда, называются разрядными или категорийными — каждому виду, в зависимости от степени важности, присваивается определенная категория. Это, например, ядерные материалы, радиоактивные отходы. Причастные к данной сфере структуры нечасто раскрывают ведомственные секреты.

НАЭК: порядок определен соглашением 1990-х

Директор центра внешних информационных коммуникаций НАЭК "Энергоатом" **Илона Заец** сообщила: "Вывоз отработавшего ядерного топлива в РФ осуществляется железнодорожным транспортом в специальных вагонах-контейнерах, предоставляемых российскими предприятиями, перерабатывающими такое топливо. Это происходит в соответствии с Соглашением между правительствами Украины и РФ, утвержденным в 1996 году".

Изменить отлаженную систему в один присест невозможно. Переработкой топлива занимаются считанные страны. Такие предприятия, из тех, что поближе, есть во Франции (La Hague), Великобритании (Sellafield) и России ("Маяк"). Но вопрос не столько в цене (хотя и в ней тоже), сколько в том, что на западных заводах топливо используемой украинскими реакторами конфигурации не перерабатывалось.

Електровести, 24.01.2018

**Шведський ядерний регулятор і його участь
в міжнародних проектах з радіаційної безпеки – інтерв'ю
Із інтерв'ю директора Офісу міжнародного співробітництва SSM
Ларса ван Дассена**

Ядерний регулятор Швеції бере активну участь у міжнародних проектах з технічної допомоги в Україні, Грузії, Молдові, Білорусі та Росії., зокрема з питань поводження відпрацьованим ядерним паливом та радіоактивними відходами.

– Офіс міжнародного співробітництва напряму підпорядковується генеральному директору SSM **Матсу Персону** (Mats Persson) та його заступнику **Фредріку Хесселу** (Fredrik Hassel).

У роботі нашого Офісу важливі два стратегічні напрями. *Перший* – співпраця за міжнародними проектами, що фінансується шведським урядом. Міжнародну технічну допомогу ми надаємо Україні, Грузії, Молдові, Білорусі та Росії.

Другий напрям – координація міжнародної політики в галузі. Ми відповідальні за підготовку зустрічей з МАГАТЕ, слідкуємо за своєчасним звітуванням у рамках Об'єднаної конвенції про безпеку поводження в ВЯП та РАВ, а також Конвенції з

ядерної безпеки. Разом з тим, ми сприяємо розвитку міжнародного співробітництва за напрямом радіаційної безпеки.

– Україна – наш найдавніший партнер. За напрямом ядерної та радіаційної безпеки ми співпрацюємо з 1992 року.

З Держатомрегулювання працювали над проектами із поводження з радіоактивними матеріалами, їх збором, обліком та контролем; допомагали покращити інформаційно-технічну підтримку Інспекції.

В Україні ми маємо проекти, що сприяють підвищенню обізнаності громадськості у сфері ядерної та радіаційної безпеки. Перший – підготовка книги «Ядерна історія України», реалізований спільно з Одеським Національним університетом.

– Для мене не важливо, у кого Україна купуватиме ядерне паливо: у «Westinghouse» чи «ТВЕЛ». Важливо те, що Україна має змогу купувати паливо, що відповідає усім вимогам безпеки, за кращими цінами на міжнародному ринку.

Хотілося б відмітити позитивні зрушення за напрямом ядерної та радіаційної безпеки в Україні.

Так чи інакше, я би радив Україні переймати досвід із впровадження різних документів, таких, як директиви про поводження з РАВ та директиви з ядерної безпеки у окремих країн ЄС, скажімо, Швеції чи Фінляндії. Адже одне, коли завдання ви одержуєте від представників Єврокомісії – зовсім інше, коли практичним досвідом з вами ділиться країна-член ЄС.

Голос України (сайт издания), 24.01.2018

Лебеді летять не на південь, а до ХАЕС

Ірина Козак, Хмельницька область

Уже кілька останніх років велика зграя лебедів зимує на водосховищі ХАЕС. Нинішньої зими майже дві сотні птахів знову заповнили водне плесо. Приманює пернатих сюди тепло і їжа. Адже до ставка-охолоджувача надходить тепла вода зі станції, і тому температура в ньому завжди на кілька градусів вища, ніж у повітрі. До того ж у теплому середовищі багато природної їжі. Тож зима для лебедів тепла і ситна. До них приєднуються також дикі качки та інші птахи.

Волинські Новини, 24.01.2018

На Волині – загроза екологічної катастрофи через Рівненську АЕС

У зв'язку зі значним зменшенням протягом останніх двох років рівня води у Стиру, яку використовують для охолодження атомних реакторів, на Рівненщині назріває екологічна катастрофа, яка може зачепити і сусідні області.

Про це йшлося під час засідання постійної комісії Волинської обласної ради з питань промисловості, транспорту, зв'язку, паливно-енергетичного комплексу, архітектури, будівництва та житлово-комунального господарства 24 січня.

Як розповіли представники РАЕС, що у місті Вараш, аби трохи підняти рівень води у річці, вже були здійснені деякі роботи. Зокрема, перегородили течію камінням.

Далі заплановано спорудити обхідний канал по руслу, аби потім була можливість збудувати шлюз дамби, щоб підтримувати мінімальний рівень для забору води. Це забезпечить стабільну роботу електростанції. Роботи заплановано провести за державні кошти, залучені для Рівненської АЕС.

Від Волинської облради, своєю чергою, потрібний дозвіл на будівництво, яке

пролягатиме межами Стиру.

«До будівництва ще далеко, але наближається екологічна катастрофа. Ця проблема стосується не лише Волинської чи Рівненської областей. Це питання нашої безпеки», – наголосив керівник управління містобудування та архітектури Волинської ОДА **Микола Томчук**.

Українські Новини, 25.01.2017

Чешская Skoda JS a.s. предложила самую низкую цену 100,1 млн гривен в тендере "Энергоатома" на закупку транспортера ОЯТ

Компания Skoda JS a.s. (Чехия) предложила самую низкую цену 100,048 млн гривен в тендере Национальной атомной энергогенерирующей компании "Энергоатом" на закупку транспортера отработавшего ядерного топлива (ОЯТ) для Запорожской атомной электростанции (ЗАЭС, Энергодар, Запорожская область).

Об этом свидетельствует перечень победителей в тендере, обнародованный в системе публичных закупок ProZorro.

При этом ожидаемая стоимость закупки составляла 102,969 млн гривен.

Конкурентом чешской компании было общество с ограниченной ответственностью "Далгакиран компрессор Украина", которое предложило 102,96 млн гривен.

Компания Skoda JS a.s. занимается инжинирингом, производством компонентов и сервисными услугами для АЭС.

Держатомрегулювання, 25.01.2018

Голова Держатомрегулювання взяв участь у робочій зустрічі з представниками ЄК в рамках INSC

Голова Державної інспекції ядерного регулювання України **Григорій Плачков** взяв участь у робочій зустрічі з представниками Європейської Комісії в рамках Інструменту співробітництва у сфері ядерної безпеки Європейської Комісії (INSC), що проходила в штаб-квартирі ЄК в Брюсселі.

Відповідно до порядку денного Голова Держатомрегулювання представив європейським партнерам стислу інформацію щодо основних заходів, що здійснюються Інспекцією з метою посилення незалежності органу ядерного регулювання України. Також з учасниками робочої зустрічі були обговорені питання:

- реалізації Держатомрегулювання регуляторних проектів INSC, у тому числі реалізації нових регуляторних проектів у рамках INSC, зокрема: «Зміцнення можливостей Державної інспекції ядерного регулювання України у сфері регулювання діяльності в ядерній галузі та у ліцензуванні і керуванні важкими аваріями ядерних установок»;

- щодо довгострокової програми підвищення безпеки та відновлення майданчика колишнього Придніпровського хімічного заводу в м. Кам'янському за підтримки INSC;

- стосовна підтримки з боку INSC програми поводження з радіоактивними відходами в Україні тощо.

Бизнес.Цензор.Нет, Интерфакс-Украина, 29.01.2018

Объем реализации "Турбоатома" в 2017 году превысил 2,5 миллиарда

ПАО "Турбоатом" (Харьков), более 75% в уставном капитале которого принадлежит государству, в 2017 году реализовало продукцию более чем на 2,5

млрд грн, сообщил генеральный директор предприятия **Виктор Субботин** на торжествах по случаю 84-летия предприятия.

В 2016 г. чистый доход от реализации "Турбоатома" составил 2,17 млрд грн.

В. Субботин напомнил, что в 2017 году предприятие подписало контакты на 5 млрд грн, что обеспечит заводу загрузку на ближайшие годы.

"Этому способствовало то, что впервые за последние годы Кабинет министров Украины утвердил финансовый план "Турбоатома" на следующий год в текущем", - заявил гендиректор предприятия.

Финплан "Турбоатома" на 2018 г. Кабмин утвердил в начале декабря 2017 г.

Субботин также сообщил, что средняя заработная плата работников предприятия в прошлом году выросла в среднем на 40%. По информации пресслужбы, на начало 2018 года средняя заработная плата на заводе составляет 8,3 тыс. грн, а в течение года вырастет минимум на 15% до 9,7 тыс. грн.

В числе наиболее знаковых событий минувшего года на предприятии отмечают, в частности, контракт с ЧАО "Укргидроэнерго" на реконструкцию трех гидроагрегатов Каневской ГАЭС более чем на 560 млн грн за средства ЕБРР, контракт на поставку рабочего колеса для ГЭС Ларджи в Индии, договоры с "Укргидроэнерго" на поставку турбин для Каховской ГЭС на \$92 млн, с НАЭК "Энергоатом" на поставку конденсатора для блока Запорожский АЭС на 488 млн грн, с Евразийской энергокорпорацией (Казахстан) на поставку оборудования для ТЭС "Аксу" на \$3,3 млн.

Также на предприятии отметили подписание с НАЭК "Энергоатом" программы поставок оборудования для АЭС Украины на пятилетний период (2018-2022 годы) на сумму около \$100 млн и меморандума с Westinghouse Electric о повышении эффективности работы оборудования и повышении мощности действующих энергоблоков АЭС Украины

Финплан "Турбоатома" на 2017 год, утвержденный Кабмином в июне прошлого года, предполагал чистый доход от реализации в размере 2 млрд 341,98 млн грн (с учетом доли экспортных операций по курсу 27,2 грн/\$1), что на 8,6% выше плана 2016 года.

Ожидаемая чистая прибыль - 704,566 млн грн (без учета внеплановых доходов и расходов на курсовые разницы).

Українські Новини, УНИАН, Інтерфакс-Україна, 29.01.2018
**"Энергоатом" договорился с американской Westinghouse
 о поставках ядерного топлива до 2025**

Национальная атомная энергогенерирующая компания "Энергоатом" подписал контракт с компанией Westinghouse Electric (США) о поставках ядерного топлива до 2025 года, говорится в сообщении компании Westinghouse. Контрактом предусматривается поставка ядерного топлива для обеспечения 7 из 15 украинских атомных энергоблоков в течение 2021-2025 годов, что означает расширение и продолжение действия текущего договора на шесть энергоблоков, срок действия которого заканчивается в 2020 году.

"Продление срока действия договора укрепляет роль компании Westinghouse как стратегического партнера "Энергоатома" и демонстрирует нашу способность поддерживать Украину в энергетической диверсификации", - отметил президент и главный исполнительный директор компании Westinghouse.

Президент **Петр Порошенко** рассчитывает на увеличение доли поставок ядерного топлива для работы атомных электростанций у компании Westinghouse до 55%.

В 2016 Украина увеличила импорт ядерного топлива Westinghouse в 5 раз до \$162 млн, российского ТВЭЛ - сократила на 36% до \$386,8 млн

Додаткова інформація на цю тему – Енергоатом, 29.01.2018 **«Енергоатом продовжив співробітництво із Westinghouse з поставок ядерного палива до 2025 року»**. Коментуючи угоду президент НАЕК «Енергоатом» **Юрій Недашковський** нагадав, що Енергоатом є єдиною компанією в світі, яка експлуатує реактори дизайну ВВЕР 1000, і яка повністю диверсифікувала джерела постачання ядерного палива для реакторів цього типу. «У досягненні цієї мети ключову роль відіграла співпраця з компанією Westinghouse», - наголосив він.

“Ми задоволені тим, що Енергоатом продовжує розраховувати на Westinghouse як на надійного постачальника ядерного палива для реакторів типу ВВЕР,” – сказав **Азіз Даг**, Віце-президент і Управляючий директор компанії Westinghouse у Північній Європі. Паливо, яке буде постачатися, матиме у своєму складі компоненти від заводу Westinghouse з виробництва палива у штаті Колумбія (Південна Кароліна, США) та від українського виробника компонентів. Виробництво та збірка здійснюватимуться на підприємстві Westinghouse з виробництва палива у м. Вестерос (Швеція), де існують виділені технологічні лінії суто для виробництва палива для реакторів ВВЕР-1000.

Российское атомное сообщество, 30.01.2018

**Ивано-Франковский арматурный завод
изготовил партию оборудования для ЗАЭС**

В цехах ИФЗ завершилось производство партии задвижек клиновых ИА11165 Ду300 и Ду350 в количестве 12 штук для поставки на Южно-Украинскую АЭС. Приемо-сдаточные испытания прошли успешно, и продукция согласно графику, была отправлена Заказчику.

ЧАО «Ивано-Франковский арматурный завод» — один из крупнейших на Украине производителей трубопроводной арматуры для предприятий энергетики, нефтегазового комплекса, химической промышленности, металлургии и водоснабжения.

Продукция завода успешно эксплуатируется во многих странах мира. Завод регулярно участвует в международных профильных выставках, таких как "Нефть и газ", "Энергосбережение", "Энергофорум", "Энергетика и Электротехника" и других, демонстрирует свою продукцию не только на Украине, но и за рубежом.

РІЗНЕ

newspaper, Новое время (сайт), 16.01.2018

Нацкомісія з фондового ринку зупинила торги акціями Київенерго

В кінці 2017 року акціонери Київенерго вирішили розділити її на дві компанії, виділивши з її складу і створивши окрему компанію - оператора систем розподілу «ДТЕК Київські електромережі». Новоствореної компанії передані на баланс права, зобов'язання та майно для реалізації дистрибуційного бізнесу. Очікується, що державна реєстрація нової компанії буде завершена в лютому 2018 року.

У зв'язку з реорганізацією акціонери вирішили конвертувати 108,364 млн акцій Київенерго номіналом 0,25 грн кожна в таку ж кількість акцій «Київенерго» номіналом 0,05 грн кожна, а також в акції «ДТЕК Київські електромережі» номіналом 0,2 грн кожна.

«Таким чином, всі поточні акціонери стануть власниками акцій «Київенерго» і «ДТЕК Київські електромережі», - пояснили раніше в компанії.

На момент зборів акціонерів найбільшими власниками голосуючих акцій Київенерго були підконтрольні СКМ Ріната Ахметова компанії: DTEK Holdings Limited - 25%, DTEK Energy BV - 29%, Ornex Limited - 21% і ДТЕК Енерго - 18%.

Бизнес.Цензор.Нет, Энергореформа, Интерфакс-Украина, 16.01.2018

ДТЭК увеличила мощность "Захидэнерго" за счет солнечной электростанции

ПАО "ДТЭК Захидэнерго" увеличило свою электроэнергетическую мощность на 0,5 МВт – с 4668,5 МВт до 4669,027 МВт. Изменение установленной мощности произошло в результате строительства солнечной электростанции мощностью 0,527 МВт в рамках реконструкции Ладыжинской ТЭС.

"ДТЭК Захидэнерго" эксплуатирует 23 энергоблока на Бурштынской, Ладыжинской и Добротворской ТЭС, а также Ладыжинскую ГЭС (7,5 МВт) суммарной установленной мощностью 4668,5 МВт. Структурам СКМ принадлежит 97,2% акций "ДТЭК Захидэнерго".

ДТЭК создан в 2005 году для управления энергетическими активами группы "Систем Кэпитал Менеджмент" (СКМ) Рината Ахметова.

РБК-Россия, Энергореформа, Интерфакс-Украина, 17.01.2018

Компании США попросили власти ограничить закупки российского урана

Американские производители урана Ur-Energy и Energy Fuels направили петицию в Минторг США, в которой просят ограничить закупки урана за рубежом, в том числе в России.

Они жалуются, что в 2017 году производство урана в США упало до исторических минимумов. По данным управления энергетической информации (EIA) при Минэнерго США, производство закиси-оксида урана в США сократилось в 2017 году на 38% до 1,8 млн фунтов (816 т). Это произошло из-за значительного роста закупок этого сырья у иностранных компаний, которые получают господдержку в своих странах, утверждают компании. По их данным, сейчас доля урана, покупаемого в России, Казахстане и Узбекистане, составляет около 40% потребления в США, в то время как местные производители поставляют лишь 5% (остальное идет из других стран, включая Канаду).

По оценкам Ur-Energy и Energy Fuels, федеральные энергокомпании и агентства могли бы закупать 12 млн фунтов (5,4 тыс. т) урана в год у американских производителей.

«Дочка» «Росатома» Tenex считает американский урановый рынок для себя «важнейшим целевым рынком, независимо, а зачастую и вопреки неблагоприятной внешнеполитической и рыночной конъюнктуре», говорится в сообщении компании. У нее заключено 25 контрактов общей стоимостью порядка \$6,5 млрд с 19 американскими компаниями до 2028 года. Представитель Tenex отказался комментировать требования американских компаний.

EIR Center, 18.01.2018

Глобальні інвестиції у відновлювану енергетику в 2017 році склали 333,5 млрд дол., — Bloomberg

Інвестиції у відновлювану енергетику досягли 333,5 млрд дол. у 2017 році, що на 3% більше, ніж в 2016 році (324,6 млрд дол.), але на 7% менше рекордного показника, досягнутого в 2015 році (360,3 млрд дол.).

Значна частина інвестицій припала на сонячну енергетику (160,8 млрд дол., що на 18% більше, ніж в попередньому році).

Китай вклав в «чисту» енергетику 132,6 млрд дол. у минулому році (що на 24% більше, ніж в 2016 році). Це обумовлено політикою КНР по боротьбі із забрудненням навколишнього середовища. Влада країни має намір істотно скоротити кількість вугільних електростанцій, почавши перехід на поновлювані джерела енергії.

США в минулому році інвестували 56,9 млрд дол., ставши другим за величиною інвестором в «чисту» енергетику. Крім того, значні інвестиції в поновлювані джерела енергії вклали Австралія (зросли на 150% до 9 млрд дол.) і Мексика (зросли на 516% до 6,2 млрд дол.). Таким чином вдалося компенсувати зниження держінвестицій в Німеччині, Великобританії і Японії.

Згідно з прогнозами, в найближчі роки зростання інвестицій продовжиться, враховуючи падіння вартості сонячних панелей і вітрогенераторів.

Українські Новини, 19.01.2018

Минэнерго назначило членом правления "Энергоатома" С. Кульчицкую вместо Г. Плачкова

Министерство энергетики и угольной промышленности освободило от выполнения обязанностей члена правления национальной атомной энергогенерирующей компании "Энергоатом" **Григория Плачкова** и назначило вместо него **Светлану Кульчицкую**, приказ Минэнерго №49 от 18 января.

Согласно приказа, С. Кульчицкая занимает должность заместителя директора департамента ядерной энергетики и атомно-промышленного комплекса - начальник отдела обеспечения международных режимов безопасности и законодательных инициатив этого департамента.

25 октября 2017 года Г. Плачков был назначен Кабинетом Министров на должность председателя Государственной инспекции ядерного регулирования (ГИЯРУ). До этого он занимал должность директора департамента ядерной энергетики и атомно-промышленного комплекса Минэнерго.

Всего в состав правления "Энергоатома" входят 17 человек в т.ч. **Юрий Недашковский** - президент "Энергоатома", **Галина Карп** - первый заместитель Министра энергетики и угольной промышленности и **Ольга Буславец** - директор электроэнергетического комплекса Минэнерго.

РИА-Новости Украина, 19.01.2018

США собираются использовать ядерный реактор в космосе

США собираются в марте испытать новейший компактный атомный реактор для использования на Марсе и Луне, сообщили участники проекта на организованном НАСА брифинге.

Пилотная компактная атомная система создается в рамках проекта НАСА Kilopower, в ней также участвуют министерство энергетики и Национальная администрация по ядерной безопасности США. Разработчики создают

энергетическую систему, работающую на принципе ядерного распада. По оценке создателей, она будет давать до 10 киловатт электроэнергии в течение десяти лет. Для сравнения, как отметили в НАСА, такого объема энергии достаточно для полного обеспечения энергией двух семей.

Разработчики рассчитывают, что четырех компактных установок Kilopower будет достаточно, чтобы разбить первый лагерь на удаленной от Земли планете независимо от наличия других источников энергии. Как надеются в НАСА, благодаря инновационной разработке для исследований станут доступны наиболее скрытые от солнечного света участки Марса и Луны – там, где невозможно использование солнечных батарей. В НАСА отмечают, что новый источник энергии будет компактен и эффективен, и подчеркивают, что проект находится в стадии проектирования и отработки технологий.

Прототип новейшей системы разработал исследовательский центр им. Гленна НАСА совместно с Космическим центром имени Маршала, государственной лабораторией в Лос Аламос. Ядро реактора предоставил Центр национальной безопасности Y12. Испытания новой системы были начаты осенью 2017 г. в штате Невада.

Электровести, Российское атомное сообщество, 22.01.2018

Австрия намерена через суд помешать проекту расширения венгерской АЭС

Австрия подаст в суд на решение Европейской комиссии одобрить строительство новых энергоблоков на венгерской АЭС "Пакш".

Ранее ЕК классифицировала субсидии для венгерской АЭС как безопасные.

"Решение Европейской комиссии в области энергетической политики было ошибочным, если субсидии на строительство атомных электростанций классифицируются как безвредные", - говорится в сообщении австрийского министерства окружающей среды.

Австрия считает расширение электростанции неприемлемым как с точки зрения региональной безопасности, так и по причине несоответствия проекта энергетической политике Евросоюза.

Как сообщалось, власти Венгрии заключили контракт с российской компанией "Росатом" на проектирование и строительство двух новых энергоблоков мощностью 1200 МВт каждый на венгерской АЭС "Пакш". Расширение будет финансироваться за счет кредита в десять миллиардов евро от РФ.

Интерфакс-Украина, Энергореформа, 23.01.2018

Французская Areva изменит название на Orano

Французская Areva, один из крупнейших производителей оборудования для атомной отрасли, сменит название на Orano, сообщается в пресс-релизе компании.

Ранее Areva была разделена на две компании в рамках реструктуризации, обусловленной многолетними убытками. После этого контрольный пакет (75,5%) в новой "дочке" Areva, которая объединила ядерную часть бизнеса компании, был продан Electricite de France SA (EDF). Позднее EDF сменила название этого подразделения на Framatome.

Предприятия ядерного топливного цикла были выведены в подразделение, которое первоначально называлось New Areva, а теперь получит название Orano.

Areva была создана в 2001 году путем объединения французских компаний атомной промышленности Cogema, Framatome и Technicatome.

Российское атомное сообщество, 24.01.2018

Объявлен исполнитель работ по выводу из эксплуатации германских АЭС

Германская компания PreussenElektra, являющаяся дочерним предприятием одного из крупнейших в стране энергетических концернов E.On, заключила контракт с консорциумом ZerKon на работы по выводу из эксплуатации АЭС.

В состав консорциума ZerKon входят GNS Gesellschaft für Nuklear-Service, Westinghouse Electric Germany и Westinghouse Electric Sweden. Контракт предусматривает демонтаж и упаковку внутренних элементов корпуса реактора на шести атомных электростанциях, которые подлежат выводу из эксплуатации.

Как объяснили в пресс-службе E.On, контракт был заключён после месяцев переговоров. Срок выполнения работ займёт более 10 лет.

Как заявил управляющий директор PreussenElektra **Ян Корнелис Хоман** (Jan Cornelis Homan): «Вывод из эксплуатации и демонтаж реакторных корпусов является одним из самых необходимых и в то же время и одним из самых сложных проектов в процессе вывода из эксплуатации. Поэтому нам нужны опытные и проверенные партнеры для этой работы, которые могут безопасно и надежно реализовать такие сложные проекты».

Интерфакс Россия, 24.01.2018

Эстония присоединится к Европейскому центру ядерных исследований

Эстония намерена стать полноправным членом Европейского Центра ядерных исследований (CERN).

"Для Эстонии Европейский Центр ядерных исследований является важным партнером сотрудничества в сфере развития науки, инноваций, предпринимательства. Для того, чтобы наши инженеры, ученые и предприниматели могли полностью воспользоваться предлагаемыми CERN возможностями, мы должны стать полноправным членом научного учреждения", - заявил во время посещения в среду Центра премьер-министр **Юри Ратас**.

В настоящее время между CERN и Эстонией заключен договор о сотрудничестве, сообщили в пресс-службе правительства Эстонии.

Присоединение Эстонии к CERN поддержал и Совет науки и развития, обсудивший этот вопрос в марте 2017 года.

Российское атомное сообщество, 25.01.2018

Литва ищет возможности гарантировать финансирование демонтажа Игналинской АЭС

Находящийся в Брюсселе министр финансов Литвы **Вилюс Шапока** встретился с министром финансов Австрии **Хартвигом Легером**. Австрия с июля 2018 г. будет председательствовать в Совете ЕС, сообщили 24 января в Минфине Литвы. Министры обсудили предстоящие переговоры по многолетней финансовой программе ЕС.

«После того, как в мае Еврокомиссии будет представлено предложение относительно следующей многолетней программы ЕС, переговоры по будущей многолетней финансовой программе будут одним из главных приоритетов председательствования Австрии. Поэтому я представил австрийскому министру финансов главные приоритеты Литвы в предстоящих переговорах», — сказал В. Шапок.

На встрече с министром финансов Австрии В. Шапока подчеркнул значение финансирования ЕС для окончательного закрытия Игналинской АЭС.

Российское атомное сообщество, Электровести, 26.01.2018

Вице-президент ЮАР заявил, что у страны нет средств на строительство АЭС

ЮАР в настоящий момент не может позволить себе строительство АЭС. Об этом вице-президент **Сирил Рамапоса** заявил во время пресс-конференции на Всемирном экономическом форуме в Давосе.

Вице-президент считает, что страна не испытывает энергетического дефицита.

"В настоящее время Южная Африка вырабатывает достаточно электроэнергии, у нас нет денег на строительство АЭС. Мы должны смотреть на этот проект в контексте тех экономических возможностей, в которых мы находимся, если в этом нет смысла - мы не будем их строить", - заявил С. Рамапоса.

В сентябре 2014 года российская компания "Росатом" подписала с правительством ЮАР соглашение о сотрудничестве в сфере ядерной энергетики. Оно носило рамочный характер и лишь открывало возможность для участия "Росатома" в тендере на строительство группы АЭС. В апреле 2017 года Высокий суд провинции Западный Кейп по иску оппозиции признал его незаконным, также аннулировав аналогичные соглашения с рядом других стран.

Ранее об отсутствии средств в бюджете на реализацию программы атомной энергетики заявлял министр финансов ЮАР **Малуси Гигаба**. Хотя по мнению президента страны **Джейкоба Зумы**, Южная Африка нуждается в развитии своей энергетической системы, а строительство в стране АЭС - лишь вопрос времени.

Дело (Сайт издания), 27.01.2018

Пять мировых лидеров в "зеленой" энергетике

Более 170 стран запланировали использование возобновляемых источников энергии, 150 из них внедрили политику стимулирования инвестиций в чистую энергию.

Лидерами в развитии "зеленой" энергии на сегодняшний день являются Китай, Дания, Кения, Индия и Исландия. О них пишет Climate Action.

Более подробно смотрите Дело (Сайт издания), 27.01.2018

Российское атомное сообщество, 29.01.2018

Отказ от атомной энергетики в Германии

начал приводить к негативным последствиям

Общественное телевидение ARD выпустило передачу о состоянии энергосистемы Германии, которая примерно 15 лет назад была безусловно самой стабильной в мире. Но эта стабильность уже забыта благодаря взлету зеленых технологий.

Репортаж в основном говорит, что населению и промышленности нужно быстро подготовиться к отключениям электроэнергии, поскольку энергосистема страны неустойчива, как никогда. Только на прошлой неделе произошел блекаут из-за зимнего шторма, охватившего значительную часть Германии: 300 000 человек оказались без электричества.

Случаи отключения электроэнергии выросли даже в дни со спокойной погодой. В прошлом году, 16 ноября, весь город Висбаден был отключен на 25 минут. Городской инженер-оператор **Frank Rolle** не помнит, чтобы подобное происходило когда-либо за 45 лет его работы. «Внезапно у 219 000 жителей Висбадена исчезло электричество».

У многих из нас может возникнуть соблазн подумать: что за проблема

прожить без электричества в течение 25 минут. Скоропортящиеся продукты в морозильнике или холодильнике, в конце концов, не пострадают. Подумаешь?

... такое отключение электроэнергии на самом деле является чрезвычайно дорогостоящим делом для промышленности и бизнеса. Например, менеджер компании **Hajo Hagens** сказал, что отключение электроэнергии стоило его компании около полумиллиона евро, и потребовался целый день, чтобы восстановить производство и запустить его снова и настроить так, как это должно быть.

По словам менеджера, промышленного парка **Питера Бартоломауса**: Это было бы настолько дорогостоящим, особенно в таких энергоемких отраслях, как химическая промышленность, что повлияло бы на способность конкурировать. Вот почему мы просто не можем построить двойной или тройной резервный запас. Никто не может за это заплатить».

Энергоснабжение Германии привлекло внимание высших чиновников правительства Германии. **Кристофер Унгер** из Управления по защите от катастрофы в Фредериле сообщает, что Германия «плохо подготовлена к блекаутам» и что людям в целом необходимо «проснуться» и быть готовым к реальности возможных отключений, которые Германия не привыкла видеть.

... пришло время подготовиться к случаям отключения электроэнергии, другими словами, дни Германии времена стабильной энергетической сети закончились и не ожидается, что они когда-нибудь вернутся.

Конечно, студии ARD и правительственные учреждения будут иметь резервные генераторы, необходимые на период отключения электроэнергии. Что касается остальной части граждан, им придется позаботиться о себе самим.

Новое время (сайт), УКРИНФОРМ, 29.01.2018

Украина оказалась в конце рейтинга готовности к будущему производству

Украина заняла 74-е место из 100 в рейтинге “Готовность к будущему производству-2018”. Об этом сообщил в Facebook председатель совета Национального банка **Богдан Данилишин**.

В отчете обнародована оценка готовности государств к новой индустриальной революции.

Сам Данилишин таким данным не удивляется.

“Нещодавно я познайомився ще з одним рейтингом, в якому були вказані 10 найбільших платників податків України в 2017 році. У ньому шість компаній енергетичного сектора – “Укргазвидобування”, “Нафтогаз”, “Укрнафта”, “Укртатнафта”, “Енергоатом” і “Укртрансгаз” ... Якщо в українській економіці домінуючі позиції займають компанії укладу часів другої промислової революції – до вищеперелічених варто додати металургійні і хімічні підприємства, які як і раніше займають велику питому вагу в ВВП – то чи варто дивуватися тим місцям, які наша країна займає в Innovation Index і “готовності до майбутнього виробництва 2018”? **Ми як і раніше живемо в парадигмі економічного розвитку середини ХХ століття, в той час, як розвинений світ стрімко нарощує свою технологічну перевагу. ВВП України (за паритетом купівельної спроможності) за 25 років зріс всього лише на 6,3%. У той час, як у сформованих протягом останніх трьох чвертей століття темпах економічного зростання в країнах Заходу обсяг економіки подвоюється кожні 25 років (плюс-мінус 5 років). Необхідний для подвоєння економіки масштаб діяльності істотно перевершує той, який підлягає**

подвоєнню. Очевидно, що в результаті змін в західних економіках багато з раніше популярних напрямків бізнесу поступово і безперервно застарівають, як матеріально, так і морально – третя і четверта промислові революції розкручують “колесо інновацій”.

У нашій країні структура зайнятості за галузями і підгалузями економіки, після різких змін в 1990-х роках, змінюється повільно. Однак, це не той випадок, коли прийнято вважати, що стабільність – ознака майстерності. Швидше це – ще один доказ консервації технологічної відсталості економіки.

Повертаючись до нашої країни, зазначу – структура економіки України зараз така, що в ній домінують великі підприємства, що працюють в таких галузях, як енергетика, чорна металургія, ... Очевидно, що мало хто з них зацікавлений в системному інноваційному удосконаленні – адже куди простіше використовувати наявне монопольне становище (енергетика) або вичавлювати останні соки з майже задарма від радянської спадщини (металургія і хімія).

Причому, у випадку з нашою країною, основна частина доданої вартості формується за її межами, так як з України експортується в основному сільгоспсировина ...Може варто подумати про стимулювання експорту продукції з більшою доданою вартістю і забезпечувати переробку сировини внутрі країни? Хай краще переробні підприємства в Україні будують! Чи нам залишається посипати голову попелом і поступово миритися з дивно-смішним статусом “аграрної наддержави”? Ні в якому разі! У всіх видах конкуренції характерною рисою є те, що для досягнення успіху необхідно визначити ключові фактори, в яких є реальні і потенційні переваги, і всіма силами намагатися ці переваги трансформувати в досягнення. А також зрозуміти, в чому полягають найбільш серйозні недоліки, і намагатися їх нівелювати. Звернемося до звіту “Готовність до майбутнього виробництва 2018”. Найбільш висока оцінка дана “людського капіталу” України – 34-е місце. А найнижча – привабливості нашої країни для талановитих фахівців, 90-е місце (з 100 рейтингованих країн).

Відповідь на питання лежить на поверхні – розвиток людей і можливості досягнення ними успіху повинні визначатися тільки їх талантом і потенціалом. Якщо ми забезпечимо відповідні таланту умови для реалізації наукового, технічного та творчого потенціалу поки ще не реалізувавши себе сучасним нашим Остроградським і Гамовим, Корольовим і Глушко, якщо створимо точки докладання зусиль всередині країни для перспективних молодих українських вчених, то наша країна почне рух вгору в рейтингу інноваційних економік світу. Пора закінчувати з такою ситуацією, коли в НАН України наукою керують 75-100 річні діди, в у ВУЗах не всі викладачі навіть вміють користуватися комп'ютерами.

Втім, звичайно, не рейтингові показники тут головні. І навіть не інновації самі по собі – необхідна програма комерціалізації технологій, бажано технологій найбільш сучасних (втім, це повинно стосуватися і підприємств “старої” економіки – необхідно вивітрити запах нафталіну з виробничих цехів). **Як би там не було, наукові досягнення передують створенню виробництва високотехнологічної продукції. І держава повинна виступати інтегратором і постачальником якісно підготовлених наукових кадрів для таких виробництв. Тільки так у нас запрацює “колесо інновацій”. І тоді вже буде не настільки важливо, чи працюють кращі вітчизняні фахівці технологічних стартапів в великих українських**

підприємствах або знаходять точку прикладання свого наукового або виробничого потенціалу в стартапи, що реалізуються малими фірмами. Головне, що тоді в економіці України з'являться високотехнологічні компанії, готові до успіху в індустріальній парадигмі третьої і четвертої промислових революцій.

Финансовые новости Украины, 30.01.2018

В Швеции разрабатывают уникальный объект для "вечного" хранения отработанного ядерного топлива

Управление по радиационной безопасности Швеции (SSM) выдало государственной компании Swedish Nuclear Fuel and Waste Management Company (SKB) положительное заключение на проект строительства хранилища и прилегающего к нему завода по инкапсуляции отработанного ядерного топлива.

Проект предусматривает захоронение 6 000 капсул отработанного ядерного топлива общим объемом 12 000 тонн на глубине около 500 метров. Под землю будет спускаться пандус длиной 5 километров, к системе туннелей в скале. Подсчитано, что к 2080 году - это хранилище будет состоять примерно из 60 км туннелей, вмещающих более 6 000 медных канистр отработанного ядерного топлива. Таким способом в Швеции намерены решить проблему отработанного ядерного топлива, которое может храниться в этих условиях порядка 100 000 лет.

Окончательное решение о санкционировании строительства хранилища будет принято правительством Швеции на основании заключений обоих учреждений, а также результатов предстоящих общественных слушаний в муниципалитетах Оскарсхамн и Остхаммар, которые имеют право наложить вето на проект. В случае положительного решения вопроса, SKB планирует начать строительство в начале 2020-х гг. и обеспечить готовность объекта к эксплуатации в течение порядка 10 лет.

Российское атомное сообщество, 30.01.2018

В Литве начался коррупционный процесс по делу Игналинской АЭС

Три руководящих работника Игналинской АЭС и представители нескольких компаний вскоре окажутся на скамье подсудимых. 29 января в суд передано уголовное дело о действиях коррупционного характера бывших руководителей государственной Игналинской АЭС, сообщили в прокуратуре.

Досудебное расследование по этому делу провели сотрудники Паневежского управления службы спецрасследований, ими руководила прокурор Паневежской окружной прокуратуры **Даля Маркаускаене**.

Служба спецрасследований сообщает, что расследование было начато после того, как сотрудников заинтересовал аукцион по продаже имущества АЭС, организованный в 2014 году (продажа радиоактивного лома). Возникли подозрения, что победитель был предусмотрен заранее.

На аукционе продавались загрязненные радиоактивными веществами медные трубы весом 2 тыс. тонн. В аукционе участвовали только два предприятия. Одно немецкое предприятие, победившее на аукционе, приобрело право на приобретение трубок по первоначальной цене — более 5 млн литов (1,5 млн евро) или 2 тыс. 700 литов (781,9 евро) за тонну. Тогда на рынке цены были почти в 5 раз больше — около 13 тыс. литов за тонну (3 тыс. 765 евро).

Кроме того, победитель аукциона был обязан вывезти приобретенный металл с Игналинской АЭС неочищенным, но после аукциона на территории АЭС была

оборудована технологическая линия для очистки трубок и были начаты работы по очищению трубок.

Обвинения в злоупотреблении служебным положением предъявлены 6 лицам: гендиректору АЭС **Дарюсу Янулявичюсу**, бывшему гендиректору **Освальдасу Чукшису**, бывшему руководителю отдела коммерции, уполномоченному представителю немецкого предприятия, директору одного литовского предприятия и гражданину Германии.

По словам прокурора Маркаускаене, сотрудники службы спецрасследований выполнили большую и сложную работу.

Из-за регулярных коррупционных скандалов на остановленной Игналинской АЭС европейские доноры, которые финансируют демонтаж станции, пригрозили прекратить финансирование, при том что официальный Вильнюс уже заявлял, что даже при сохранении финансирования в предусмотренном ранее объёме для окончания работ не хватит порядка одного миллиарда евро, которые в Литве решили попросить у Евросоюза.

Игналинская АЭС - единственная в мире АЭС с реакторами РБМК-1500, которые на момент её эксплуатации считались самыми мощными в мире. Первый энергоблок был остановлен в 2004 году, второй - в 2009 году

Российское атомное сообщество, 31.01.2018

Болгария готовится к возможной приватизации АЭС "Белене"

В Болгарии завершена бухгалтерская операция по отделению активов и пассивов проекта строительства АЭС «Белене». Об этом сообщила министр энергетики страны **Теменужка Петкова** на слушаниях в парламентской комиссии по энергетике, передаёт болгарское издание «Инвестор».

Как отметила министр, для фактического отделения от Национальной электрической компании (НЭК) должно быть чёткое представление о том, что будет с этим проектом в дальнейшем.

Петкова напомнила, что Болгарией уже вложено 3 млрд левов (около 1,5 млрд евро) в проект АЭС «Белене», и одной из идей правительства остаётся предложение о его приватизации. Именно это требует отделения активов и пассивов в отдельную проектную компанию, пояснила она.

По словам Петковой, дебаты по АЭС «Белене» ещё впереди.

Напомним, что осенью минувшего года в правительстве Болгарии заявляли, что рассматривают все варианты относительно перспектив проекта АЭС «Белене», в том числе продажу уже изготовленных российским «Атомстройэкспортом» реакторов, а также использование данного оборудования для создания 7-го энергоблока АЭС «Козлодуй». Вместе с тем в Софии подчёркивали, что всё это является уже следующими опциями после основного варианта – завершения строительства новой электростанции.

Підготовлено Науково-технічною спілкою енергетиків та електротехніків України

Віце-президент,
Голова Виконкому НТСЕУ

О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07
ntseu@mev.gov.ua
<http://www.ntseu.net.ua>